National Library
Bibliothèque Nationale
JUIL 23 1979
DES JOU

LATVIJA AMERIKĀ

LATVIAN LANGUAGE NEWSPAPER
PUBLISHED WEEKLY BY THE
LATVIJA AMERIKA PUBLISHING LIMITED

Business Office: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2E9. Editor-in-Chief KRISS SIDARS. Phone 465-7902. United States Editorial Offices: New York; Editor V. IRBE, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N.Y. 10466; V. Jaunkalnietis, 1305 Taylor Ave, Racina, Wis. 53403; — California — Editor KARLIS KALEJS, 3622 Markridge, La Crescenta, Ca. 91214.

NR. 28 SESTDIENA, 1979. GADA 14. JŪLIJS 29. GADS SATURDAY, JULY 14, 1979

SECOND CLASS MAIL REGISTRATION NUMBER 2249 Cena 70 centu

Problēmas Kemp Dēvidā

ALEKSANDRA ĶEGUMNIEKA
SPECIĀLRAKSTS LATVIJAI AMERIKĀ

Draudošās saimnieciskās krizes tumšie mākoņi rietumu pasaulē arī pēc Tokio konferences turpina klāties pāri Amerikai, Eiropai un arī Japānai. Šīs krizes pamatā ir melnā zelta—arabu eļļas cenas. Kopš 1970. gada eļļas cena ir pieaugusi par 1000 proc., t.i. no 1.80 līdz 18 dol. par mucu. Nav šaubu, ka 1970. gadā eļļas cena bija neiedomājami zema, un importētājas firmas to izmantoja pasakainas savtīgas peļņas nodrošināšanai.

Ar arabu valstu eļļas produsentu karteļa nodibināšanos rietumu rūpniecībai nepiediešamās eļļas cenas sākumā nostabilizējās uz apmēram 10 dol. par mucu. Pēc politiskajām pārmaiņām Irānā starptautiskā tirgū radās ik dienas divu miljonu mucu lielāks pieprasījums nekā pieejamā produkcija. Un tā šo divu milj. mucu trūkuma rezultātā arabu eļļas produkcijas kartelis OPEC paaugstināja cenu.

Vienīgais veids, kā ierobežot cenas vēl tālāku kāpšanu, ir samazināt patēriņu. Pieprasījuma un piedāvājuma attiecības tautsaimnieciskā plāksnē vēl tagad ir spēkā. Tokio konferencē Francijas prezidents Žiskārs nokaitināja Kārteru ar piezīmi: „Diemžēl ASV vēl nav sākušas domāt pa patērējamās eļļas taupīšanu vai ierobežošanu." To pašu Kārteram vairākkārt atgādināja arī Rietumvācijas kanclers Šmits. Šādu kritiku Kārters nebija gaidījis, un tā ne jau pārāk siltās attieksmes ar Francijas prezidentu un Bonnas kanceleru vēl vairāk atvēsinājās.

Kad Kārters atgriezās Vašingtonā, viņš tūlīt pieteica nākt klajā ar svarīgu vēstījumu amerikāņiem. Pašā pēdējā brīdī, bez kādiem paskaidrojumiem, prezidents paredzēto vēstījumu atsauca. Kopš pagājušās nedēļas Kārters uzturas Kemp Dēvidā. Uz turieni diendienā, prezidenta aicināti, dodas lietpratēji un padomdevēji. Cik zināms, tad Kemp Dēvidā iekšpolitisko problēmu izvērtēšana tālu pārsniedz enerģijas krizes problēmu. Pēc pēdējo sabiedrisko domu pētīšanas aptauju rezultātiem Kārtera popularitāte tautā nokritusi zemāk nekā jebkuram iepriekšējam prezidentam ASV vēsturē. Tagad tikai 25 proc. amerikāņu pārliecināti, ka Kārters prezidenta pienākumus veic apmierinoši. Pat Kārtera ievēlēšanas citadelēs — dienvidu pavalstīs — tagad popularitātes ziņā viņam tālu aizsteidzies priekšā senātors Kenedijs. Ja vēlēšanas notiktu šodien, tad pieminētajās pavalstīs republikāņu kandidāts Rēgens viegli sakautu Kārteru.

Runā, ka prezidenta vēstījums tautai nav noticis Kārtera kundzes Rosalīnas noraidījuma dēļ. Viņa atzinusi, ka prezidenta runu sacerētāju manuskripts esot daudz par vāju, lai liktu politiskiem vējiem mainīties Džimijam labvēlīgā virzienā. Pieminot Rosalīnu, jāpabrīnās par demokrata Kārtera dīvaino nostāju, uzmanības centrā nostādot savas ģimenes locekļus. Tā Rosalīna nupat Kārteru pārstāvēja ASV gubernātoru konferencē. Pēdējā laikā skatuvē parādījusies arī Kārtera jaunākā atvase meitiņa Emija, kas Kārteru pavadīja uz Japānu. Dēla Čipa pēdējā iekšpolitiskā misija viņu novedusi Vidējos austrumos. Viņš amerikāņiem jau tagad sāk iegalvot, ka tēvs 1980. g. vēlēšanās tikšot nominēts un arī uzvarēšot.

Liekas, ka Kārters pašreizējās Kemp Dēvida „pāršķīstīšanās dienās" līdzšinējās iekšpolitiskās neveiksmes novels uz dažu savu tuvāko padomdevēju pleciem. Runā, ka „enerģijas cara" Šlesingera dienas esot skaitītas, un tāpat personālas pārmaiņas esot sagaidāmas prezidenta padomdevēju vidū. Lai gan bijušais ārlietu ministrs Kisingers Kārteram personiski un publiski arī deklarējis, ka ASV līdzšinējā politika Rodēzijā ir aplama un nekavējoties maināma, nav paredzams, ka Kārters atcels melno rasistu Andrjū Jangu. Eļļas problēmu, vismaz pagaidām, Kārteram vieglāk būs iespējams pārvarēt, pateicoties Saudi Arabijas negaidītajam paziņojumam, ka tā kāpinās savu produkciju par 1 milj. mucām dienā. Nav jāaizmirst arī tas, ka vēl nesen Kārters deklarēja, ka eļļas piegādes apdraudēšanas gadījumā viņš izšķiršoties, ja būšot nepieciešams, arī par militāriem soļiem Vidējos austrumos. Cik daudz šos Kārtera vārdus var ņemt par pilnu, tas cits jautājums.

Amerikāņiem ar eļļas ierobežojumiem ir jārēķinās. Drošī vien, tiks radīti arī jauni enerģijas avoti, kuros līdzās atomenerģijai ievērojamu lomu spēlēs arī sintetisko degvielu ražošana. Te jāpiezīmē, ka daudzi dienvidu un vidējo rietumu farmeri, nenogaidot Vašingtonas akceptu, paši uz savu roku jau stājušies pie degvielu trūkuma krizes atrisināšanas. Tie sākuši kukurūzas un labības pārstrādāšanu alkoholā. Šoreiz tas nav domāts pašu patēriņam, bet lauksaimniecības mašīnu

Nobeigums 20. lp.

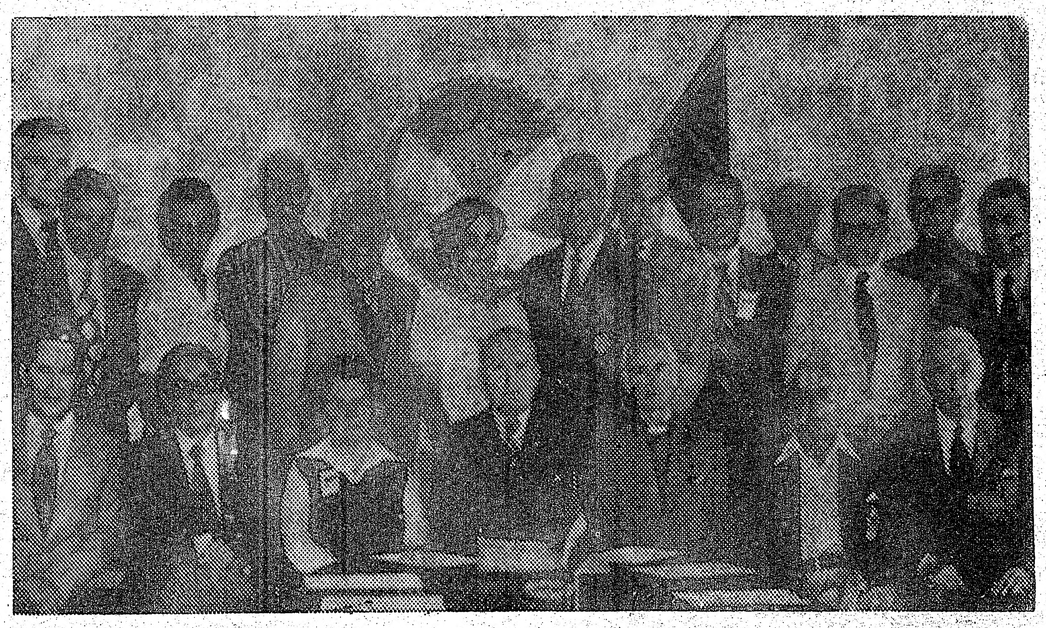

DV centrālās valdes sēdes dalībnieki Visbijā. Pirmajā rindā no kreisās: DV Kanadas valdes priekšsēdis V. Plūdons, DV Vācijas valdes priekšsēdis J. Leitītis, vanadžu priekšniece Austra Liepiņa, DV priekšnieks J. Frišvalds, archibīskaps A. Lūsis, virspulkvedis A. Silgailis un bij. sūtnis J. Tepfers. Foto: L. Niedre

Paveiktais un darāmais

PASAULES BRĪVO LATVIEŠU APVIENĪBAS
VALDES SĒDE VISBIJĀ

PBLA divu dienu sesijā Visbijā bija pārstāvēti visi kontinenti. Kanadu pārstāvēja Dr. L. Lukss un A. Joma, ASV delegāti bija J. Riekstiņš, V. Klīve, T. Aldzeris, O. Pavlovskis un V. Kārklis. No Latvijas atjaunošanas komitejas Eiropas centra klāt bija J. Kadelis no Rietumvācijas, I. Freimanis no Zviedrijas un A. Abakuks no Anglijas. Austrāliju pārstāvēja V. Rolavs, E. Voitkuns un V. Eglīte, bet no Dienvidamerikas latviešu apvien. piedalījās A. Bērziņš. Sēdes pārmaiņus vadīja PBLA priekšsēdis Dr. I. Spilners un viņa vietnieks I. Freimanis.

Sēdi ievadīja PBLA priekšsēdis Dr. I. Spilners, aicinādams meklēt jaunus kontaktus darbā tur, kur tādu mums vēl nav. Jau laikus jāgatavojas Madrides konferencei. Par mūsu darbu informējama arī tauta dzimtenē. ALA valdes priekšsēdis J. Riekstiņš norādīja uz tiem ALA pasākumiem un projektiem, kas skar latviešus ne tikai Amerikā, bet visā pasaulē. Dienvidamerikas pārstāvis A. Bērziņš ziņoja, ka Brazilijā dzīvo ap 25.000 latviešu, Venecuēlā ap 400 un Argentīnā kādi 300. Kā to ziņoja Latviešu apvienības Austrālijā un Jaunzēlandē priekšsēdis V. Rolavs, Jaunzēlandē nodibināta Baltiešu nacionālo komiteju apvienība, lai saskaņotu politisko darbu. Anglijas pārstāvis A. Abakuks atzīmēja labo sadarbību ar Austrālijas latviešu vadību, bet LNAK vicepriekšsēdis L. Lukss ziņoja par Kanadas latviešu rosmēm. PBLA Izglītības padomes priekšsēdis G. Pāvuls apstājās pie problēmām izglītības laukā. Atšķirīgā latviešu valoda okupētajā dzimtenē un brīvajā pasaulē kļūst par politisku jautājumu. J. Andrups sūdzējās, ka Eiropas latvieši vieni paši Minsteres ģimnazijas problēmas nespēs atrisināt. Tā tagad ir visu latviešu lieta. Problēmai savā ziņojumā bija pieskāries arī L. Apkalns.

Latviešu centrālās komitejas Vācijā ģenerālsekretārs J. Kadelis ziņoja par līdz šim paveikto pretpārkrievināšanas akcijā. E. Voitkuns informēja, ka novembrī paredzēts iesniegt Austrālijas parlamentam memorandu par cilvēka tiesībām. Par sagatavošanos Madrides konferencei plašāk ziņoja O. Pavlovskis. Jau izstrādāts pirmais darba plāns. Jāsadarbojas ar citu Austrumeiropas tautu centrālajām organizācijām. Tam vajadzīgi līdzekļi, par kuru savākšanas veidiem vajadzētu padomāt. Pāvils Brūveris īsumā pastāstīja, ko domā latvieši dzimtenē. Nav ne „laba", ne „slikta", komūnisma, jo mērķis ir visiem viens — komūnisms visā pasaulē. Arī no t. s. eirokomūnisma nav nekas labs gaidāms. Nacionālkomūnisms ir absurds jēdziens, jo komūnisti nacionālismu neatzīst.

Sēdes turpinājumā Latvijas brīvības fonda pārvaldes pr-dis V. Kārklis ziņoja, ka pagājušā gadā fondā ienākuši 40.000 dolaru, bet gada beigās kasē bijis 414.000 dol., kas nes 9—10 proc. augļu. Šī gada budžets paredzēts 53.000 dol. apmērā. Pēc ziņojuma vairāki runātāji izteica savus ieskatus. I. Spilnera izstrādātais plāns paredz sasniegt miljona robežu līdz 1983. gada beigām, nākošā un tam sekojošā gadā savācot pa 100.000 dol., turpmākajos divos gados vēl 150.000 dol. katru gadu. A. Joma no Kanadas iesniedza Brīvības fonda statūtu grozījumu projektu, paredzot ziedojumu summas samazināt no 500 uz 100 dolariem. Lokāliem izdevumiem atvēlami 25 proc. Pēc debatēm, kuŗās pret grozījumiem izteicās vairāki runātāji, Kanadas iesniegumu nodeva Brīvības fonda padomei.

PBLA Kultūras fonda priekšsēdis L. Reiters norādīja, ka kultūras darbs nav šķirams no politikas. Nākotnes izredzes nav gaišas, jo četri no pieciem trimdas laikrakstu redaktoriem jau labi pensiju gados. Ja tie no preses darba aizies, nebūs aizstājēju, kā to rāda grūtības ar redaktoru sameklēšanu.

Valde pievienojās L. Reitera ierosinājumam, ka Kultūras fonda izstādes katrā zemē rīkojamas rotācijas kārtību, ik pa diviem gadiem reizi. Plašas pārrunas bija arī par Minsteres latviešu ģimnaziju. Skolēnu skaits ir tikai 68. Izšķirīgi var būt tuvākie divi gadi. Ģimnazija vēlas sākt jaunu līdzekļu iegūšanas veidu ar talciniekiem: par mūža biedru var kļūt ar 100 dol. iemaksu, par goda biedru, sākot ar 25 dol. līdz 100 dol. iemaksu, bet par talcinieku ikviens, kas iemaksā 25 dol. Nepieciešami jauni skolēni. Valde īpašā rezolūcijā atzinā, ka Minsteres latviešu ģimnazija ir vienreizējs iestādījums kultūras saglabāšanā un jaunradē.

Ģimnazija atbalstāma visiem brīvās pasaules latviešiem. PBLA aicina vecākus sūtīt bērnus uz Minsteri un ziedot ģimnazijas atbalstam.

S. Miezīte ziņoja par plānotās Amerikas latviešu ģimna-

Turpinājums 20. lp.

LATVIJA AMERIKĀ

SESTDIENA, 1979. GADA 14. JŪLIJS, 28. NR.

Latviešu nedēļas laikraksts, iznāk sestdienās. Izdevējs — Latvija Amerikā Publishing Ltd. Atbildīgais redaktors Krišs S I D A R S. Redakcija: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2E9; tālr. 465-7802. Ņujorkas redakcijas vadītājs: V. Irbe, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N. Y. 10466, U.S.A. Tālr. 994-7917. — Čikagas redakcijas vad. V. Jaunkalnietis, 1305 Taylor Ave., Racine, Wis. 53403. Redaktors Austrālijā Ed. Šmugajs, 29, Taffs Ave., Lugarno, NSW 2210, Australia.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet pēc vēlēšanās sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītos rakstos izteiktā domas ir rakstītāja personisks uzskats un ne katrā gadījumā atbilst red. viedoklim.

Abonēšanas maksa Kanadā un ASV: par vienu gadu — 30 dol., 6 mēnešiem — 16 dol., 3 mēnešiem — 8.50 dol. Atsevišķa numura cena 70 centu.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $3.50, tekstā $5.75, pirmajā vai pēdējā lp. $10.00 par 1 collas telpu. Sarīkojumu kalendārā $1 par rindiņu, atkārtojot atlaide.

Laikraksta abonēšana un sludinājumi — tālrunis 466-1514

Pad. savieniba Indijas okeanā

Indijas okeanā Pad. savienība pastiprina savu iespaidu. Šī kampaņa izpaužas divos virzienos. Vispirms tā izdara spiedienu uz Indijas okeana un Persijas līča valstīm, lai tās neļautu lietot savas ostas un bazes ASV Piektajai flotei, kas patrulēja Indijas okeanā. Otrs virziens atjaunot ASV un padomju sarunas Indijas okeanā neitrālizēšanā.

Kamēr prezidents Kārters bija aizrāvies pats ar savu optimismu, nesen notika četras sarunas par Indijas okeanu. Pēdējās beidzās 1978. g. februārī. Abas puses tad iesniedza ziņojumus Apvienoto Nāciju speciālai komitejai Indijas okeana rajonam, izsakoties, ka panākta nozīmīga vienošanās. Tomēr viss, kas tika panākts, bija tas, ka ASV atzina attaisnojumu padomju interesēm Indijas okeanā un principā atzina, ka nevienai pusei nevajadzētu savu floti tur pastiprināt.

ASV ar šo vienošanos neko neieguva, jo Pad. savienībai jau bija bazes stratēģiskos punktos, ieskaitot Sarkano jūru, no kurienes varētu kontrolēt Persijas līča naftas transportus. Amerikāņu flotei bija tikai nepietiekamais Diego Garcia sakaru centrs, ko tā īrēja no Britanijas. Zināms, Dienvidafrikā ir seviški labas bazes, bet tās amerikāņi savu politisko apsvērumu dēļ nevar izmantot. Toreiz amerikāņi palāvās uz Irānas šacha spēcīgo floti, kas varētu dot līdzsvaru padomju jūras spēkiem šajā rajonā. Tagad pierādījās, ka ASV ir smagi kļūdījušās. Pad. savienība ieievēroja vienošanos un pastiprināja sarkanās bazes Adenā. Madagaskarā, Mozambikā un citur. Tajā pašā laikā Irānas flote un bazes vairs nav uzskatāmas par draudzīgām ASV.

Tagad Indijas okeans ir pārvērties no samērā stabilas „miera zonas" svarīgā „konflikta joslā" ar novājinātu ASV iespaidu.

Dažas balsis Vašingtonā mēģina panākt flotes pastiprināšanu, bet, kā varēja paredzēt, pret to protestē Pad. savienība kā 1978. g. februāŗa vienošanās un Apvienoto Nāciju ziņojuma pārkāpšanu. Pad. savienība aktīvi raugās uz to, lai neviena valsts Indijas okeanā rajonā nedotu amerikāņiem vajadzīgās bazes. Rēķinoties ar AN spiedienu un kreisajām valstīm, nav domājams, ka amerikāņi mēģinātu izmantot Dienvidafrikas bazes, kas floti varētu pārvērst no vienkāršas patruļas efektīvā spēkā.

Padomju propagandas kampaņai ir ļoti liels paņākums. Šī propaganda nostāda ASV uzbrucējas stāvoklī, kas grib atjaunot „lielgaballaivu diplomātiju". Piemēram, Indijas ārlietu ministrs izteicies, ka ASV flotes pastiprināšana ir pret AN rezolūciju, izveidot šo okeanu par miera zonu. Padomju arguments, kas pārsteidzoši labi darbojas, ir tas, ka pēc Irānas zaudēšanas amerikāņi atsāks pastiprinātā veidā savu „imperiālismu".

Parallēls arguments tiek lietots, kā piemēram, padomju komentātora Leontjeva raksts, kas uzsveŗ, ka Amerika ir sabiedrotais, uz ko nevarot paļauties. Leontjevs brīdina valstis atcerēties piemērus, kādus devusi Vietnama, Angola, Irāna, Abesīnija un citas valstis. Brīdinājums ir skaidrs: ja jūs tūlīt nesadarbosities ar Pad. savienību, tad krizes gadījumā jūs nevarat paļauties uz amerikāņu noteiktu atbalstu.

Pad. savienība turpretim uzsveŗ savu „nemainīgo nostāju" pret saviem sabiedrotiem. Pad. savienība galvenokārt uzsveŗ mieru un stabilitāti, neskatoties uz savtīgiem mērķiem, bet ASV turpretim pametīšot savus sabiedrotos, lai pasargātu savas ekonomiskās intereses.

ASV intereses esot pretējas Indijas okeana valstu interesēm, un bez tam amerikāņi neesot spējīgi dot saviem sabiedrotiem atbalstu, norādot uz Irānas zaudējumu.

Šo padomju kampaņu nevar novērtēt par zemu. Padomija ievirzās Indijas okeanā, un turienes valstis novērtē to, kas notiek, ja šajā konfliktā atbalsta „nepareizo pusi". Kā vienmēr, Pad. savienība ļoti rūpīgi sagatavo politisko lauku, pirms uzsāk militāro akciju. Rietumi tagad nedara neko, lai padomju iespaidu mazinātu.

I. D.

Lasītāju vēstules

RŪPĒSIMIES PAR NĀKOTNES LATVIJU!

Lasu ar lielu interesi laikrakstu Latvija Amerikā. Katrreiz to saņemot ir sajūta, ka atnācis tāļš viesis no lielās pasaules šai zemes stūrī. Sevišķi nopriecājos par A. Ķegumnieka politiskiem aprakstiem. Lasītāju vēstulēs savukārt izpaužas turienes lasītāju uzskati. Gribu pievienoties tiem ar savām domām.

Mēs daudz darām trimdā — ceļam namus, dziedam, dejojam. Skopi jau neesam savām sabiedriskām vajadzībām. Bet vai ar to pietiek, ka paši labi dzīvojam brīvībā? Kā ir ar mūsu zemi Latviju? Turam runas, nobirdinām pa asarai. Ko esam katrs darījis viņas labā? (Lai atvaino tie, kas strādā, kā piemēram, Gaismas Akcija u.c.). Pēc manām domām lielisks pasākums ir PBLA fonds, kur iemaksājami 500 dol. Pamatkapitāls paliek Latvijas celšanai, kamēr procentus izlietojam pašreiz. Vai nebūtu vēlams, ka visiem uzņēmīgiem sabiedriskiem darbiniekiem, kas pašaizliedzīgi ziedo savu laiku — pat naudu, būtu neierobežoti līdzekļi.

Jūs iebildīsit, ko tad nu Latvijai, nez' kad viņa būs brīva? Nekas nav mūžīgs! Arī tā elle vienreiz izbeigsies. Vai tas nebūtu visvērtīgākais, ka mēs, trimdinieki, tad varēsim ar saviem līdzekļiem palīdzēt celt savu dzimteni.

Un kā nu ir ar mums? Izrādās, ka ne puse nav attaisnojušies no iecerētā. Un tagad, kur esam iekārtojušies, vismaz katrs otrs varētu ziedot. Pat pensionāri ir devuši. Kur ir visi pārējie? Vai nav kaunā jānolaiž acis, ka nav dota šī deva savai zemei. Tas būtu ne tikvien Latvijas nākotnei, bet arī pašiem liels gandarījums, jo kas var mūs pašus vairāk celt kā dodot savai dzimtenei, kas ir postā, viņas nākotnei. Tad vēl paliek apziņa, ka mēs visi kopā varam ko lielu veikt.

Neatlieciet, neaizmirstiet: lielu svētību var nest šis ziedojums savai dzimtenei.

L. **Kokle** Kanberā, Austrālijā

KĀDAS DZIMTAS TRAĢISKS LIKTENIS

Latvija Amerikā 2. jūnija 22. numurā ievietotais Viktora Kalniņa raksts Rīgas Portreti prasās pēc dažiem paskaidrojumiem. Liekas, tie varētu palīdzēt arī izprast „stūŗa mājas", savam tik centīgajam darbiniekam, izdotās biografijas „likumsakarību". Protams, čeka zina patiesību.

Vispirms pakavēsimies pie 1919. gada 1. aprīļa notikuma, kāda tik ļoti traģiska gadījuma Latvijas brīvības cīņu norisē, ko tik spilgti apraksta arī vēsturnieks Valmieras pulka vēsturē, 43. — 44. lp. Te tas īsumā: Kapt. K. Skrejam un viņa diviem pavadoņiem, virsseržantiem A. Aneraudam un E. Vīksnem jājot uz Mārtiņkalna muižu, pa ceļam iegriežoties arī Anerauda tēva mājās. Šeit viņus brīdināja, ka naktī tuvējās mājās esot ienākuši sarkanie. Neievērojot brīdinājumu, viņi turpināja ceļu uz Mārtiņkalnu, kad tos pamanīja sarkanie. Atgriežoties no turienes, sarkanie jau bija paspējuši izsūtīt vadu ar ložmetēju, un tie uzglūnēja no tuvumā esošā mežiņa, jājējiem nekā nemanot.. Visu to redz A. Anerauda tēvs, māte un jaunākie brāļi, bet nevar paziņot jātniekiem, ka viņus gaida neizbēgama nāve. Tā arī notiek: sarkanie atklāj uguni. Krīt kpt. K. Skreja, virsseržantsE. Vīksne, virsseržants A. Anerauds ievainots, tad nošaujas pats. Sarkanie pārtrauc uguni, skrien klāt, sit ar šautenu laidnēm un spārda kājām, pēc tam tos izģērbj kailus un aiziet ar laupījumu. Šausmās to visu redz Anerauda tēvs, māte un jaunākie brāļi, Oskars un Alfrēds, bet neko nevar palīdzēt.

Latviešu tautas gadu simtiem dziļi dvēseles dzīlēs lolotais sapnis ir piepildījies, ar tik daudz upuriem ir izcīnīta brīva Latvijas valsts. Sākās jaunuzbūves darbs. No Kurzemes atbrauc kpt. K. Skrejas māsa un aizved kritušo brāli uz dzimtas kapiem. Dzīve rit savu ierasto gaitu, arī par brīvu Latviju kritušā virsseržanta Arvēda Anerauda tēva mājās Aneraudos. Aneraudu tēvu gan liec gadu nasta un arī dēlu liktenis (no komūnistiem ir nomocīts arī dēls Verners), bet palīgs ir dēls Oskars, kas paliek saimniekot tēva mājās. Vēlāk, nodibinot ģimenes dzīvi, ir arī aktīvs aizsargos, un 30-to gadu beigās vada pat pagasta aizsargu nodaļu. Agrārreformā, sadalot muižu zemi, Alfrēdam Aneraudam piešķiŗ jaunsaimniecību, tieši blakus tēva vecsaimniecībai, kā gandarījumu par brāļa ziedošanos uz Latvijas brīvības altāŗa. Piešķirto jaunsaimniecību nosauc par Skrejām. Nevar jau arī būt labākas izvēles — uz piešķirtās jaunsaimniecības zemes krita kpt. K. Skreja. Alfredam Aneraudam, rušinoties pa savu zemīti, rodas arī ģimenes pieaugums. Pirmā ierodas meita Asja, jā, un tad

(Turpinājums 18. lp.)

Mēs gribam savu Latvju zemi

RAIŅA DAUGAVAS LIELUZVEDUMS PIE VISBIJAS MŪRA

Režisors: Osvalds Uršteins; dekorācijas: Gunārs Pāvuls; kora dziesmu iestudējumi: Andris Vītoliņš.

Saule pavadīja latviešu Dziesmu dienu norisi Visbijā; naktīs spirgts vējiņš mudināja silti saģērbties. Īsa ir Visbijas nakts jūnijā. Dziesna neizdziest un atkal aust.

Tieši Daugavas lieluzvedums Pasaules brīvo latviešu Dziesmu dienām Gotlandē deva jēgu un lika neaizmirst Raiņa vārdus: „Zeme — tā ir valsts. Tieši šajā brīdī un vietā, kad pulcējušies latviešu bēgļi no visas brīvās pasaules pie mūsu māksliniecisku veidotās Daugavas sūdzēt savas bēdas un prasīt brīvību, trimdinieki varēja sirdīs sajust un pārdzīvot Raiņa saucienu pēc brīvības: „Visi pie Daugavas — prasīt brīvību!"

Daugavas lieluzveduma režisors Osvalds Uršteins bija ielicis lielu etosu, lai tēlotājus pārvērstu dzīvā tautas pārstāvju pulkā, kas pateica izmisumu un vieda cerības. Te bija vajadzīga spēcīga roka, lai uzveduma attīstību noturētu nepārtrauktā spriegumā un akcijā. Un tas bija tiešām vienreizēji labi izdevies uz lielās estrādes skatuves.

Tā nebija Raiņa teksta lasīšana vai deklamācija, bet gan koncentrēts visas tautas sāpju kliedziens pēc brīvības. Tur gāja trimdas vecmāmiņa, bārenīte, jaunavas un jaunekļi ar Raiņa paroli: „Latviešiem jācīnās par savu brīvību, par savu valsti". Tikai tautas kopība un gara stiprums padzīs apvergotājus: „Atnāks reiz balta diena, atkal Rīga mūsu būs."

Lieliski izcēlās Daugavas viļņojums un krāsu maiņas sāpju noskaņās. To nevar nekad izveidot telpā bez pietiekāmiem gaismas efektiem. Tas laikam gan būs bijis vispār Daugavas labākais uzvedums, kas arī saistīja tūkstošus kopējā sirdspukstā ar pirmo kāpinājumu— izjusti dziedāto „Kas tie tādi, kas dziedāja" līdz šaidienai domātam aicinājumam:

Steidzies, dzenies,
neļauj plēst,
Mūsu latvju ģinti dzēst!

Uzveduma dalībnieki nāca tiešām no visas brīvās pasaules: individuālās lomas veidojās Vašingtonā, bet ļaudis — tautu, kur ietverам visu latviešu tautu kā okupētajā dzimtenē, izsūtījumos un trimdā, veidoja Viduszviedrijas latviešu koris, kas bija paplašināts ar atsevišķiem interesentiem un skatuves darbiniekiem no Minsteres. Skaļruņu izkārtojums bija izdevies — nakts klusumā aizšalca 6 dziesmas, koru runas un atsevišķās vaimanas pāri Visbijas mūrim. Starmeši uzbūra Daugavas putas un bēdu krāsu noskaņas, mūsu liktenupe aicināja un deva ticību:

Latvju puiši, zemes dēli,
Ozolvīru sūra vara,
Tie atņems latvju zemi
Svešu ļaužu varmākām.

A. S.

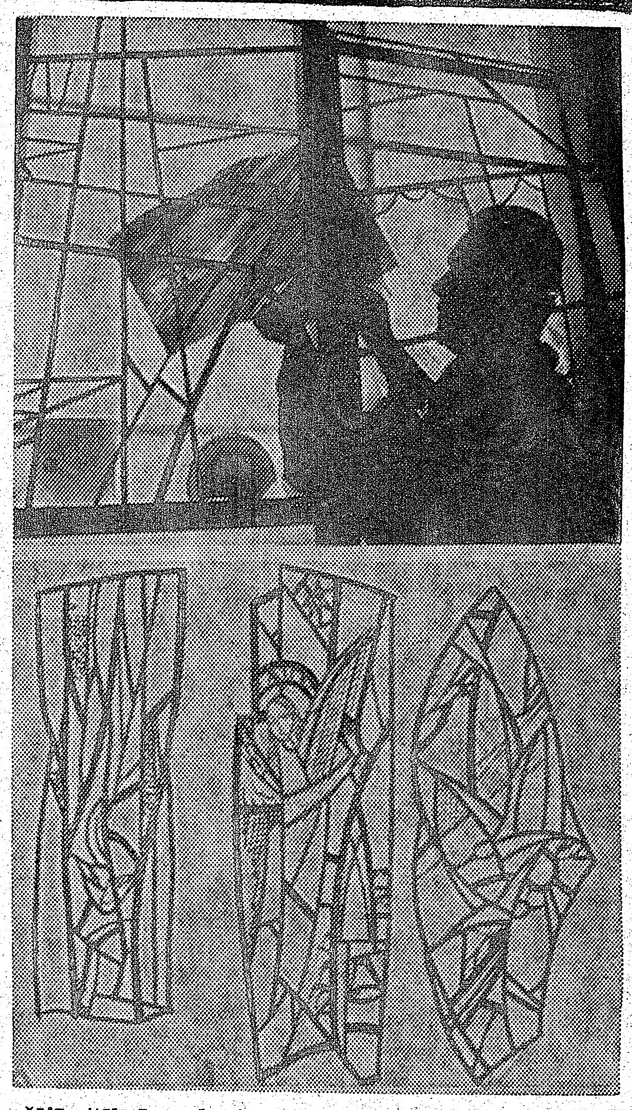

Augšējā attēlā Leonīds Linauts darbā. Apakšā trīs viņa stikla gleznojumi, no kreisās: Kaķis labības laukā, Mūzicējošais eņģelis un Apkārt saulei. Tos ieguvis Vašingtonas mākslas mūzejs.

Diriģentu kursi Gaŗezerā

Kursu organizētājs Roberts Zuika informē: Gaŗezera sesto dziesmu dienu Mūzikas nozare ar LKA un Dziesmu svētku biedrības Kanadā atbalstu noorganizējusi diriģentu kursus 16. un 17. augustā Gaŗezerā. Laikrakstos par to jau bijusi informācija, bet daudzi to pārpratuši, domādami, ka šie kursi tikai iesācējiem, vai arī tikai tiem, kas jau koŗus vada, un tās būs tikai zinātāju pārrunas, ierosinājumi un domu izmaiņa. Šeit jāpaskaidro, ka kursi domāti visiem: iesācējiem, kam nākotnē rastos iespēja vai būtu vajadzība vadīt kādu kori; kam ir jau kāda mazāka vai lielāka dziedātāju vienība; kas agrāk vadījuši un vada koŗus vai palīdz koŗu apmācīšanas darbā savam koŗa diriģentam. Ne katrs, kas pārzina mūzikas teoriju, ir arī tikpat labs diriģēšanas prasmē. Tam daudz un dažādi iemesli. Mēs neesam neviens koŗu darbā tik nemaldīgs, ka nebūtu ko mācītīes vienam no otra (visbiežāk no kļūdām!). Gadās, ka paši to nepamanām, neredzam un bieži kļūstam dziesmu, sava iecerētā darba, „grēcinieki", neapjaužot savas kļūdas. Vai tad kāds brīnums, ka klausītāji vai koŗa dziedātājs savu diriģentu kādreiz nesaprot, pārprot un pēdīgi negūstam iecerētos panākumus.

Piedzīvojušu mūzikas darbinieku skaitā, kas piedalīsies Gaŗezerā ar lekcijām, būs arī diriģents un komponists Jānis Kalniņš no Frederiktonas, Kanadā. Viņš stāstīs par savu ilggadējo darbu ar koŗiem un orķestriem, kā arī par diriģēšanas techniku. Žēl, ka nekad trimdas gaitās neradās iespējas sanākt vienkopus ar šī darba meistariem, kas savu mākslu nu jau paņēmuši līdz aizsaules ceļos: Ādolfs Ābele, Jānis Cīrulis, Alberts Jērums, Valdemars Ozoliņš, Arnolds Kalnājs, Brūno Skulte u. c. Konstatēsim, ka aizvadītajos trimdas gados neesam daudz domājuši par jaunaudzi, kad vētra jau aplauzusi varenos ozolus, ka esam iztukšojuši apcirkņus, daudz nedomājot par jaunu graudu iebēršanu. No Vācijas nometņu laiku un pirmo patvēruma zemju sākuma gadu augstās dziesmu viļņa galotnes esam pamazām slīdējuši lejup, nedomājot arī par darba turpinātājiem.

Šajos pirmajos plašākajos diriģentu kursos trimdā (divi dienas!) Gaŗezerā vajadzētu būt klāt ikvienam pašreizējam trimdas koŗa diriģentam, koŗa priekšniekam un koristam, kas grib būt vairāk nekā tikai labs korists vai priekšnieks, kam rūp mūsu koŗu darbs nākotnē, lai celtu tā mūzikālo līmeni. Referātos un pārrunās nostiprināsim atziņas, kā mērķtiecīgāk veidot darbu korī, lai tas būtu vērtīgāks ne tikai pašu koncertos, be vēl jo vairāk mūsu dziesmu svētku, dziesmu dienu kultūrdienu mūzikālajā kopdarbā.

Kursu dalības maksa 10 dol., kas nokārtojama, ierodoties Gaŗezerā 16. augustā no pl. 8.30 līdz 9.30. Uzturu varēs saņemt par nometnē paredzēto maksu trīsreiz dienā. Tie, kas cer pārnakšņot Gaŗezerā, nedrīkst kavēties ar pieteikumu. Lai gan kursantiem atstātas zināmas priekšrocības, pārnakšņošanas iespējas ierobežotas. Jāņem līdz gultas veļa. Pieteikumi adresējami: Latvian Center Gaŗezers, 57732 Lone Tree Rd., Three Rivers, MI. 49093; tālr. (616) - 244-5441. Mūzikas nozares vadītāja adrese: 723 Kendall Ave., Kalamazoo, MI. 49007; tālr. (616) - 349-7897.

Roberts Zuika

21. jūlijā pl. 19 SIDRABENĒ

DACES KĀRKLIŅAS
(soprāns)

KONCERTS

Pie klavierēm komponists Imants SAKSS

Ieeja: $4.00, pensionāriem $2.50, bērniem līdz 12 gadiem brīva.

Leonīdam Linautam 65

Stikla krāsu mākslas burvības meistaram Leonīdam Linautam ASV 8. jūlijā piepildījās 65 mūža gadi. Pa šo laiku daudzi ceļi un takas izstaigātas, tautas druvā zemi irdinot — tēlotājā mākslā, etnografijā, kā skolotājam jaunatnes audzināšanā un beidzot karavīram pīkv. Lobes stābā leitnanta dienesta pakāpē. Tad iecelošana ASV un iekārtošanās dzīvei šinī krastā.

Plašs darbs veikts, ierīkojot Latvisko stūrīti Rīdingas mūzejā, Pensilvēnijā, kur notikušas arī trīs latviešu tēlotājas mākslas izstādes, daiļamatniecību ieskaitot. Nupat pirmie pamati likti Latviešu tēlotājas mākslas apvienībai Amerikas kontinentā. Arī tai Leonīds Linauts pielicis savu plecu. Notikušas jau četras priekšdarbu kopas sēdes, pēdējā ar mākslinieku vienības Latvis biedriem un interesentiem Toronto. Jaunā apvienība lielu vērību veltī biedru veicinātāju piesaistīšanai, ieinteresējot kā mākslinieku amatiešus, tā mākslas mīļotājus un labvēļus. Informācija iegūstama, rakstot L. Linautam: 29 N Church Street, Mohnton, Pa. 19540, U.S.A. Tālr. (215) 777-0303. Apvienības mērķis aptver izstāžu rīkošanu, publikas informēšanu, mākslas archīvus, monografijas un reprodukciju mapes, tāpat kontaktus ar latviešu un vietējām autoritātēm. Rūpēsies arī par aizsaulē aizsaukto mākslinieku darbu saglabāšanu un izstādīšanu. Leonīds Linauts jau kopš gadiem iekārtojis savu Stained Glass Art studiju Mohntonā, Pensilvēnijā, kas guvusi plašu popularitāti. Lielu uzdrīkstēšanos prasījusi Latviešu etnografiskās nodaļas ierīkošana Rīdingas mūzejā. „Tā nu šodien par Latviju un latviešu tautu radušās vismaz desmit doktora disertācijas, citām vēl topot. Šī Latvian Kulture and Land ir par svētību tiem mūsu jaunās paaudzes locekļiem, kas vēlas un grib saredzēt savu tautu par līdzvērtīgu citu tautu vidū," saka Leonīds Linauts.

Arīs lielās, visās pasaules latviešu mākslas darbu izstādes pulcinājušas Rīdingas mūzejā tūkstošiem apmeklētāju: 1955. g. — 6.400, 1960. g. — 16.000 un piecus gadus vēlāk — 18.920 apmeklētāju.

Par savu ļaika iedalījumu L. Linauts saka: „Ceļos gaiļu laikā. Smadzenes ir atpūtušās četrās stundās. Agrās rīta stundas radīšanas procesam visvērtīgākās. Pēc tam īsa atpūta. Pulksten astoņos atkal esmu savā studijā, kur ar saviem palīgiem veicam stikla mākslas darbu pasūtinājumus. Četros pēcpusdienā vēl divas stundas īsai atpūtai, tad atkal darbs. Vakarā paspēju izlasīt laikrakstus, atbildēt uz vēstulēm, brīdi valtīt arī ģimenei. Visam tam klāt nāk arī sabiedriskais darbs — dažādas sēdes, lekcijas."

Jubilārs dzimis 1914. gada 8. jūlijā Liepnas pagastā, Malienā, skolotāja ģimenē. ASV iecelojis 1949. gadā, kur, pateicoties studijām Mākslas akadēmijā Rīgā, pavēries plašs darba lauks. Viņam Toronto dzīvo svainis, DV Kanadas valdes priekšsēdis Varimants Plūdons. Dzejnieka Viļa Plūdoņa atraitnei, kas dzīvo Linautu ģimenē, jau 95. mūža gads, vēl liela laikrakstu lasītāja, palīdzot izaudzināt vēl 8 ģimenes atvases.

Vēl daudz jauku un dižu dienu tautas druvā strādājot un kokli spēlējot!

Alfreds Jaunzems

Leonīds Linauts

Saulainē iesvētīta jaunā ēka

ATKLĀTA 28. BĒRNU UN JAUNIEŠU VASARAS NOMETNE

Saulainē 8. jūlijā atklāja 28. gadskārtējo bērnu un jauniešu vasaras nometni. Atklāšanas norisi ievadīja ar dievkalpojumu pie Kritušo karavīru pieminekļa, kur piedalījās nometnotāju saime, vecāki un viesi. Dievkalpojumu vadīja māc. Ivars Gaide. Svētrunā viņš teica: „Šogad ir bērna gads. Tādēļ gribam rūpēties, lai Saulainē jūs justos kā savās otrās mājās. Labas mājas ir tur, kur ir Dieva klātiene un mīlestība. Labas latviešu mājas ir tur, kur neaizmirst savu tautu un zemi, kur skan latviešu valoda."

Pēc dievkalpojuma sekoja šīs vasaras Saulaines svarīgākais notikums — jaunās bērnu mītnes Putnu salas iesvēte. Sakarā ar vēlo pavasari un to, ka lielākā daļa darbu veicama talku kārtā, šī lielā divstāvu ēka (pēc architekta Norberta Sebra meta un plāniem) vēl nav pilnīgi pabeigta. Līdz pat atklāšanas brīdim vēl klaudzēja talcinieku āmuri, pūloties istabas savest tādā kārtībā, ka tajās varētu mitināties 18 mazie „putni" ar vadītājām.

„To var uzskatīt par brīnumu, ka jau pirmajā dienā ēka ir apdzīvojama", tā dzirdēja runājam tos, kas dzīvojuši līdz šī pavasara darbiem Saulainē.

Jauno ēku iesvētīja archibīskaps Arnolds Lūsis, savā uzrunā atcerēdamies neseno Gotlandes apciemojumu, no kurienes Latvija ir tikai 150.000 soļu attālumā. Tuvumā Gotlandes salai ir vēl kāda maza sala, ko sauc par Putnu salu, kur patvērumu rod putni no dažādām pasaules zemēm, ieskaitot mūsu dzimteni. Archibīskaps vēlēja arī Saulaines Putnu salai kļūt par vietu, kur no ielas kņadas veselīgā, kristīgā latviskā vidē patvērumu gūs mūsu bērni vēl ilgus gadus.

Pēc ēkas iesvētes nometni atklāja Sv. Jāņa draudzes priekšnieks Jānis Koncis un aicināja vienoties mūsu tautas lūgšanā. Tajā pašā laikā mastos uzvijās karogi. Viņš izteica pateicību Saulaines labvēļiem par īpašu atbalstu pēdējā laikā un lūdza to neliegt arī turpmāk, pievienojoties talkai gan ar darba spēku, gan ziedojumiem. Lai Putnu salas celtni nobeigtu un segtu parādus, vēl jāsagādā ap 16.000 dolaru. Kad agrākā mazo bērnu nometnes vadītāja Lilija Bādere bija pārgriezusi durvju lenti, visi bija ēku apskatījuši un nogaršojuši klingeri ar kafiju, klātesošie saziedoja ap 1.000 dolaru.

Atklāšanas norisē vēl kopīgi nodziedāja jauno dziesmu ar Nikolaja Kalniņa tekstu — Nu tevi redzu, Saulaine, ko komponējis Jānis Baruss. Uzrunu teica arī Saulaines pārvaldes priekšnieks un darbu vadītājs Laimonis Kinstlers. Ar nometnes vadītājiem iepazīstināja nometnes vadības komitejas priekšniece Inese Semenova.

Lielās nometnes komandante šovasar ir Sandra Budeniece no Čikagas, bet Putnu salas vadītāja ir Elga Ozoliņa-Krasta no Floridas.

Nometnes sākumā reģistrēti 63 bērni un jaunieši, kurus vada 15 vadītāji. Nometne ilgs 6 nedēļas. Bērnu un sporta svētki Saulainē būs 4. un 5. augustā.

Visu atklāšanas norisi pieteica māc. I. Gaide, iepazīstinot arī ar pārējo nometnes personālu.

I. G.

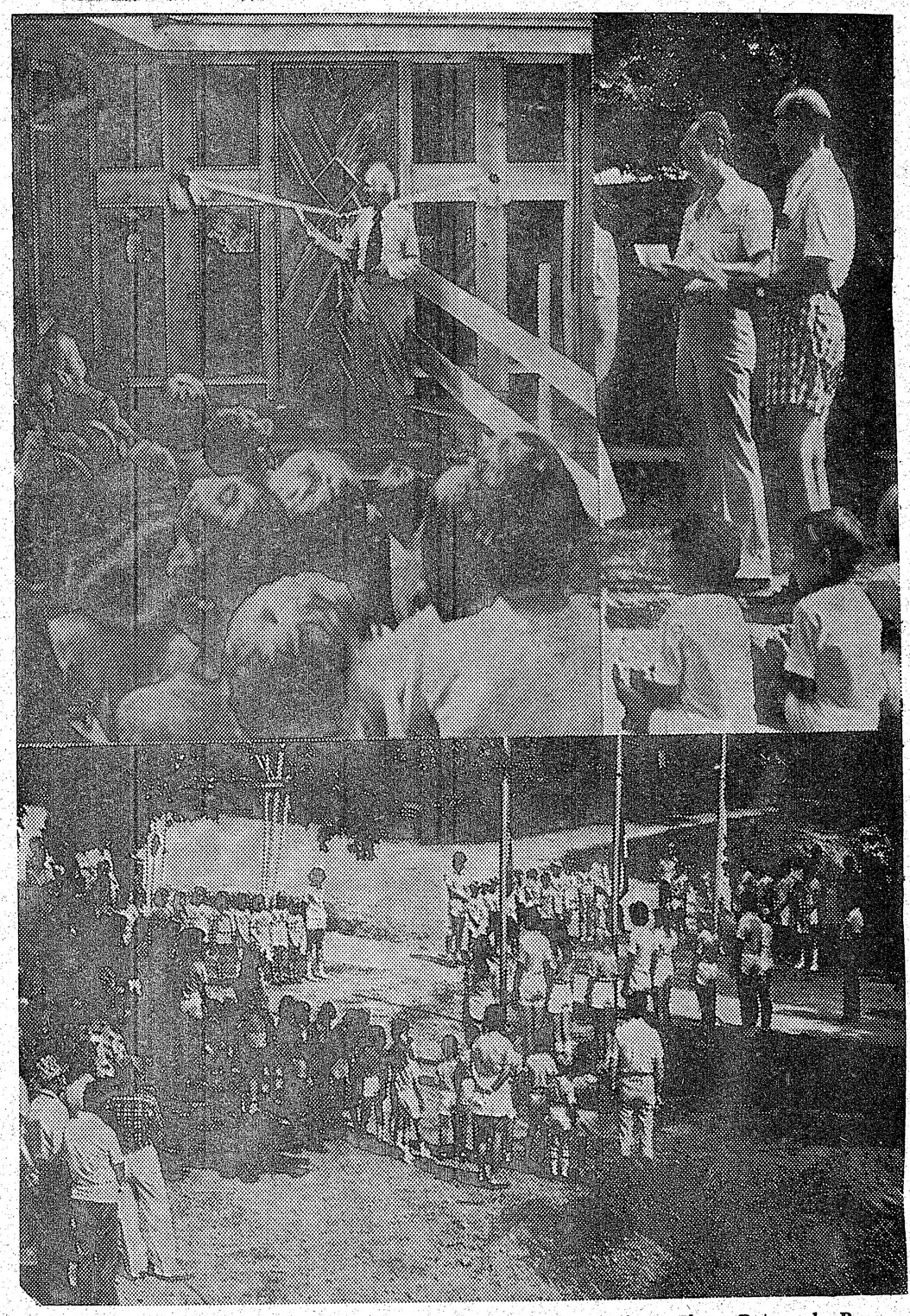

Archibīskaps Arnolds Lūsis iesvēta Saulaines mazo bērnu nometnes jauno ēku — Putnu salu. Pa labi Sv. Jāņa draudzes mācītājs Ivars Gaide un Jānis Baruss kuplina iesvētes aktu ar dziesmu. Apakšējā attēlā Sv. Jāņa draudzes priekšnieks Jānis Koncis atklāj Saulaines bērnu un jauniešu 28. vasaras nometni. Pie karogiem sardzē nometnes vadītāji.

Foto: Norberts Sebris

Ar muguru pret nodevējiem

8. RIETUMKRASTA DZIESMU SVĒTKU ATKLĀŠANAS AKTS

8. Rietumkrasta latviešu dziesmu svētku atklāšanas aktā 4. jūlijā Sanfrancisko St. Francis viesnīcā apmēram 600 akta dalībniekus sveica dziesmu svētku padomes priekšsēdis Valdemārs Švāns, norādot, ka latviešu tautas dziesmotais gars ir vadījis tautu cauri laikiem. „Lai mūsu dziesmas dzird draugi un ienaidnieki", padomes priekšsēdis piebilda, aicinot dziesmu svētku rīcības komitejas priekšsēdi Justu Karlsonu atklāt 8. Rietumu krasta latviešu dziesmu svētkus.

J. Karlsons norādīja, ka šo dziesmu svētku uzdevums ir celt godā latviešu dziesmu un apliecināt nacionālo pārliecību. Latviešu tauta ir dziedātāju tauta. Ar dziesmām Pirmā pasaules karā ir izvadīti strēlnieki, ar dziesmām tie atkal sagaidīti mājās. Dziesmas ir palīdzējušas pārdzīvot sarkanā mēra gadu un pārciest grūtības Kurzemes mežos. „Dziesma liek mums cerēt, ka Latvijas brīvības jautājums ir tikai laika jautājums", teica runātājs. Rīcības kom. priekšs. arī norādīja, ka ir pagājuši jau 17 gadi, kopš Amerikas rietumu krastā notikuši pirmie latviešu dziesmu svētki. Runas nobeigumā viņš secināja, ka, kamēr skanēs latviešu dziesmas, tauta nezudīs ne svešumā, ne dzimtenē.

ALA priekšsēdis Jānis Riekstiņš savā uzrunā norādīja, ka dziesmu svētki mums vej pāri dziesmu garu un nacionālas apziņas vilni. Okupētajā Latvijā gan nav atļauts dziedāt visas latviešu dziesmas, tomēr tur vienmēr dziesmu svētkos skan Beverīnas dziedonis un Lauztās priedes. Šīs dziesmas ir vairākkārt jāatkārto, jo tauta ar tām izsaka savas jūtas pret apspiedējiem. Minot virkni latvisku pasākumu, runātājs novēlēja: „Lai dziesmu svētkos saklausām mudinājumu rītdienas darbam!"

Atklāšanas akta dalībniekus vēl uzrunāja prāvests Arnolds Ernstsons, novēlot Dieva svētību apmeklētājiem un rīkotājiem, kas pūlējušies, lai svētki labi izdotos.

Dziesmu svētku padomes pirmais priekšsēdis un 4. Rietumkrasta latviešu dziesmu svētku (Losandželosā) rīcības komitejas priekšsēdis Helmūts Brauķis savā uzrunā norādīja uz rietumu krasta latviešu saimes kultūrālajiem un saimnieciskajiem sasniegumiem. „Brīvā cilvēka dzīvi mēs nesaņemam kā kādu atalgojumu par mūsu darbu," viņš turpināja. — „Mums ir jādara viss, kas kalpotu mūsu tautas brīvībai. Mums nav jāgriež tautas nodevējiem vaigs, bet mugura. Mums ir jāpilda likteņa sūtība."

Ar rakstiem 8. Rietumu krasta latviešu dziesmu svētkus bija sveikuši: ASV prezidenta vārdā viņa preses sekretārs, Kalifornijas pavalsts governors E. G. Brauns, Sanfrancisko pilsētas galva D. Feinšteine, ASV senātors S. I. Hajakāva, pavalsts senātors M. Marks, PBLA priekšsēdis Dr. I. Spilners, archibīskaps A. Lūsis, DV ASV valdes priekšsēdis J. Lācis un Latv. tautas deju apvienības priekšniece L. Zariņa.

Akta nobeigumā bērnu koris Māras Hincenbergas vadībā nodziedāja Daugav's abas malas.

K. K.

ARV. KLEPERS
meklē paziņas no
I un II pasaules kara.

Rīgā strādājis Dzelzceļu virsvaldē par techn. zīmētāju. Vācijā bijis Blombergas nometnē.

Rakstīt:
Arv. Klepers,
2301 — 11th St. N. W.,
Apt. 901,
Washington, D.C. 20001,
U.S.A.

Starptautiskais teātru festivāls nākamgad Kanadā

Kanadas daudzkultūru teātru apvienības (MCTAC) sanāksmē no 29. jūnija līdz 2. jūlijam Vindzorā, Ont., no latviešiem piedalījās Inta Purva, kas ir Ontario daudzkultūru teātru apvienības goda prezidente un Imants Purvs, viens no Kanadas daudzkultūru teātru apvienības direktoriem. Līdztekus apspriedei notika Kanadas daudzkultūru teātru apvienības rīkotais teātru festivāls, ko atklāja 2. jūlijā un kas ilgs trīs nedēļas.

Tajā pašā laikā pāri kanālim ASV pusē, Detroitā, risinājās divu nedēļu ilgais pasaules amatieru teātru festivāls, kuru bija aicināti noskatīties arī Kanadas daudzkultūru teātru apvienības 11 direktori. 29. un 30. jūnijā un 1. jūlijā notika Čechoslovakijas, Rumānijas nu Somijas amatieru teātru izrādes oriģinalvalodā par savai zemei raksturīgākajiem tematiem. Čechi reprezentējās ar lielisku mimikas lugas izrādi.

Starptautisko amatieru teātra festivālu līdz šim pārstāvēja Theatre Canada, bet kopš 4 gadiem Kanadas valdība vairs materiāli neatbalsta kanadiešu amatieru teātru piedalīšanos starptautiskos festivālos. Šinī sakarā Kanadas daudzkultūru teātru apvienība saņēmusi piedāvājumu pārstāvēt visus Kanadas amatieru teātrus Vispasaules amatieru teātru apvienībā. Jaunskotijas provinces drāmas apvienība, kas reprezentē visus teātrus provincē, jau iestājusies par dalībnieci Kanadas daudzkultūru teātru apvienībā, kas savā sēdē nolēma griezties ar aptauju pie pārējo provinču daudzkultūru

(Turpinājums 17. lp.)

Divu valstu viedokļi par pavalstniecību

ASV ārlietu ministrija oficiāli pieprasījusi padomju valdībai rakstveida apliecinājumu, sakarā ar Pad. savienības izsludināto jauno pavalstniecības likumu, kas stājās spēkā 1. jūlijā un kas uzskata par padomju pilsoņiem visus, kas ieceļojuši ASV no zemēm, kuras tagad pārvalda Pad. savienība, tāpat viņu bērnus. ASV ārlietu ministrija paskaidrojusi, ka ASV valdība uzskata naturalizējušos amerikāņus par pilntiesīgiem ASV pavalstniekiem, pretēji padomju jaunajam pavalstniecības likumam, kas lielai daļai ASV pilsoņu vēlas uzspiest savu pavalstniecību. ,,Mēs esam optimistiski, ka apmierinoši atrisināsim jaunā padomju pavalstniecības likuma konsekvences attieksmē uz ASV pavalstniekiem, kas nāk no Pad. savienības vai teritorijām, kas tagad iekļautas padomju administrācijā," paskaidrojusi ASV ārlietu ministrija. Attiecīgos jautājumos var sazināties ar ASV ārlietu ministrijas padomju lietu nozari (Soviet Union Affairs), zvanot: (202) 632-8670 vai 632-8671.

Džo Klārka paskaidrojums

— Šinīs dienās vairākas organizācijas un privātpersonas griezušās pie manis, lai izteiktu savas rūpes attieksmē uz 1. jūlija padomju jauno pavalstniecības likuma piemērošanu 3 milj. kanadiešu. Vēlos apliecināt visiem kanadiešiem, kas norūpējušies par šī padomju likuma piemērošanu, ka progr. konservātīvā valdība kontrolēs katru Pad. savienības mēģinājumu attiecināt šo likumu uz Kanadas pavalstniekiem, un ja šādi gadījumi notiktu, tad valdība stingri aizstāvēs kustības brīvības un visas pārējās Kanadas pavalstnieku tiesības, — teikts paziņojumā. — Saprotu, ka šī lieta sagādā īpašas rūpes kanadiešiem, sakarā ar priekšā stāvošām olimpiskām spēlēm Maskavā. Pastāvošais līgums starp Kanadu un Pad. savienību garantē izbraukšanas tiesības no Pad. savienības visiem tiem Kanadas pasu īpašniekiem, kam pieder likumīgas padomju vīzas, — norādīts paskaidrojumā presei.

Aicinājums darboties Sarkanais Krusts

Kanadas Sarkanā krustā, kur darbojas līdz arī Kanadas daudzkultūras padomes 24 etniskie locekļi, jūnijā notikušajā sēdē latviešus reprezentēja Inta Purva. Sēdē pieņēma vienprātīgu rezolūciju, lūdzot vadībai to virzīt tālāk uz Internacionālā Sarkanā krusta galveno mītni Ženēvā, lai nekavējoties iestātos Vietnamas bēgļu labā, jo bojā iet vietnamiešu bēgļi, kas bēg no komūnisma.

Pie Kanadas Sarkanā krusta darbojas 15 dažādas nozares, galvenā vadība pieprasa, lai Kanadas daudzkultūras padome sūta pa vienam no saviem pārstāvjiem katrā nozarē un būtu interesenti, kas zinātu par Sarkanā krusta darbību. Inta Purva uzaicināta darboties Sarkanā krusta starptautiskā nozarē, kas apskatīs starptautiskās problēmas, saistītas ar Sarkanā krusta darbību.

Sarkanais krusts arī lūdz etnisko grupu pārstāvjus aicināt savas grupas cilvēkus, kas būtu ar mieru darboties Sarkanā krustā savā pilsētā kā valodu tulki slimnīcās, asins nodošanas klīnikās u. c. Latvieši, kas vēlētos nākt talkā un ieinteresēti Sarkanā krusta darbā, lūgti pieteikties pie Intas Purvas, tāl. (416) - 481-6973, vai rakstīt: 160 Woburn Avenue, Toronto, Ont., M5M 1K7.

— ls —

Sporta dienas Sidrabenē

Sidrabenē 9. un 10. jūnijā risinājās Kanadas latviešu sporta apvienības un DV rīkotās sporta dienas jaunatnei. Pirmajā dienā notika volejbola sacīkstes, piedaloties Hamiltonas Spartas divām vienībām un sešām YMCA jauktām vienībām E. Skujiņa vadībā. Volejbolā Sparta svinēja 14. uzvaru pēc kārtas, izcīnot ceļojošo kausu, ko pasniedza Ž. Zentiņš. Uzvarētāja Sparta (Vecie); komandā spēlēja M. Žulps, L. Eichvalds, J. Ozols, A. Lapiņš, E. Zutis, Dagmāra Žulpe un Laimdota Morusa. Otro vietu ieguva YMCA (Gurķu) vienība: A. Ozoliņš, A. Siksna, M. Lorbergs jun., I. Koškins, J. Ozoliņš, Anda Maksiņa un Līsa Preisa. Trešā vietā — YMCA (Odu) vienība.

Otrā dienā vieglatlētikas sacīkstēs piedalījās 17 zēni un 5 meitenes, četrās vecuma grupās. Jaunākā grupā no 11 līdz 13 gadiem zēniem K. Briedis noskrēja 60 m 8,9 sekundēs. Meitenēm no 14 — 16 g. v. 100 metru skrējienā uzvarēja Līsa Preisa, 13,9 sek., tāllēkšanā uzvarēja Līsa Preisa 4,59 m, 2. v. N. Tuklere 3,52 m., 3. v. R. Šteinberga 3,45 m. Meitenēm 200 m skrējienā Līsa Preisa 29,5 sek., 2. v. R. Šteinberga 32,2 sek., 3. v. N. Tuklere 34,4 sek. Augstlēkšanā 1. vietā L. Preisa 1,50 m. Zēniem vecākā grupā 100 m uzvarēja E. Gregors 11,8 sek., 2. v. A. Miķelsons 12,1 sek., 3. v. I. Blūms 12,9 sek., 200 m skrējienā 1. v. E. Gregors 24,8 sek., 2. v. A. Miķelsons 24,9 sek.; tāllēkšanā A. Miķelsons 6 m, 2. v. E. Gregors 5,45 m; augstlēkšanā E. Skujiņš 1,58 m: lodē (12 mārc.) 1. v. I. Pavasars 12,07 m, 2. v. A. Miķelsons 10,49 m; lodē (16 m.) V. Grīnbergs 10,89 m, 2. v. V. Matisons 10,02 m, 3. v. E. Paukšēns 9,82 m. Disks (3 m. 9 oz.) 1. v. V. Matisons 38,09 m, 2. v. A. Dzintars 34,64 m, 3. v. E. Paukšēns 31,57 m. Šķēps (600 gr) 1. v. G. Ruņģis 43,30 m, 2. v. E. Skujiņš 30,5 m. Sacīkstes vadīja Ž. Zentiņš un A. Pērkons.

(ls)

DV Sidnejas nodaļas sarīkojumā Austrālijā. — No kreisās: Ēriks Strautnieks (klavieres), Vienības draudzes mācītājs V. Voitkus, Alīse Strautniece (deklamācijas) un vakara vadītāja Lija Gailīte.
Foto: A. Lejietis

SAVIENOTAJĀS VALSTĪS

INDIANAPOLE

● Amerikas latviešu katoļu apvienības kongress šinī gadā paredzēts Indianapolē 1. un 2. septembrī, Sabiedriskā centra telpās. Kongresa darba kārtā pārskati par apvienības iepriekšējo divu gadu darbību, ziņojumi, debates, valdes un revīzijas komisijas vēlēšanas, budžets, turpmākā darbība u. c. jautājumi. Indianapolē bija ieradies ALKA valdes priekšsēdis Dr. Z. Zadvinskis un valdes locekle Paulīne Zadvinska, lai ar turienes kongresa rīcības komiteju pārrunātu dažus tehniskas dabas jautājumus sakarā ar delegātu sabraukšanu un kongresa norisi. Šis būs ALKA 25 g. jubilejas kongress. Paredzams, ka līdz tam būs sagatavota brošūra par latviešu katoļu apvienības darbību aizvadītos gados. Pie brošūras sagatavošanas strādā bij. ALKA valdes priekšsēdis P. Daugavietis un tagadējais valdes loceklis K. Ančupāns. Apvienības gadskārtējais dievkalpojums 29. jūlijā Gaŗezerā pl. 10 no rīta. Iepriekšējā dienā pl 16 Gaŗezera vidusskolas zālē atklās mākslinieces Venerandas Vabales gleznu izstādi, bet pl. 19 tautsaimnieks Francis Teirumnīks runās par tematu: ,,Latgale kultūrvēsturiskā skatījumā". Grand Rapidu latviešu katoļu sieviešu ansamblis dziedās tautasdziesmas diriģenta M. Granta vadībā.

V. Z.

GRAND RAPIDI

● St. Mary slimnīcā 15. jūnijā miris Emīls Brugēvics. Viņš bija dzimis 1894. g. 12. februārī Rudbāržu pagastā, lauksaimnieka ģimenē. Mācījies komercskolā Liepājā, pēc tam sācis strādāt par pagasta darbveža palīgu, vēlāk ilgus gadus bijis pagasta darbvedis Kacēnos, Slātē u.c. 1. Pasaules kaŗa laikā darbojies par kaŗa ierēdni intendantūras daļā Čitas pilsētā, Sibirijā. Grand Rapidos savā laikā bijis Vienības draudzes padomes loceklis un pērminderis. Nelaiķi izvadīja no Egebīnes bēŗu nama 19. jūnijā un guldīja zemes klēpī Vudlona kapsētas latviešu nodalījumā, dievvārdus sakot māc. J. Mednim. Vienības draudzes vārdā atvadījās un ziedus nolika priekšnieks P. Golts, kopējās darba gaitas atcerējās J. Celmiņš un no Bēŗu fonda atvadījās A. Unglenieks. Nelaiķis atstāj dzīvesbiedri, meitu ar znotu, mazdēlus un senos draugus svešumā un dzimtenē.

V. Z.

MILVOKI

● Pulkveža Kalpaka skola atzīmēja 28. mācību gada nobeigumu Latviešu Namā. Pēc māc. K. Valtera vadītā svētbrīža uzrunu teica absolventu klases audzinātājs V. Nollendorfs. Skolas audzēkņi no saviem klases audzinātājiem saņēma liecības. Apliecības par astoņgadīgas pamatskolas kursa beigšanu šogad saņēma: Indra Kalnīte, Inta Kalve, Anda Kore, Roberts Rozīte un Aija Upīte. Pēc atvadvārdiem absolventi nodeva skolas karogu septītās klases pārstāvjiem. Ar grāmatām absolventus sveica skolas vecāku padomes priekšsēdis Z. Zīvarts un Milvoku draudžu pārstāvji. DV dāvāto grāmatu saņēma R. Rozīte par labākajām sekmēm Latvijas vēsturē. Audzēkņu priekšnesumos bija deklamācijas, tautasdziesmas V. Bolšteinas un I. Strazdiņas vadībā un tautas dejas I. Inveisas un I. Rudzītes vadībā. Par vakariņu galdu gādāja skolas audzēkņu vecāki.

V. J.

Kaŗa noziedzniekiem terminš pagarināts

Šī gada 31. decembrī iestājās noilgums kaŗa noziedzniekiem, kuŗus tad vairs nevarētu meklēt un tiesāt apsūdzībā par 2. Pasaules kaŗa laikā pastrādātiem noziegumiem pret cilvēcību. Šis termiņš bija 30 gadu. Rietumvācijas parlaments 3. jūlijā ar 253 pret 228 balsīm šo noilgumu pagarināja, kas nozīmē, ka apsūdzētos kaŗa noziegumos varēs tiesāt visu viņu atlikušās dzīves laiku. Parlamentā ieradušies žīdu tautības piederīgie, bijušie koncentrācijas nometņu iemītnieku svītrotos tērpos, lai demonstrētu pret noilgumu. Kad kāds parlamenta runātājs iestājies par noilguma statusu, demonstranti saukuši: ,,Jūs vēlaties palaist brīvībā slepkavas!"

9. ceļa vakara ziņās 3. jūlijā varēja vērot, ka publika kādu no šiem demonstrantiem izrauj no telpas.

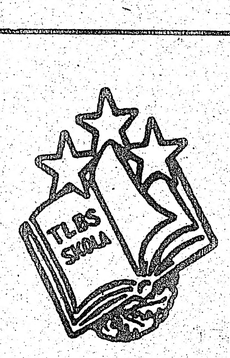

Man ir vēl mātes valoda,
Tā asina kā galoda,
Kā zelta upe vārdi plūst, —
Sirds tēvu zemei neatlūst.

N. Kalniņš

TLB Sestdienas skola aicina vecākus pieteikt bērnus nākošam mācības gadam. Latviešu skola Toronto pastāv jau 29 gadus. Bērnus uzņem jau no trīs gadu vecuma. Mācības skolā notiek Jesse Ketcham pamatskolas telpās, 61 Davenport Rd., Toronto katru sestdienu, sākot ar 8. septembri. Tuvākais informācijai lūdzu zvanīt 222-2854 vai 491-0560.

TLB Sestdienas skola

Varavīksne Tālavā

„Tālavā mums labi klājas, dzīvojam kā savās mājās", ar šādiem vārdiem Tālavas pārvaldes sekretārs A. Amoliņš sveica Kanadas latviešu skautu un gaidu jendu nometni tās atklāšanas dienā 30. jūnijā Toronto Austrumu draudzes īpašumā Tālavā, nododams arī aploksni.

Nometņotājus vēl uzrunāja un vēlēja labas sekmes arī Lsp vad. E. Dāvidsons, Lgp vad. M. Vilka, kā arī skautu nometnes priekšnieks vad. S. Leimanis. Mastos uzvijās Latvijas, Kanadas, skautu un gaidu karogi, izskanēja Latvijas valsts himna un sākās nometņotāju dienas gaitas. Atklāšanas dienā nometnē bija 55 skauti kopā ar vadītājiem no Toronto, Hamiltonas un Sv. Katrīnām.

Nometņotāji vēl nebija kārtīgi ierīkojuši savas novietnes, kad pirmā diena jau bija pagājusi un bija jāpulcējas pie pirmajiem ugunskuriem. Tie šoreiz notika pa jendām. Otrās dienas priekšpusdienā nometņotāji kopā ar tālaviešiem piedalījās dievkalpojumā draudzes mājā māc. A. Brieža vadībā. Dievkalpojuma norisi kuplināja Toronto lielgaidu stabulētājas un vad. G. Dāvidsone un M. Vilka ar dziesmu. Tās pašas dienas vakarā bija Varavīksnes pirmais lielais ugunskurs. Tajā piedalījās arī ap 40 viesu. Ugunskuru iededza Tālavas pārvaldes administrātors Ž. Esenbergs. Tālaviete A. Plēsuma, kuŗa pati kādreiz bijusi gaida, nodeva Lgp vad. M. Vilkai savu albumu un vairākas agrāko laiku gaidu zīmes. Ugunskuram šoreiz nebija nekādu lielu priekšnesumu, tas notika jautrā garā, dziesmām mijoties ar maziem tēlojumiem. Par nepārtrauktu jautrību gādāja Toronto lielgaidu „Kazu" saime, kuŗa nometnē vispār izceļas ar savu brašumu.

Nākošais rīts rīts sagaidīja Varavīksnes iemītniekus ar sīku lietiņu, bet tas nespēja traucēt ne karogu pacelšanu, ne kārtējās nodarbības. Lietiņš arī drīz pārgāja un siltais laiks uzturēja visiem možu garu. Aprakstot nometni, nevar nepieminēt Tālavas pārvaldes lielo viesmīlību un pretimnākšanu skautiem un gaidām. Tālava atrodas skaistā vietā abos Notavasagas upes krastos. Tā iepirkta 1962. gadā, platība ir 40 akru, kas sadalīti apm. 40 apbūves gabalos, no kuŗiem 32 jau apbūvēti. Daži tālavieši uzcēluši jau ziemas mājas un dzīvo tur visu gadu. Gadā notiek kādi 3 sabiedriski sarīkojumi un viena talka Tālavas uzpošanai. Bez Ž. Esenberga Tālavas pārvaldē darbojas priekšsēdis H. Jeckalējs, sekretārs A. Amoliņš, kasieris A. Freimanis, locekļi A. Tīcmanis, O. Tūters, māc. A. Briedis un draudzes priekšnieks A. Bērziņš.

E. O.

Skautu un gaidu jendas 23. nometne Tālavā. Augšējā attēlā Aiviekstes skautu vienība. Aizmugurē (vidū) vadītāja K. Lapiņa. Apakšā — Tērvetes skautu vienības „pavāri" pēc vakariņām.

Foto: V. Ādlers

Teātŗa izrādes Gotlandē

Latviešu dramatisko mākslu Gotlande reizējam tās sarīkojumos: divas teātŗa izrādes — Tijas Bangas Septiņas vecmeitas Stokholmas latviešu teātŗa un Ernas Lēmanes Solterra, Austrālijas latviešu teātŗa, uzvedumā un Raiņa Daugavu — Osvalda Uršteina režijā. Par diviem pirmajiem uzvedumiem, kas redzēti jau pirms svētkiem, lasītas dažādas kritikas. Varam tikai pievienoties atzinumam, ka Tijas Bangas vieglā komēdija Septiņas vecmeitas „nāk no sirds un iet pie sirds" — ar savu labsirdīgo humoru, veclaicīgo naivitāti un neviltoto sirsnību.

Tēlotāju vidū bija aktrises ar lielu pieredzi, bija arī jaunākas, kam viena otra lugas situācija radīja vēl grūtības. Komēdijas raksturā iederējās arī lugas varoņu izteikti kariķētās ārējās parādības, kur sevišķi jāpiemin Irma Dziļuma, Kristīne Bergholca un Emma Ziediņa. Šī izrāde nelika domāt par mūsu ikdienas problēmām — tā mūs aizveda atpakaļ tajos laikos, kad dzīve bija daudz vienkāršāka. Paldies režisorei Elzai Daugavietei-Lapukinai, visām aktrisēm un vienīgajam aktierim Jānim Bergholcam par jautro spēli!

Otra luga — Ernas Lēmanes Solterra bija pilnīgi pretēja rakstura. Tur bija tik daudz problēmu un neatrisinātu situāciju, ka pat izrādes beigās skatītāji vēl bija domīgi... Autore lugā tēlo modernās dzīves sarežģījumus, meklēdama atrisinājumu abstraktā veidā. Doma ir interesanta, labi veidota, bet, diemžēl, tēlotāju ansamblis autori neatbalstīja. Aktieŗu tēlošanas līmenī bija ļoti liela atšķirība, un Pēteris Elsiņš kā profesors Johai un Gunārs Klauss kā Karapoga vieni nespēja lugas smagumu iznest. Diemžēl, pārāk nodarbināts bija arī suflieris... Jācer, ka, uzvedumu atkārtojot, ir aktieŗi, ir režisors novērsīs nepilnības un šo interesanto lugu rādīs labākā sniegumā.

Par Raiņa Daugavas inscenējumu skatītāju domas dalījās. Nebija iebildumu par lielisko uzvedumu, ļoti labi sagatavotiem runas koŗiem, dzejas skandētājiem, uzveduma dalībnieku izvietojumiem un ļoti iespaidīgo apgaismojumu: neizdzēšamā atmiņā paliks Veļu laiva ar aiŗu klaudzieniem. Osvalda Uršteina rokās saplūda koŗa apmācītāja Andŗa Vītoliņa, runas koŗu apmācītāju Irmas Dziļumas, Emmas Ziediņas un Jāņa Gulbīša, dekorātora Gunāra Pāvula, gaismotāju Mintauta Kukaiņa un Raimonda Fītiņa ieceŗu reālizējumi, technisko darbinieku Māŗa Juberta, Andreja Leimaņa, Jāņa Bergholca, Jāņa Liepiņa, Jāņa Rituma un Ainara Izanda lietpratīgā atbalstā. Tikai nobeigumā varēja vēlēties lielāku kāpinājumu, lai Raiņa vārdi: „Tavi bijām, tavi esam, Tavi būsim mūžībā" vēl dziļāk iegultos mūsu visu, sevišķi jaunākās paaudzes sirdīs. Vienīgā kritika, ko dzirdēja pēc šī lieluzveduma, bija, ka tas bijis par smagu savā noskaņā, uzsveŗot pārāk stipri izmisuma un ciešanu momentus, kas jaunai paaudzei liekas par „gaŗu un nesaprotamu". Bet — tāda ir Latvijas un latviešu tautas vēsture, tādu to izjutis Rainis. Būtu jāatceras Raiņa vārdi: „Var zināt nākotni, kad labi zina tagadni un pagātni."

Dzīvi vieglā skatījumā, ar humoru un reizēm pat paasu sarkasmu, rādīja Austrālijas rēvijas stila uzvedums — Tu esi Gotlandē, mans draugs. Daudz asprātību, humora, atjautīgu situāciju. Uldis Siliņš, Juris Zemītis, Lija Veikiņa un citi ansambļa dalībnieki skeču un dziesmu virknē skatītājus izvadāja cauri vēstures labirintiem no 13. g. s. kūru sirotāju laikiem līdz pat „iecerētai" Letinijas republikai Tobāgo salā. Vienīgi varēja vēlēties mazliet vairāk takta tagadējo notikumu šaržos, lai nemestu sprunguli mūsu pašu ratu ritenī.

A. L.

Paulīne un Mārtiņš Vāgneri

Zeltkāznieki

Paulīne un Mārtiņš Vāgneri šinīs dienās atskatījās uz 50 aizvadītiem gadiem laulības dzīvē. Ievērojamo jubileju viņi atzīmēja tuvāko draugu un ģimenes vidū. Dieva svētību turpmākajai dzīvei baznīcā pie altāŗa izlūdzās māc. J. Cālītis, ar vēlējumu, lai pašu darinātais Latvijas karogs, ko pienesa svētīšanai, kādreiz brīvi plīvotu dzimtenē.

Jubilāri salaulāti 1929. g. 23. jūnijā Dalbes baznīcā. Latvijā strādājuši savā lauksaimniecībā Jelgavas apriņķa Pēterniekū pagasta Osāju mājās. Par kārtību un tīrību lauku sētā saņēmuši Lauksaimniecības kāmeras atzinības rakstu ar velti.

Aktīvi piedalījušies aizsargu un aizsardžu organizācijā. M. Vāgners bijis priekšnieks Pēterniekū lopkopības pārraudzības biedrībā, Pēterniekū pagasta bāriņu tiesas un Olaines un apkārtnes kooperātīva valdes loceklis. Kanadā dzīvo savā mājā Vestonā, Ont. Kopš 1950. gada aktīvi darbojas Sv. Andreja draudzē, izpelnoties Baznīcas virsvaldes atzinības rakstu. Apbalvoti ar skautu un gaidu labvēļu goda zīmēm. Jubilārs ir arī Toronto latviešu pensionāŗu apvienības valdes loceklis.

Viesības jubilāru mājā, par kuŗām bija gādājuši dēli un vedeklas, iesāka ar māc. Ā. Čopa lūgšanu un laba vēlējumu. Sveicienu nodeva arī Sv. Andreja draudzes priekšnieks J. Pētersons, skautu priekšnieks E. Dāvidsons, gaidu priekšniece M. Vilka u. c. No pensionāŗu apvienības sveicināja A. Ozoliņš. Apsveikuma rakstu bija atsūtījis Kanadas ģenerālgubernātors un vietējie provinces un federālā parlamenta locekļi. Ģimenē izaudzināti trīs dēli; jubilāriem ir arī pieci mazbērni.

—ls—

MEKLĒ

Valdi Kirilenko,

dzim 1920. g. 1. maijā Rīgā. Pēdējā dzīves vieta Flenju, Beļģijā.

Lūdz rakstīt Latvijai Amerikā, ar norādi
V. Korsaka kundzei.

B & V Installers

IERĪKO, PAPILDINA UN IZLABO APKURES IERĪCES

Zvanīt vakaros

V. Ivāns 763-3374

R. Balove 638-5478

Ārija Zveja

VASARA

Vasara, vasara,
tu ūdens,
tu dziesma gaišā!

Savus bērnus tu apskauj
ar mātes maigām rokām
un skalo viņu domas un jūtas,
lai viņi atspirgdami
iečirst dzīvības
gaišajās dzelmēs,
kur visa telpa
ir liela, mūžīga vasara,
un viss, ko mēs sapņojam,
atrod tur savu piepildījumu.

Tu lielais spēks,
tu spārnotais gars,
vasara mūsos —
Tu atspulgos runā,
tu bērnu un sirmgalvju
acīs spīdi,
laimi un prieku tu stādi,
lai aug dārzos ābeles,
kuplas, sirsnīgas,
lai zied ievas
un strautā raugās un smejas,
lai tvīkst radība
sārtā novakaru smaržā
un pēdējā dziesmā
pateicas Dievam
par dienu,
par aizvadīto dienu.

Nāks citas,
atplauks rīti
baltiem, neievainotiem
spārniem.
Tu lidosi pāri laikiem,
tu būsi laika atspulgs
un kādreiz dzidra atskaņa
vasaras sirdī,
kur atspirgst,
atmostas viss,
pēc grūtas, nāvei
nolemtas dzīves
un atgūst sevi kā dāvanu,
kā daļu no visuma
lielā un svētā.

Marija Urnežus

TAVA DZEJA

Tu bezskaita sauļu un
pasauļu Esme,
Tu ritošais dzīvības puksts,
Kā ziedus Tu dvēsles sēj
mūžības dārzos,
Tavas Gaismas plaukstā
viss dus.

Nes sīkākā būtne Tava
Lieluma Garu,
Bez Tevis nekrīt ne mats.
Tu tautas vadi uz
skaidrības kalniem,
Tavs brīnumdarbs —
cilvēks ir pats.

Ik rītam staro
Tava spožuma seja,
Ik solim Tavs mājiens
dots, maigs,
Mūs saskaņā vienot, sevī
atstarot Tevi —
Tava dzeja — viss
universs zaigs.

Edvarts Tūters

SENĀ MĪĻĀ VIETĀ

Ak, kā gribas sirdij —
Nīkst kas trimdā gaŗā,
Kaut vai īsu brīdi
Būt vēl zemē savā.

Senās senču mājās
Pasēdēt uz mūŗa,
Aizmirst visu ļauno,
Kas šo postu būra.

Bet tik sen, tik sen vairs
Senču mājas nava!
Senā, mīļā vietā
Negaram nu vara!

(108. turpinājums)

No noskatītām personām šajos darbos pavīd Brastiņs, prātnieks Reiznieks, vēl kādi. Viņam izdodas konstruēt inženieri Rudāju — savas idejas apsēstu ķīmiķi, kas „nepazīst cilvēka žēluma". Sākumā it turīgs, Rudājs izgudrojumos ieliek visus savus līdzekļus, arī lauku māju. Darbnīcas cilvēkus tas spiests atlaist, beigās paliek viens pats, bet tomēr nodomu veic — telpas kuģis ir gatavs (Veselis gan būvēja uz citiem, vēl neapgūtiem principiem, ne raķetēm, kā tagad).

Būdams rakstnieks, viņš dzīvoja tikai no spalvas, taupību ievērodams. Gadu desmitos sapelnīja namiņu Pārdaugavā, arī tēvam un mātei uzdāvāja mājas dzimtajā pagastā, tā atmaksādams par gaŗu gājēja mūžu. Vecāki abi mira dzimtenē, vispirms tēvs, vēlāk māte. Māsa palika vienmēr par strādnieci pie tēva.

Kopš aprakstītajām dienām pie Alīdas Niedras, vecpuisis mitinājās pa mēbelētām istabām, vēlāk mazā dzīvoklītī, un tāpat turpināja arī pēc apprecēšanās 1936. gadā. Sieva, medicīnas studente, vēlāk kļuva ārste, un Veseļa ģimeni (laikam ar savu vecāku palīdzību) uzaudzināja Pārdaugavas namelī. Jāņa pēdējā adrese bija Marijas ielas galā, advokāta Frīdenberga daudzdzīvokļu, strādniekiem domātā mājā, ar 4. numura tramvaju varēja viegli aizbraukt uz pilsētas redakcijām un teātriem.

Četrus gadus (no 1932, — 1936.) Veselis apzīmē par laimīgākiem savu mūžā. Viņš dzīvoja kā eremīts grāmatu cellē — ar tām vairākās rindās bija izoderētas sienas. Pēc vajadzības pats sev uzcepa karbonādi ar zaļiem sīpoliem. Lielo romānu laiks tā kā bija beidzies (Knuts Lesiņš: „Es vairs neapbrīnoju Veseli pēc Dienas Krusta".). Rakstnieks sāka pamazām uzņemties algotus pienākumus. Plašāku kritiķa dāvanu Veselim nebija, un mūža briedumā uzņemtajos pienākumos sāka parādīties sistēmatiskas izglītības trūkums.

Kā no Neretas siliem iznācis, zināmu mežaiņa dabu Jānis Veselis paturēja. Vienkāršība un vientulība bija viņa mīļie veidi. Kāds literāts, laikam Johansons vai K. Lesiņš, atstāsta vairāku draugu apmeklējumu Veseļa mājā — ar pudeli. Saimnieks uzlicis galdā maizi, miestu un — pa visiem vienu nazi.

Kas ir tik daudz sieviešu vārdus pieminējis savā autobiografijā (Teiksma par manu mūžu) kā Jānis Veselis? Viņu varētu saukt vācu vārdā par Frauenlob —Sievslavi. Bet visas tās ir bijušas „nepabeigtas pagātnes" — gan Kraiņa Kailānu Līziņa „Dievu gultā", gan saimniekmeita Druvēniešos, kas būtu ņēmusi viņu savās mājās (Teiksma par manu mūžu). Izņēmumi, ilgi un stipri, bija Aīda Niedra ceļa sākumā un Dr. Mirdza Vesele, kas palika atraitne ar bērniem Latvijā.

LAIKMETU BANGĀS

Starp mazākajām un mazāk svarīgākajām, vēlāk sacerētajām „teiksmām", kur Veselis iestrādāja arī pašbiografiskus fragmentus, ir kāda, kur aprakstīts brauciens pa laukiem. Tumsā varonis nonāk kādās mājās un lūdz naktsguļu, ko arī dabū. Kaut kur uz kāpnēm uz otru stāvu ar sveci pavīd jauna meitene, kas ieinteresējas par vēlo ceļinieku. Var saprast, ka viņa vēlāk kļuva tā sieva. Drošu ziņu nav, jo Veseļa kundzi laikam neviens no rakstniekiem nav redzējis. Daudz, daudz vēlāk Paula teica, ka bijusi tāda blonda Vappa darbinieku Ziemsvētku eglītes vakarā 1941. gadā, pēc boļševiku izdzīšanas.

Daži rakstnieki mīl iekārtot sev kaut kur nomaļus šauras, noslēgtas telpas, lai neviens netraucētu darbā. Vācu diezgan populārais mūsdienu autors Heinrichs Bells (Boell) šādiem nolūkiem iegādājies mājiņu Skotijā. Komponists Gustavs Mālers arī strādāja kādā attālā dārza būcenī, bet tā tiem bija „izeja" no ģimenes un tās traucējumiem. Veselis rīkojās otrādi — dzīvoja vientuļš, tik retāk tikdamies ar sievu un bērniem! Cik ļoti viņš mīlēja Mirdzu!

Kad ienāca krievi, Veselis nevarīgu šausmu, murgaina izmisuma mākts, aizskrēja uz savu pusi, vērodams, kā glēvo tirannu lidmašīnas planē gar ceļiem, bažījoties, vai tik kur nerodas kāda pretestība. Bet aizstāvēšanās jau bija atcelta! Tā viņš vēlreiz pārstaigāja mīļo zemi siltām pēdām — bet cik ilgi paliksi pie tēva un mātes, kur arī nekas labs nav gaidāms? Šajā vietā beidzās Jāņa plašais, paša rakstītais dzīves stāsts, lai gan pēc tam sadzīvoja vēl pailgus gadus. Īstā dzīve pēc viņa uzskata bija beigusies jau 1942. gada vasarā.

Atgriezies galvaspilsētā, Jānis Veselis palika strādāt Jaunākajās Ziņās ar pārgrozīto komūnistisko galvu.. Vēl aresti gandrīz nebija sākušies, daži bijušie redaktori pat iekļuva okupantu valdībā. Veselis pūlējās, rakstīdams par krievu smagajiem, tumšajiem drāmatiķiem Ostrovski, Gribojēdovu, vai bija iegansts tos pieminēt vai ne.

Pēc Baigā gada Veselim laimējās būt centrā kaŗa ietekmēto ierobežoto papīra krājumu vidū. Vienu literāru mēnešrakstu vācieši atļāva, Skalbe bija tā priekšgalā, un Veselis, pazīstams nacionālists, arī redakcijā. Pēc kāda gada viņam bija jāaiziet, un smagnējais augšzemnieks vainoja tieši veiklo piebaldzēnu Skalbi, kas aiz personiskiem motīviem esot viņu „izmanevrējis". No citas puses norādīja, ka pats Jānis esot vainīgs — it kā prasījis „muitu" no jaunām dzejniecēm.

Savu mazliet ieskrambāto reputāciju Veselis atjaunoja pēc paša pasāktā jaunā rakstniecības veida — „latvju teiksmu" krājuma iznākšanas 1943. gadā. Tautas tikumu, gudrības un varonības daudzināšana labi saderēja ar mītoloģisku ticējumu un svētku ceremoniju drumslām, kas bija šur tur iespiestas kā ornamenti. It kā baigo nākotni paredzot, grāmatu lasītāji instinktīvi tiecās uz latvisko, un, kaut arī vācu laikā izpirka ik grāmatu, Strunkes illustrētā pusmītoloģiskā serija bija sevišķi pieprasīta, vēlāk trimdā Zviedrijā iznāca jo grezns izdevums.

Berlīnē 1944. gada rudenī noskaidrojās, ka arī Veselis izkļuvis no dzimtenes. Kāds vācu labi ieredzēts, bet man gaužām maz pazīstams darbinieks Ratenieks lūdza, vai nevarot sastādīt latviešu arodbiedrību kalendāru 1945. gadam. Tas bija labs pamats uzturēšanās atļaujas saņemšanai. Piekritu un gāju uz „Latviešu leitštelli" pie Fridricha ielas piestātnes, kur bija daudz ziņu par bēgļiem — tautiešiem. Dabūju Jāņa Veseļa adresi Vēsavotā (Kuehlungsborn) pie Baltijas jūŗas. Rakstnieks bija izvēlējies diezgan labu maršrutu — ap mūsu jūŗu bija diezgan daudz neitrālu valstu, kur lielās briesmās varētu paglābties.

Iespējams, ka tiku kādus dzejoļus arī paņēmis, autoram ļoti vajadzēja honorāra. Arvien niknāka bumbošana pārtrauca katru darbošanos Berlīnē, un aprīļa sākumā sastapāmies ar Veseli Libekā, kad Vācija kapitulēja.

(Turpinājums sekos)

TORONTO ZIŅAS

● Sidrabenes bērnu un jauniešu vasaras nometni atklāja 8. jūlijā ar mācītāju K. Kuškēvica un J. Cālīša vadītu brīvdabas dievkalpojumu, kurā piedalījās ap 150 sidrabeniešu, nometnotāji ar vadību un bērnu vecāki. Pēc dievkalpojuma visi sapulcējās nometnes kalnā, kur pēc karoga pacelšanas un himnas, atbildīgais vad. māc. J. Cālītis iepazīstināja ar vadītājiem, programmu un pārējo nometnes personālu. Nometni atklāja LNAK valdes priekšsēdis T. Kronbergs, ievadvārdus teica Sv. Andreja draudzes priekšnieks J. Pētersons un Sidrabenes pārvaldes priekšnieks M. Blūms. Arī šogad Sidrabenē notiks divu nedēļu ilga sporta skola volejbolā un basketbolā: no 5. — 11. augustam un no 12. — 18. augustam. Sporta skolas vadītāji Māris Graudiņs no ASV un Leo Tobi no Toronto. Nometnes bērnu un sporta svētki notiks 28. un 29. jūlijā, kad paredzēts iestudēt pasakas drāmatizējumu Dagmāras Jaunzemes-Gribustes režijā ar Pēteŗa Zariņa mūziku. 12. augustā DižDanča tautas deju kopmēģinājums, gatavojoties jaunatnes dziesmu svētkiem Montrealā. Nometnes laikā KF balvas ieguvējs gleznotājs Arnolds Treibergs no Filadelfijas apmācīs nometnotājus stikla apgleznošanā. Pirmajā dienā bija reģistrēts 41 nometnotājs.

● Sidrabenes pārvaldes priekšnieka vietnieka Viļa un Mildas Ozolu vasaras mājā 3. jūlijā bija noorganizētas pārsteiguma raudzības Sidrabenes pārvaldes priekšnieka Mārtiņa Blūma un viņa dzīvesbiedres Metas šopavasar dzimušajiem trīnīšiem. Divi no zēniem atradās raudzībās, bet mazākais atrodas vēl slimnīcas uzraudzībā. Laimīgo māti apsveica M. Ozola un pasniedza aploksni. Klātesošie 30 sidrabenieši kopīgi nodziedāja tautasdziesmu. Par vakara sarīkošanu un kafijas galdu bija rūpējušās M. Ozola un M. Gulbe..

● Latviešu sporta apvienības Kanadā valdes priekšsēdis vecmeistars Arnolds Tīcmanis piedalīsies 3. Pasaules meistarsacīkstēs Hanoverā, Rietumvācijā, no 21. jūlija līdz 2. augustam.

● Māc. I. Gaide jūlijā un augustā neatradīsies kancelejā noteiktās stundās, bet būs sastopams pēc iepriekšējas sazināšanās pa tālruni: mājā 766-5525 vai Saulainē 1-(705) 424-1118.

● Sidrabenes nometnes tālrunis: 1-(416) 335-2030. Administrātori I. Veinbergu birojā var sasniegt no pl. 9.30 — 10.30 un 16.30 — 18.00. Mācītājs J. Cālītis sasniedzams mājās, zvanot 482-5743, vai vasaras mēnešos Sidrabenē: 1-(416) 335-2030.

● Riverdēles slimnīcā 74 g. vecumā miris Valdemārs Simanovskis, dzimis Ezerē.. Aizgājējam Toronto paliek dzīvesbiedre Līna un brālis Nikolajs ar ģimeni, kā arī radi Latvijā. Apbedīšanu 6. jūlijā no Rosara bēŗu mājas uz Highland Memorial Gardens kapsētu vadīja māc. A. Arājs. V. Simanovskis ilgus gadus bijis Toronto latviešu baptistu draudzes padomes loceklis, amatu veicot vēl savas dzīves pēdējā posmā. Dziedonis Pēteris Geistauts atskaņoja divas savas lentē iedziedātās dziesmas. Kapsētā lūgšanu teica draudzes padomes sekretārs V. Skudra.

● Toronto latviešu baptistu draudzei jūlijā, augustā un septembrī, ik mēneša pirmajā svētdienā, dievkalpojumu nebūs. Pārējās svētdienās dievkalpojumi notiks pl. 11 Walmer Road baptistu baznīcā. Jūlijā un augustā nenotiks arī Bībeles studiju un lūgšanas stundas. Kā ik vasaru, viens dievkalpojums 12. augustā notiks draudzes padomes priekšsēža Leona Nama vasaras mītnē.

● Latviešu kara veterānu strēlnieku biedrības Kanadā valdes loceklis Pēteris Puļķis ar dzīvesbiedri Zelmu 23. jūnijā atskatījās uz 60 laulībā aizvadītiem gadiem. Abi gavilnieki pašlaik atrodas slimnīcā, kur Pēterim Puļķim 8. jūnijā izdarīta operācija.

● Toronto slimnīcā 6. jūlijā 67 g. vecumā miris Krišs Ozols, dzimis Talsu apr. Zentenes pagastā, K. Ozols bijis Austrumu draudzes padomes loceklis un darbojies draudzes lauku īpašumā Tālava pārvaldē, kur pavasarī nopirka vasaras māju. Aizgājēju 10. jūlijā pēdējā gaitā no Alistonas bēŗu mājas uz Alistonas kapsētu izvadīja draudzes māc. A. Briedis. Ziedus draudzes vārdā kapsētā nolika A. Amoliņš, bet no tālaviešiem — Ž. Esenbergs. Nelaikim Kanadā piederīgo nav, bet Latvijā paliek sieva un meita. Par atstātā testamenta izpildīšanu rūpējas notārs Arnolds Bērziņš.

● Sv. Jāņa draudzes locekļi draudzes 30 gadu darbības atceres gadījumā pateicības ziedojumos līdz šim nodevuši 28.272 dol., no tiem 17.910 dol. ziedoti Saulaines nometnes jaunbūvei, 9947 dol. draudzes parādu atmaksai un 415 dol. draudzes mājas vajadzībām.

● TLMM kluba šaušanas sacensībās 7. jūlijā Bērzainē ar mazkalibra šautenēm piedalījās arī Toronto kanadiešu mednieku un makšķernieku klubs un Skarboro kanadiešu klubs, kopā 25 šāvēji; no latviešu kluba bija 8 šāvēji. No katra kluba 4 labākos šāvējus ieskaitīja komandā. Individuālā šaušanā A grupā 1. v. ieguva N. Ozoliņš (579 p. no iesp. 600 p.), 2. v. E. Scopsich (579 p. — Skarboro), 3. v. P. Grauds (578). B grupā: 1. v. A. Rūdolfs (552), C grupā 3. v. E. Vaināns (489). Par dāmu meistari kļuva Laura Rūdolfa (469), jaunatnes meistars A. Irvīne (530 — Skarboro). Komandu sacensībā latviešu komanda ieguva meistargodu (N. Ozoliņš, P. Grauds, P. Paeglis (563), O. Zvirgzdgrauds (563) — kopā 2283 p., 2. v. Skarboro kluba — šu mednieku un makšķernieku klubs — 2067 p. Sacensības vadīja 2237 p. un 3. v. Toronto kanadiešu kluba šaušanas sekcijas vadītājs O. Zvirgzdgrauds; tiesnesis un punktu skaitītājs bija P. Grauds, ugunslīnijas tiesnesis — A. Rūdolfs, reģistrētāja L. Rūdolfa. Balvas uzvarētājiem pasniedza kluba priekšnieks J. Atmats. Sacīkstes ilga 5 stundas.

● DV Toronto mod. šaušanas sacīkstes notiks 18. augustā pl. 9 Bērzainē ar mazkalibra šautenēm, pl. 12 ar pistolēm un māla baložu šaušana. Reģistrēšanās līdz pl. 12. Pēc sacensībām dažāda veida sporta spēles, ugunskurs un zaļumballe.

● LSAK meistarsacīkstes 28. jūlijā pl. 9 Bērzainē māla baložu šaušanā un ar mazkalibra šautenēm. Visiem sacīkšu dalībniekiem jābūt LSAK biedriem, ko varēs nokārtot arī sacensību vietā.

● Aizvadītā garajā nedēļas nogalē, 30 jūnijā, 1. un 2. jūlijā Kičenerā notika Ontario provinces meistarsacīkstes šaušanā ar mazkalibra šautenēm (smagajām un vieglajām). Latviešus reprezentēja O. Zvirgzdgrauds, P. Grauds un N. Ozoliņš. Snaipeŗu klasē ar olimpiskā tipa šauteni O. Zvirgzdgrauds izcīnīja otru vietu Ontario mērogā. Individuālās sacensībās N. Ozoliņš ieguva 2. vietu ar parasto šauteni. Meistarklasē ar sporta šauteni: 1. v. P. Grauds (579 p.), 2. v. N. Ozoliņš.

● Toronto 10. jūlijā miris korp. Philyronia filistrs architekts Valdemārs Andersons. Izvadīšana piektdien, 13. jūlijā, pl. 14.30 no Kane (Kein) Funeral Home (Yonge-Sheppard) uz Jorkas latviešu kapiem, Toronto.

Plūcot baltās pīpenes pie jaunā Latviešu centra ēkas Toronto, kādas tur gravā saziedējušas lielos vairumos, kopā ar citām jāpuzālēm. Attēlā Anita Tanne (pa kreisi) un Amanda Sebre.
Foto: J. Liģers

DRUVA

11. augustā pl. 10 DV Druvas un Bramptonas nod. šaušanas sacensības M. Kalniņa bij. saimniecībā. Pēc tam pl. 17 zaļumballe pie raga mūzikas.

Japāņi interesējas par latviešiem

Pagājušā gadā lielā Japānas laikraksta Sekainippo korespondents Anglijā M. Kaneko lūdza informāciju par Latviju un latviešiem, lai varētu sagatavot rakstu sakarā ar Latvijas 60 gadu dibināšanas dienas atceri. Kaneko apmeklēja latviešu sarīkojumus, iepazinās ar DVF Straumēniem un ieradās arī 18. novembŗa svinībās Londonā. M. Kaneko bija izdevība noskatīties arī DV ārējās informācijas nozares izkārtojumā filmas par Baigo gadu un soda nometni pie Rīgas.

Rakstu ievietoja jau pag. gada novembrī, bet valodas grūtību dēļ tā tulkojumu izdevās iegūt tikai tagad.

Rakstā autors ļoti objektīvi atstāsta Latvijas vēstures galvenos notikumus, sevišķu vērību piegriežot notikumiem pēc 1940. gada. Izmantojot PBLA priekšsēža Dr. I. Spilnera runu, viņš citē faktus attiecībā uz iedzīvotāju sastāva maiņu, lauku saimniecību kollektīvizāciju, krievu un cittautiešu iepludināšanu Latvijā un Latvijas industriālizāciju.

Kaneko raksta: „Iemesli, kas pamudina daudzos krievus braukt un dzīvot Latvijā, ir ziemā neaizsalstošās ostas, augstāks kultūras un rūpniecības attīstības līmenis, labāki darba apstākļi un dzīvokļi. Latviešus izsūtīja uz Sibiriju un citām tālām Krievijas malām." Kaneko piemin lielās latviešu saimes brīvajā pasaulē, kas turpina savas dzimtenes tradicijas, uztur latviešu skolas, kur māca ne tikai latviešu valodu, kultūru un vēsturi, bet iepazīstina arī ar saimnieciskiem un politiskiem apstākļiem tagadējā Latvijā.

A. L.

Gotlandes kapsētā pogo lakstīgalas

Pasaules brīvo latviešu Dziesmu dienu vadonis pastāsta, ka rēvijas Tu esi Gotlandē, mans draugs, autors Uldis Siliņš un Juris Zēmītis ir starp Austrālijas latviešiem tikpat pazīstami vārdi kā „pīrāgs un skābi kāposti". Siliņš — aktieris, autors, un Zemītis, aktieris — gadu skrejā izveidojuši lielisku vieglās komēdijas vienību, kas papildināta ar Liju Veikinu un vairākām aktrisēm un aktieriem. Ansamblis gadskārtējos humoristiskos uzvedumos — Kaleidoskopos Austrālijā un populārajos Raibos vakaros Kultūras dienu ietvaros ir kļuvuši ļoti populāri. Lija Veikina saņēmusi Kultūras fonda balvu par nopelniem teātŗa mākslā, bet Uldis Siliņš saņēmis Krišjāņa Barona balvu.

Siliņa un Veikinas vārdi teātŗa cienītājiem ASV, Kanadā un Eiropā nav sveši — Sidnejas latviešu teātris devies arī pasaules turnejās. Uldis Zemītis savukārt pagājušā gadā pavadīja Dzintara koncertturneju pa ASV. Siliņš guva cildinošas atsauksmes ar savu „vienvīra izrādi" Ciemos pie Ulža Siliņa, ar kuŗu viņš apciemoja ASV, Dāniju, Zviedriju un Vāciju.

Tu esi Gotlandē, mans draugs, trīs izrādes bija izpārdotas. Diemžēl, otrā izrāde iesākās tikai pēc pulksten 12 naktī, jo Saules jostas Mārietas dziesmas uzvedums bija ieildzis. Trešajā izrādē programmas pārdeva tikai pēc izrādes pirmā cēliena. Tikai nedaudzi bija ar mieru maksāt par programmām tad, kad izrāde bija jau gandrīz pusē. Pareizāk būtu bijis programmas izdalīt bez maksas, netaupot atkritumu tvertnei.

Jautrā uzvedumā piedalījās Uldis Siliņš, Lija Veikina, Juris Zemītis, Gunārs Klauss, Irena Klausa, Modris Gross, Daina Eglāja, Māra Līce un Andris Jaunbērziņš. Režisors bija Imants Sveilis, bet dziesmu aranžējumus bija izkārtojis Imants Līcis.

Uzvedums rēvijas stilā sastāvēja no humoristiskiem skečiem un dziesmām par aktuāliem notikumiem latviešu dzīvē, sākot ar 13. gadu simteni un beidzot ar dziesmu dienām Gotlandē. Pirmā cēlienā bija 10 skeču. Šo skeču virkni lieliski ievadīja Lija Veikina ar Uldi Siliņu. Skečā Skol ansamblis asprātīgi ironizēja par Gotlandes apmeklētāju izdarībām, ievedot Gotlandes ārzemju stipros dzērienus. Pagrūti būs atstāstīt visas gaŗās programmas saturu, pietiks ar virsrakstiem — Klačas, Mans puķu dārziņš, Skats uz dzimteni, Koncertā, Ziedojumu laiks, Sociālistiskās reklāmas un Pēc Jāņu balles. Otrā cēlienā redzējām Dzimšanas diena, Bāra dāmas un Sudrabkāzas. Trešā cēlienā — Senie kūri un Tobago ir mūsu.

Tie skatītāji, kam bija izturības līdz galam noskatīties gaŗo un tiešām interesanto programmu lieliskā izpildījumā, varēja būt apmierināti. Tie agrīnie kājāmgājēji, kam ceļš agrā rīta stundā, kad Gotlandē bija jau dienas gaisma, veda gar krūmiem un kokiem bagāto kapsētu, varēja arī noklausīties ilgi nedzirdēto lakstīgalas pogošanu.

Ž. Zentiņš

Pārbēdzējs no Latvijas

Šajās dienās Zviedrijā, Karlskronā, no krievu kuģa nobēga latvietis Juris Kalniņš, izmantodams tumsu un gumijas laiviņu. Kuģis nācis no Rīgas. J. Kalniņš ir 25 gadus vecs. Viņa ģimene nav neko zinājusi par bēgšanas plāniem. J. Kalniņš telefoniski meklēja kontaktu ar LNF un vēlāk ar LPK. Viņš ir pieprasījis azīla tiesības Zviedrijā.

A.

Septiņas stundas gara sapulce

LATVIEŠU KREDITSABIEDRĪBA TORONTO IZVĒRTĒ KĻŪDAS

Šī kreditsabiedrības biedru gada sapulce 5. jūlija vakarā Toronto Latviešu namā bija visgarākā visā kreditsabiedrības 20 gadu ilgajā darbības vēsturē un arī ar vislielāko dalībnieku skaitu, piedaloties 450 biedriem. Sapulce sākās pl. 7 vakarā un nepārtraukti turpinājās līdz pustrijiem rītā, vēl pēdējā balsošanā piedaloties 350 biedriem, neizturot tikai kādam simtam, kas aizgāja mājās ātrāk, daudzo runu nogurdināti.

Tā bija arī vistrokšņainākā sapulce, kad piecēlās runātājs pēc runātāja, atskanēja saucieni, bija personiski apvainojumi, bieži skanēja traucējoši aplausi, kas noslāpēja netīkamos runātājus, un mainījās trīs sapulces vadītāji. Trokšņu ziņā šī sapulce atsauca atmiņā Toronto Latviešu nama akcionāru ārkārtas sapulci, kad bija jālemj par nama pārdošanu un iesaistīšanos jaunajā Toronto latviešu centrā, rezultātā vēlāk nomainot nama valdes priekšsēdi. Kā debatēs izteicās runātājs J. Grodnis, arī kreditsabiedrības gada sapulcē viņš redzot „centristus" un „necentristus".

Visas runas galvenokārt saistījās ar „vainīgo" meklēšanu sakarā ar vairāk nekā pus miljona dolaru aizdevumu Branko Lonkāram un viņa akciju sabiedrībai, vairākos atsevišķos termiņos kopš 1977. gada un kas vēlāk kļuvis maksāt nespējīgs. Pēdējais 100.000 dolaru aizdevums vēl izsniegts pagājušā gada jūnijā. Aizvadītais saimniecības gads, kā tas redzams financiālā darbības pārskatā, beidzies ar 290.000 dolaru zaudējumu.

Līdz pēdējai iespējai saspiestajā un pārkarsētajā zālē jau pašā sākumā bija jūtams „augstspriegums", kas neatslāba visu sapulces laiku, izņemot dažus atelpas brīžus balsu skaitīšanas laikā. Sapulci atklāja un vadīja valdes priekšsēdis A. Kānbergs, tad vicepriekšsēdis K. Boriss un beidzot, kad viņa zuda par sapulci kontrole, vadību ar gluži „militāru disciplīnu" pārņēma valdes locekļis I. Zamlovskis, kam izdevās sapulci novadīt līdz galam. Vienīgais klusais brīdis bija, kad sapulces vadītājs A. Kānbergs aicināja pieminēt aizvadītā gadā mirušos kreditsabiedrības biedrus, kādu bija 38 — 29 vīrieši un 9 sievietes. (Iepriekšējā gadā 25). Priekšsēdim iepazīstinot sapulci ar pārvaldes amatpersonām un revidentiem, ilgi aplausi atskanēja, kad viņš nosauca jaunā pārvaldnieka un kasiera G. Melbārža vārdu.

Par balsu skaitītājiem izraudzīja Aleksandru Budrēvicu, Modri Lorbergu, Rūdolfu Rozi, Pauli Plīsi, Jāni Tēraudu, Gunti Liepiņu un Laimoni Ozolu, kam bija veicams grūts darbs, saskaitot turpat pie pus tūkstoša nodoto balsošanas zīmīšu vairākos balsojumos. Kad no kāda sapulces dalībnieka atskanēja prasība nomainīt sapulces vadītāju pret „neitrālu vadītāju", jo šis esot „īpašs gadījums", A. Kānbergs paskaidroja, ka pēc noteikumiem to nevarot. Sauciens no zāles: „Kādēļ valde nav turējusies pie likuma?"

Tad sekretārs I. Jente nolasīja pagājušā gada 31. maija sapulces protokolu, kad piedalījušies tikai 122 kreditsabiedrības biedri. To sapulcē noklausījās iecietīgi. Priekšsēdis A. Kānbergs papildināja valdes ziņojumu, paskaidrodams, kas noticis ar naudas aizņēmēju Branko Lonkāru. Viņš minēja atsevišķās aizdevumu summas, sākot ar 1977. gadu: 30. augustā 45.000 dol. aizdevums, 31. aug. 9.000 dol., 13. septembrī 66.000 dol., vēlāk vēl 100.000; 1978. gada 20. janvārī 250.000 dol., 2 maijā 40.000 dol. un beidzot, tā paša gada 14. jūnijā, vēl 100.000 dolaru, pavisam kopā 610.000. Revidenti pārbaudījuši grāmatas un ziņojuši, „kur nauda aizgājusi". Apdrošināšanas sabiedrības pārstāvji bankas prasības ļoti nopietni apsverot.

Kāds no sapulces: „Vai aizdevumu komisija bijusi savā kompetencē?" — A. Kānbergs: „Man liekas, ka tā ļoti sekmīgi darbojusies." (Zālē smiekli).

Aizdevumu komisijas loceklis L. Vēveris paskaidroja, ka aizņēmēju „ļoti ieteikuši" kreditsabiedrības algotie darbinieki. Pieprasījumu par 250.000 dolariem aizdevumu komisija novirzījusi valdei. 46.000 dol. saņemts atpakaļ no pārdotā iekļūtā zemes gabala. J. Grodnis: Par jauno pārvaldnieku jau ziņots. — Kad atstādināts vecais pārvaldnieks?" A. Kānbergs: „Viņš iesniedzis pret kreditsabiedrību sūdzību par 38.000 dol., ka netaisnīgi atstādināts no amata."

J. Šmits brīnījās, kā var aizdot naudu par vairāk nekā pus miljona dolaru par grāmatu iesiešanas mašīnām un jautāja: „Vai tās būtu iesietas visai Ontario provincei?" I. Zamlovskis no valdes paskaidroja, ka aizdevums ņemts dažādu mašīnu iegādei. Parāda nemaksātāji bijuši arī agrāk un no tādiem nespēs izvairīties arī turpmāk. J. Pētersons: „Revīzijas komisija 1977. un 1978. gadā nav reaģējusi uz šo aizdevumu izsniegšanu. Tā nav ziņojusi pagājušā gada biedru sapulcē, kas noticis, bet izteikusi valdei pateicību." I. Šķobe (revīzijas komisija): „Revīzijas komisija neprasa, lai valdi atceļ, pirms sapulce tai nav izteikusi neuzticību." Dr. V. Gulēns: „Ja runājam par neuzticības izteikšanu valdei, tad tāda jāizsaka arī revīzijas komisijai un aizdevumu komisijai Bet vai tas ir tas, ko mēs visi gribam?"

M. Lorbergs: „Vai valdes priekšsēdis sēdē bija klāt, kad izšķirts 250.000 dol. aizdevums Branko Lonkartam?

Valdes priekšsēdis A. Kānbergs paskaidroja, ka bijis klāt. Viņš parakstījis protokolu, bet čeku viens no valdes locekļiem kopā ar pārvaldnieku. Sapulcei tomēr neizdevās noskaidrot, kas bijis otrs parakstītājs.

Guntis Tannis: „Te ir vesela rinda kareivīgu cilvēku, kas vēlas visus nosist! Kas nāks vietā?" N. Bulmanis atzina, ka ir radusies „milzīga starpība" starp revīzijas komisijas toni pagājušā gada sapulcē un tagad. Iepriekšējā gadā revīzijas komisijas atzinums bijis „izcili pozitīvs", bet tas bijis gads, kad kļūdas pielaistas. Tagad revīzijas komisija neapmierināta arī pati ar sevi.

J. Grodnis brīnījās, kā var izsniegt pus miljona dolaru nelatvietim, prasot arī vēl vairākas citas biedru kartes nelatviešiem?

J. Reinbergs: „Par biedriem var uzņemt arī organizācijas." K. Boriss: „Biedru uzņemšanu valdei ierosina kreditsabiedrības pārvaldnieks. Par tādiem uzņem arī jauktu ģimeņu locekļus."

A. Tīcmanis lielā sašutumā pārmeta, ka latviešu naudu aizņēmies svešinieks.

Vispārējā saviļņojumā pie prezidija galda nostājās Brunis Rubess un vēlētājām amatpersonām noprasīja, cik gadus katrs darbojies kreditsabiedrības darbā? Atbilde bija: 15 gadi (A. Kānbergs), 19 gadi (I. Jente), 16. gadi (K. Boriss), 15 gadi (L. Vēveris), 10 gadi (I. Zamlovskis) ut.t. Ilgus gadus darbojies arī aizdevumu komisijas priekšsēdis A. Kristapsons. „Ja kreditsabiedrības valdei neizteic pateicību, tad es kaunos būt šīs sabiedrības loceklis!" izsaucās Brunis Rubess.

Valdis Liepiņš ierosināja izteikt valdei uzticību, ar piebildi, „lai nākotnē tādas lietas vairs neatkārtotos." O. Perro: „Kreditsabiedrībai algojams īpašs cilvēks, kas interesētos par bankrotiem." — A. Ameriks: „Ja latvietis bankrotēs, tad katrs latvietis to zinās."

Nominācijas komisijā jau kopš gadiem iegājusies tradicija, ka tanī kā pastāvīgs loceklis darbojas LNAK valdes priekšsēdis. Tā tas jau bijis Jāņa Niedras laikā. T.Kronbergs paziņoja, ka pirmais atteicas no nominācijas komisijas locekļa amata. Pēc tam atteikšanos paziņoja arī I. Šķobe un lūdza sapulcei atjaunot revīzijas komisijai uzticību.

A. Bērziņš: „Nepareizības notikušas 1977.78. darbības gadā, par ko var izteikt neapmierinātību, bet ne par pagājušo darbības gadu." Vēl izteicās vairāki runātāji, vairākkārt arī A. Reinberga, bet vispārējais troksnis pieņēmās tādā apmērā, ka grūti bija sadzirdēt, ko katrs runāja. Brīžiem aizmugurē sacēlās tik skaļi un ilgi aplausi, ka pilnīgi noslāpēja runātāju.

Beidzot J. Grodnis iesniedza rezolūciju uzskatīt valdes un aizdevumu komis. darbību par nepieņemamu, neattiecinot rezolūciju uz pagājušā gadā ievēlētām amatpersonām. Par rezolūciju no 416 balsotājiem zīmītes bija nodevuši 225, pret — 176, atturoties 15 balsīm.

Pēc balsošanas rezultātu paziņošanas valdes priekšsēdis A. Kānbergs sapulci atstāja, tās vadību pārņemot vicepriekšsēdim K. Borisam, bet kad arī viņam neizdevās ieturēt kārtību, vadību pārņēma I. Zamlovskis, kas sapulci novadīja līdz galam.

Sapulce atkal saviļņojās, kad sāka uzstādīt kandidātus pārvēlamo valdes locekļu amatiem. Pārvēlami bija I. Zamlovskis un K. Boriss. Tāpat bija ievēlami divi valdes locekļi atteikušos A. Kānberga un I. Jentes vietā. Nosauca pavisam 13 kandidātus, kurus vispārējā troksnī izdevās uzrakstīt uz tāfeles. Kad vairākas reizes no sapulces nepārtraukti atskanēja T. Kronberga vārds,

(Turpinājums 12. lp.)

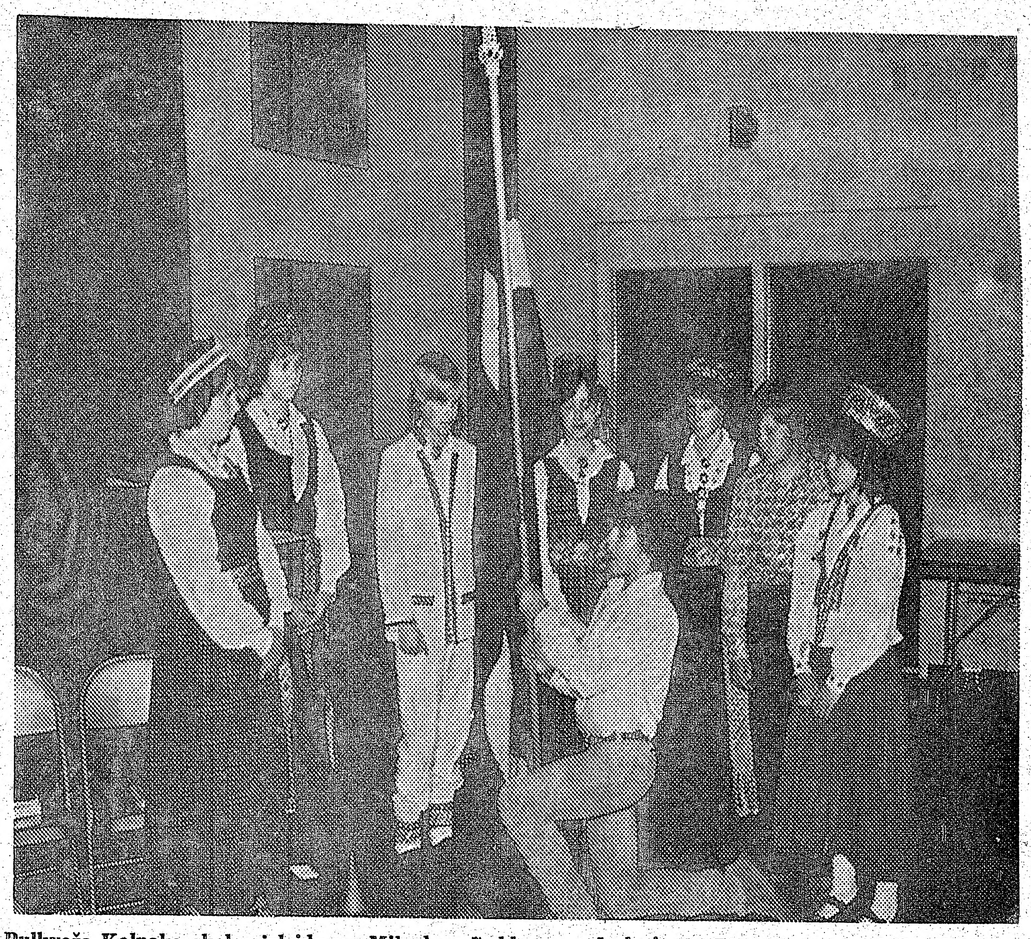

Pulkveža Kalpaka skolas izlaidums Milvokos. 7. klases audzeknis A. Zīverts saņem skolas karogu no absolventu klases. Stāv no kreisās: absolventi A. Upīte, I. Kalve, R. Rozīte, I. Kalnīte, A. Kore un 7. klases audzēkņi G. Bērziņš un I. Radziņa. Foto: V. Jaunkalnietis

17. latviešu jaunatnes nometne
DIVREIZDIVI
1979. gadā no 20. līdz 30. augustam
Montrealas apkārtnē, Kanadā.

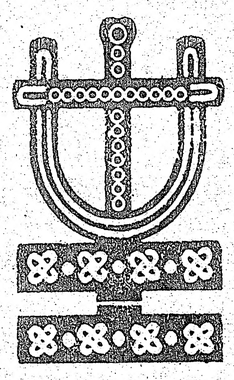

Dalībniekiem no attālākām vietām ir pieejamas Kanadas valdības stipendijas ceļa naudai uz Montrealu. Pieprasījumi un pieteikšanās līdz 15. jūlijam pie administrātorēm: Baibas Rubesas, 17 Lowther Ave., Toronto, M5R 1C5, tel. (416) 961-2401, vai Sandras Kleperes, 28 Westholme Ave., Toronto, M6P 3B8, tel. (416) 767-7435.

Sarīkojumu Kalendārs

TORONTO

3. novembrī pl. 18 Sv. Andreja baznīcas zālē, Gaujas gaidu vienības Mārtiņvakars.

10. novembrī Latvijas armijas 60 gadu atcere.

TORONTO KONCERTU APVIENĪBAS 21. SEZONAS KONCERTS

3. novembrī pl. 20 Raiersona teātrī Alfrēda Kalniņa 100 gadu atceres koncerts. Apvienotie koŗi, solisti un orķestris.

6. decembrī pl. 20 Town Hall Juris Kuzminovs — čello, Ariāna Goldina — piano.

23. februārī pl. 20 Town Hall Gunārs Larsens — vijole.

27. martā pl. 20 Town Hall Anda Zirnīte — piano.

BĒRZAINE

14. jūlijā TLMM kluba internās šaušanas sacensības. Sākums šaušanai ar 22 kal. šautenēm un pistolēm pl. 9, māla baložu šaušanā pl. 12.

MEŽCIEMS

4. augustā pl. 19 Rudzpuķu balle.

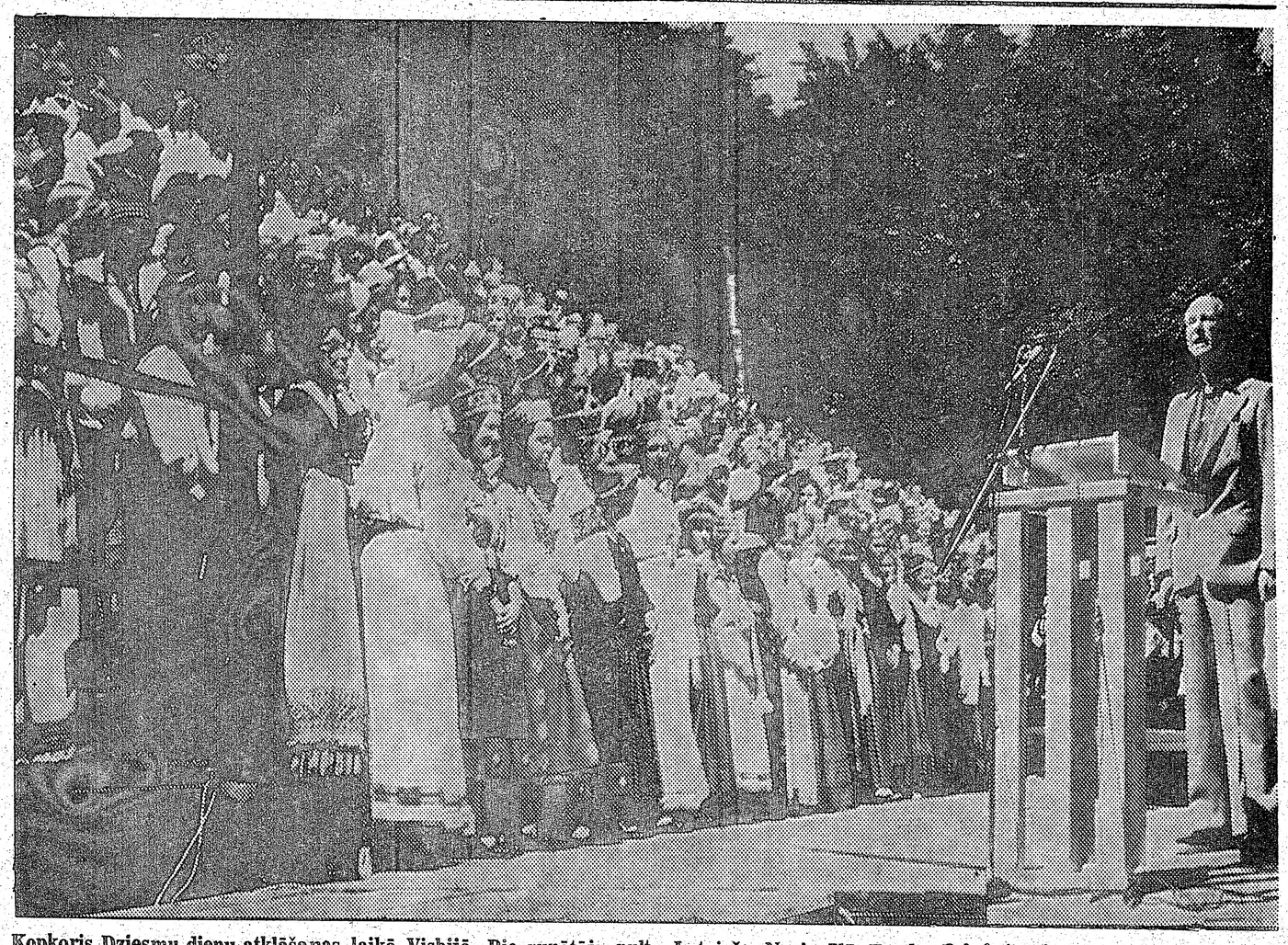

Kopkoris Dziesmu dienu atklāšanas laikā Visbijā. Pie runātāju pults Latviešu Nacionālā Fonda Zviedrijā ģenerālsekretārs dzejnieks Andrejs Eglītis.
Foto: A. Spoģis

Pensionāri Bērzainē

Toronto latviešu pensionāru apvienības dalībnieku otrā vasaras sezonas ekskursija bija rīkota 5. jūlijā uz Bērzaini, Toronto mednieku un makšķernieku kluba lauku īpašumu, pavadot ekskursijā 9 stundas. Tā bija atzinība visiem apvienības aktīvajiem, vēlētiem un brīvprātīgajiem darbiniekiem — valdei, revīzijas komisijai, dāmu komitejai, koristiem, teātriniekiem, nodarbību grupām, kopā ap 70 personām, kas visu gadu pašaizliedzīgi strādājuši pārējo biedru labā. Šim izbraukumam bija salīgti divi autobusi.

Bērzaine atrodas stundas braucienā ziemeļos no Toronto. Tās territorija aptver 61 akru platību, kuŗai cauri tek upīte. Atstājot Toronto agrā rīta stundā, laiks bija apmācies un vēss, tāpēc jo patīkamāk bija, kad Bērzaines sabiedriskās telpās ekskursantus ar sirsnību un siltumu sagaidīja Toronto mednieku un makšķernieku kluba pārstāvis K. Sverns, kas bija iekurinājis malkas krāsni. Pie kafijas galda ar cepumiem, par ko rūpējās Edītes Retigas vadītā dāmu komiteja, visi kopīgi nodziedāja Daudz baltu dieniņu, sveicinot dāmu komitejas priekšnieci vārda dienā.

Dabas mīļotāji izklīda pa Bērzaines plašumu, atrodot skaistumu un mieru no pilsētas drūzmas, klejojot pa upmalas ziedu pļavām. Auglīgajā zemē bija iekārtots arī mazs sakņu dārziņš, un kuploja vārpas iesētajā rudzu lauciņā. Netālu atrodas arī peldbaseins, kam pievada ūdeni no tuvējās upītes. Pērngad iesākta arī tenisa laukuma izbūve, kas izmaksā ap 4500 dol., tāpat izbūvētas divas šautuves: viena mazkalibru šaušanas sacensībām, otra mālu baložu un tītaru šaušanai. Laukuma tuvumā atrodas augsts pīļu šaušanas tornis, kas tagad kalpo kā skatu tornis. Pie saimnieciskās mājas izbūvēta žāvētava. Arī galvenā sabiedriskā ēka paplašināta ar jaunu piebūvi K. Šverna vadībā. Viss tas sasniegts ar biedru ziedojumiem no 20 — 1000 dol., pie kam lielākais ziedojums bijis 5000 dol., ko noziedojis kāds anonīms ziedotājs.

TLMM klubā pašreiz ir 150 biedru un 32 vecbiedri, kas atbrīvoti no biedru maksām. Bērzaine savu vārdu ieguvusi no baltajiem bērziem, kas aug pa visu territoriju, un tie iekļauj arī cilvēku roku izrakto zilo ezeru. Ezera rakšana pabeigta tikai šā gada agrā pavasarī un izmaksājusi 11.200 dol. Sabiedriskā ēkā gar sienām briežu, mūsu, stirnu ragi, ar plāksnītē iegravētiem mednieku vārdiem — bijušā pirmā priekšnieka nelaika Dr. P. Bārdiņa, tagadējā priekšnieka J.

(Nobeigums 11. lp.)

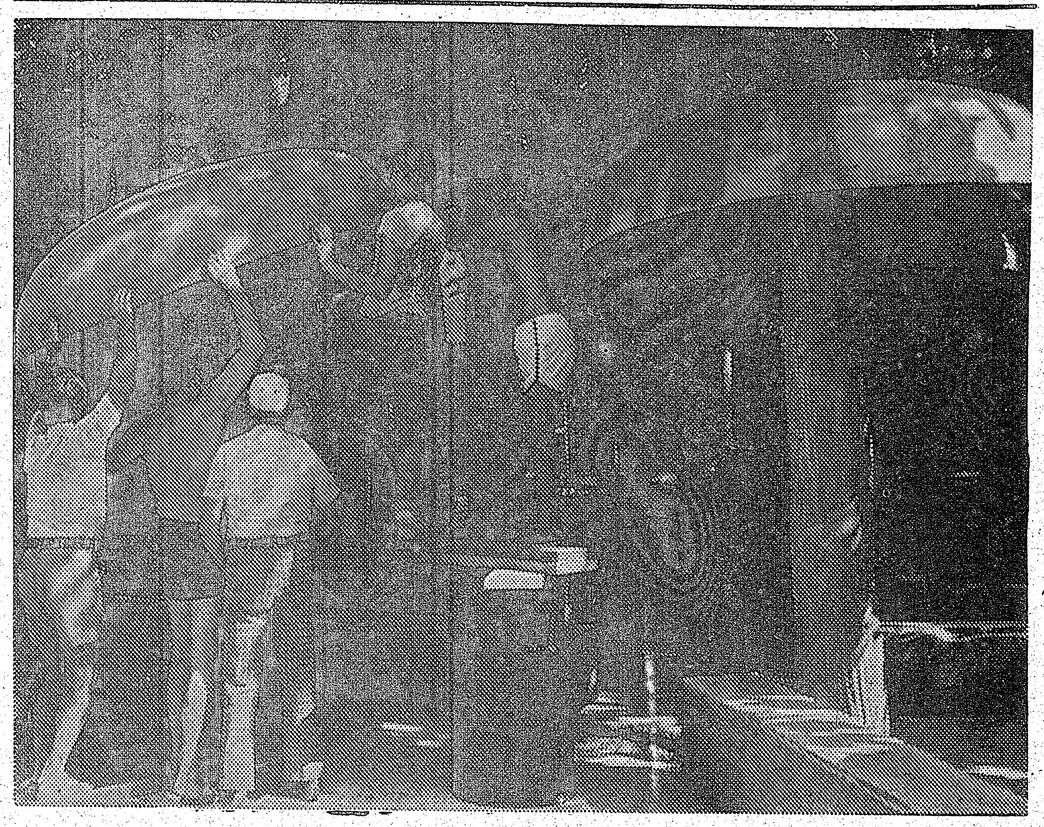

Pie jaunceltās Kalpaka mājas Gaŗezerā izveidots „Sēņu sils". Šīm vajadzībām Roberts un Irēne Zalāni nodevuši 1500 dol. Uzņēmumā — talcinieki pie sēņu novietošanas. Līdzīgas „sēnes" jau agrāk izveidotas Toronto Sv. Jāņa draudzes lauku īpašumā Saulainē.
Foto: V. Namatēva

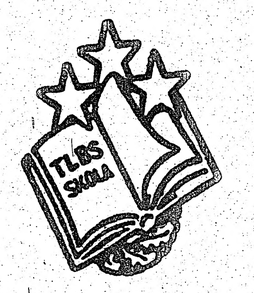

Grāmatas ziedojuši

A. Strada, Robežniece, Alma un Krišs Smilgas, A. Blūms, Silvija un Velta Ozolas, E. Namgauda, L. Gulbe, Androviča ģimene, LNAK centrālā bibliotēka.

Pa vienam laikraksta brīvekspemplāram ziedojuši laikraksta Laiks un Latvija Amerikā apgādi.

Divas nedēļas Saulainē ziedojusi Sv. Jāņa draudze un divas nedēļas Sv. Jāņa draudzes dāmu komiteja. Divas nedēļas Sidrabenē ziedojusi Sv. Andreja draudze un divas nedēļas Sv. Andreja draudzes dāmu komiteja.

Absolventu balvām: Gribusta ta fonds 20 dol., M. un P. Vāgneri 10 dol., B. Senkēviča 20 dol., Kalupe īpašniece Korma saktiņu absolventu balvai.

A. Ezergailis ziedojis kafijas galdam. Gleznas ziedojuši J. Popelis, I. Ozola, M. Bērziņa, O. Grebže.

Naudas ziedojumi:

500 dol. ziedojusi Toronto latviešu biedrība, 300 dol. DV Kanadas valde un Toronto nodaļa, 221,46 — 1977./78. gada absolventi, 175 — Toronto latviešu katoļu draudze, 150 — Sv. Andreja draudze un Sv. Jāņa draudze katra, 100 — Studenšu korporāciju Kopa Toronto, Austrumu draudzes dāmu komiteja, Latviešu kaŗa veterānu strēlnieku biedrība, 75 — DV Toronto vanadžu kopa, 50 — A. Briedis, A. Brencis, K. Puriņš, Latviešu Dievturu draudze Burtnieki, A. Ozoliņa, Korporācijas Spīdola Toronto Kopa Latviešu nams, 30 — Korporācija Lacuania, N. Pētersons, 25 — M. Holanders, Latviešu Kaŗa Invalidu apvienība Kanadā, N. Austriņš, I. Jankovskis, 20 — I. Stagava (K. Kalniņas piemiņai), E. Namgauda, J. Ezergailis, M. Čulītis, P. Zaratoks, M. Matīss, archibīskaps A. Lūsis, 15 — E. Fenkovskis, Veomāmiņa, Andris Briedis, Inese, Zina, 10 — M. Blūms, M. Zaķis, M. un P. Vāgners, 7,50 — M. Kaņķis, 7 — K. Šteinmanis un 5 dol. M. Jekums.

Skolas saime izsaka pateicību skolotājam J. Ruskim, kas šai gadā savu darbu skolai ir ziedojis.

Sirsnīga pateicība visiem ziedotājiem, gleznu loterijas atbalstītājiem, „Dominion" veikalu iepirkšanās zīmju savācējiem un visiem labvēļiem.

TLB Sestdienas skolas ziedotāju saraksts 1978./79. mācību gadā:

Rakstu darbu sacensība jaunatnei

Lai veicinātu nacionālās idejas izpratni mūsu jaunatnē un rosinātu tās līdzdalību Latvijas brīvības cīņā, Daugavas Vanagi ASV izsludina rakstu darbu sacensību latviešu jaunatnei ar sekojošiem tematiem:

a) Ko man nozīmē 18. novembris, un kā es varu palīdzēt cīņā par Latvijas brīvību? b) Latvijas brīvības cīnītāji tagad. c) Daugavas Vanagu organizācijas darbs un nozīme latviešu sabiedrībā.

Sacensībā var piedalīties latviešu jaunieši divās vecuma grupās: 1. grupa: 14 gadu veci un jaunāki, 2. grupa: 15 — 18 gadu veci.

Sacensības dalībnieks vai dalībniece var izvēlēties vienu vai vairākus no uzdotajiem tematiem. Rakstu darbam jābūt latviešu valodā, mašīnrakstā, ar dubultatstarpēm vismaz 6 lapuses garam, bet ne garākam par 10 lapas pusēm. Rakstu darba katrai lapas augšējā stūrī jābūt dalībnieka vārdam un uzvārdam, adresei un vecumam.

Rakstu darbs iesūtāms vērtēšanas komisijai līdz 1979. gada 31. decembrim uz sekojošu adresi: Margers Grīns, 3270 Parmalee Drive, Seven Hills, Ohio, USA, 44131.

Pirmās, otrās un trešās vietas ieguvēji katrā grupā saņems naudas balvas. Visi sacensības dalībnieki saņems apliecību par piedalīšanos.

Sacensību rezultātus paziņos DV ASV 30 gadu darbības atceres aktā 1980. gada 18. aprīlī Klīvlandē, Ohaijo.

Margers Grīns,
DV ASV kultūras noz. vad.

Aizvesto pieminas akta programmas dalībnieki Čikagā. No kreisās: pianists Valdis Treimanis, soprāns Māra Mozga un deklamētāji Vija Vītola un Pēteris Cedriņš.

Foto: V. Jaunkalnietis

Sacensības makšķerniekiem

Sakarā ar DV organizācijas 30 gadiem Kanadā, DV Kanadas valdes Sporta daļa izsludina sacensības visiem DV makšķerniekiem, laikā no 1979. g. 15. jūlija līdz 1980. g. 15. aprīlim. Sacensībās var piedalīties ikviens organizācijas dalībnieks. Balvas piešķirs par noķerto lielāko zivi. Sacensībās notiks organizētā veidā nodaļās vai kopās. Individuāli, pašu ieņēmē, ķertās zivis sacensībās neatzīs. Sastādītajiem aktiem jābūt ar sacensību vadītāja — sporta daļas vai sekciju vadītāju — apliecinājumu.

Nodaļu makšķernieku sporta cienītājiem tiesības piedalīties arī citu klubu rīkotajās sacensībās, ja tās laikrakstos izziņotas. Piedaloties citu klubu sacensībās, apliecinājums jāsaņem no attiecīgā kluba sacensību vadītāja, kas iesūtāms DV KV sporta daļai. Sacensībās izvērtēs zivis, kas ķertas Kanadas ūdeņos: iekšējos ezeros un upēs. Sacensību dalībniekus iedalīs divās sacensību grupās: visi jaunieši līdz 15 gadu vecumam un pārējie dalībnieki, kas vecāki par 15 gadiem.

Nodaļu sporta daļu resp. sacensību vadītāja protokolos uzrādāmi zivju garuma mēri, platākās vietas apkārtmērs un svars. Visi sacensību protokoli iesūtāmi līdz 1980. gada 15. aprīlim. Sacensību dalības maksa: jauniešiem 1 dol., pārējiem 3 dol. Sacensību zivis: līdaka (Northern Pike), ezera forele (Lake Trout), pikrele (Walley), maskijs (Muskellunge) un abi basi (Smallmouth Bass un Largemouth Bass); no parastajām zivīm — asari (Perch), baltos asarus ieskaitot.

Sacensības notiks DV Kesvikas nodaļas izkārtojumā. Visi sacensību pieteikumi adresējami DV Kesvikas nod. valdes priekšsēža palīgam: Mr. J. Treijs, 302 A, Annshiela Dr., Keswick, Ont. L4P 3A5.

DV KV Sporta daļa

Ita Ozolas gleznu skate Toronto

Architekte māksliniece Ita Ozola savu gleznu skati Toronto rīko no 19. līdz 22. jūlijam, savas mājas divos stāvos, 933 Dufferin St., dienvidos no Bloor ielas. Darbu klāstā 60 pēdējā gadā gatavotie — grafikas, akvareļi, eļļa — ar tautasdziesmu illustrācijām, jaunām abstraktām kompozicijām un architektūras fantazijām. Izstādē būs skatāma arī senlatvju rotu serija etniski pareizā grafikā, mākslinieces pašas fantazijā un kompozīcijā. Izstāde atvērta katru dienu no pl. 10 — 22.

Ita Ozola ar ģimeni, dzīvesbiedru Visvaldi, divām meitām un diviem dēliem, 1976. gadā ieceļojusi Kanadā no Argentīnas, kur strādājusi 15 gadus Buenosairesā. Viņa arī projektējusi un vadījusi stikla šķiedras (fiberglas) mājas būvi autorūpnīcai, konferencēm un darbinieku ēdamzālēm. Viņa Kanadā strādā architektu birojā un kārto prakses tiesību pārjaunošanu. Argentīnā mākslinieces notikušas divas personālizstādes, viena arī Brazīlijā mācītāja Jēkaba Mekša izkārtojumā.

Kanadā trijos gados jau notikušas četras Itas Ozolas izstādes: 1976. gadā Montrealā, 1977. g. — Toronto un Otavā un 1978. g. Sidrabenē. Viņa katru gadu piedalījusies arī mākslinieku vienības Latvis rīkotās izstādēs, būdama biedre šinī mākslinieku vienībā. Pieder pie korporācijas Spīdola saimes.

Mākslinieces cītīgi nododas grafikai, gatavojot darbus izstādīšanai arī kanadiešu mākslas galerijā — Gallery of the Mews.

—ls—

ITAS OZOLAS
GLEZNU SKATE
no 19. — 22. jūlijam

Toronto, 933 Dufferin Str. (pie Bloor Str.)
Izstāde atvērta no 10 rītā līdz 10. vakarā.
Telef. 531-4330.

Ievainoti 9 latvieši

Otrdien, 26. jūnijā, braucot atpakaļ no Dziesmu dienām Gotlandē, deviņi latvieši sēdējuši mazā mikroautobusā, ko vadījis Juris Leimanis. Ceļā pārsprāgusi riepa, mašīna no no inerces triekusies tālāk, un apmetot vairākus kūleņus, iegāzusies dziļā gravā, nelielā upītē.

Gandrīz visi braucēji smagi ievainoti, kaulu lūzumi, vienam pat deguna skriemeļa lūzums, bet vissmagāk cietusi farmaceite mag. Lidija Raerdvere no Venecuēlas.

L.

Pensionāri ...

(Turpinājums no 10. lp.)

Atmata, A. Svennes u. c. vārdiem, izbāzti meža putni, zivis. Gaujas gaidu vienība, kā pateicības zīmi par atļauju nometņot Bērzainē, atstājusi gleznu uz bērzu tāss ar nometnes ainavu.

Pensionāri priecīgi nodevās rotaļām, dejām, par deju mūziku skaņu lentēs gādājot K. Švernam. Starpbrīžos skanēja kopīgi dziedātas dziesmas. Priekšnesumu daļā dzejniece Biruta Senkēviča deklamēja savu Bērzainē uzrakstīto dzejoli, bet pensionāru apvienības darbiniecei, nelaikei A. Kiršai veltīto dzejoli skandēja Vilma Aleksandra. Vairākus humoristiska satura dzejoļus skandēja Milda Demidos no Hamiltonas. B. Senkēviča aicināja pensionārus atbalstīt ar garīgo rosmi savu organizāciju. Daudz dziesmu skandēja mājup braucienā autobusā.

Trešais un pēdējais šīs sezonas izbraukums 17. jūlijā autobusā uz Londonu, Ontario. Paredzēts brauciens kuģītī pa turienes Temzas upi. Ekskursiju vadīs M. Prikulis. Pensionāri nākamajā rudens sezonā iecerējuši viesoties ar izrādēm un kori Hamiltonā un Londonā.

V. S.

DIEVS UN CILVĒKI

(Patiesība darīs jūs brīvus)

J. Šķirmanta esejas Kristus mācības labākai izpratnei. Danutes Šķirmantes vāks, cena $7.00, dabūjama grāmatnīcās un Jāņa Šķirmanta apgādā, 848 Hinman Ave., Evanston, Ill. 60202, USA.

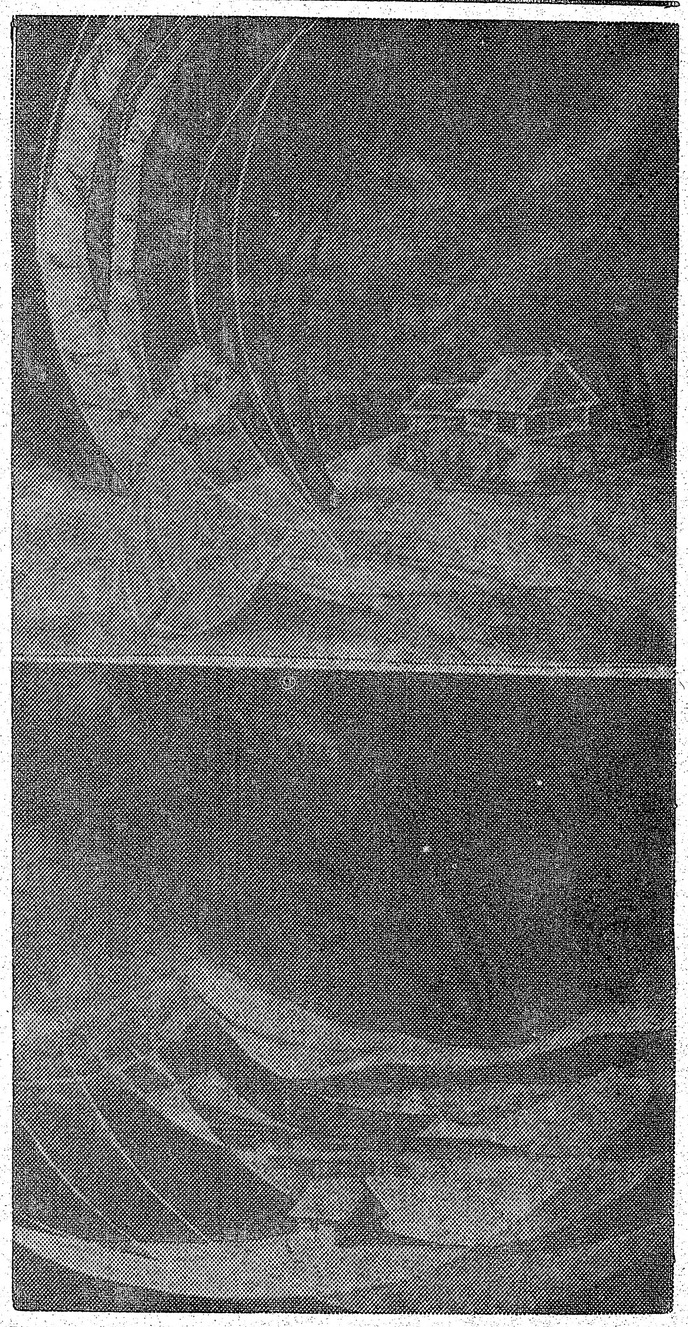

Itas Ozolas darbu izstādi Toronto atklās 19. jūlijā. Augšējā attēlā viņas tautasdziesmu illustrācijas.

PAVASARA LE 1-7353

DELIKATEŠU VEIKALS UN KONDITOREJA

361 Roncesvalles Ave. *Īpašnieks K. Kedzierski*

Dāmu un kungu

DRĒBNIEKI

šuj apģērbus pēc mēra un Jūsu gaumes.

Runā vāciski

Old Mill Tailors

7 Riverview Gardens—769-9535

pie Bloor, vienu bloku rietumos no Jane.

RM

ROSAR-MORRISON

FUNERAL HOME LTD.

Thomas L. Morrison — Funeral Director

467 Sherbourne St., Toronto, Ont. M4X 1K5. Tel. 924-1408

RŪPĪGA UN SMALKJŪTĪGA

APBEDĪŠANAS CEREMONIJU IZKĀRTOŠANA

VALDIS

JEWELLERY LTD.

● DIMANTI ● PULKSTEŅI

● LATVISKAS ROTAS

Zeltkalos

ALDONAS KORMS

VEIKALĀ UN DARBNĪCĀ — Tālr. (416) 595-1125

College Park, 444 Yonge St., Toronto, Ont. M5B 2H4

GARDENIA

FLOWERS & GIFTS

362 Danforth Ave., Toronto, Ont. M4K 1N8

(Pie „Chester" pazemja pieturas)

466-1951 vai 466-1502

ZIEDI KATRAI VAJADZĪBAI

LIETIŠĶAS MĀKSLAS IZSTRĀDĀJUMI

ZELTKAĻA A. GUGĀNA ROTAS

Veikals atvērts ceturtdienu vakaros līdz pl. 20.

Māra Gugāns-Lūsis

HELLO WORLD

Travel Ltd.

1843 Avenue Rd., Toronto,

Ontario, Canada, M5M 3Z4

Tel: (416) 789-5304

Sīkāku informāciju un pakalpojumus ceļojuma jautājumos sniedz biroja vadītāja INESE GRODNIS pa augšminēto telefonu.

DAŽĀDU ZIEDU MEDUS

dabīgs, nepasterizēts

Ziedputekšņi (Pollen)

Peru pieniņš (Royal Jelly) no

ĒRGĻU LIGZDAS DRAVĀM

30 Dewson St., Toronto, Ont. M6H 1G5, tel 534-0563

Lotus FLOWERS

792 Bathurst St.,

(Pie Bloor St.) Toronto

Ont. M5R 3G1

Tel. 533-3884

PUĶES - GRĀMATAS

DAIĻAMATNIECĪBAS IZSTRĀDĀJUMI

Vienalga, kur dzīvojat: Sidnejā, Stokholmā vai Sanfrancisko — rakstiet, telegrafējiet, telefonējiet, un jūsu puķu pasūtinājumu izpildīsim nekavējoties. Ināra un Arvīds Tīrumi

GRĀMATAS DĀVANAI UN PAŠU PRIEKAM

Latvijas pilsētu apraksti	$11.50
Latvijas iekš. droš. nostiprināšanās vēsture	$9.50
J. Šķirmants — Dievs un cilvēks, esejas	$7.00
L. Ozolkalne — Ugunī, dienas grāmata	$12.50
A. Aizsilnieks — Dzīves šūpotnēs, atm.	$14.00
Jūl. Roze — Latvijas īrtausmā, saulrietā, atm.	$10.50
Ed. Šmugajs — No Rīgas līdz Putlosai, atm.	$7.50
A. Gailītis — Brīvības dziesma, rom.	$9.00
J. Širmanis — Brīnumi un brīnumiņi, pasakas	$7.00
K. Ķezbers — Alkazars, rom.	$11,00
H. Moors — Rītdiena nek ad nenāks, rom.	$9.70
A. Voitkus — Redzi, mēs dzīvojam, rom.	$12.00
Es ticu, velt. archib. A. Lūsim	$10.50
Jānis Rainis, dzejoļu izlase	$2.50
H. Enzeliņš — Valmiera un apkārtne	$9.50
T. Budiņa-Lazdiņai—Teach Yourself Latvian	$9.00
Dr. V. Mežezers — The Herrnhuterian Pietism in the Baltic	$6.95
K. Bachmanis - Latvieši Ukrainā (1917-1919)	$10.00
A. Voitkus — Ogles pelnos, rom.	$9.00
V. Kārkliņš — Vientulības kalns, rom.	$12.00
M. Vētra — Rīga toreiz, atm.	$11.00
A. Michelsons — Klibā skrodera iela, rom.	$8.50
A. Bērziņš: Pazīstamas sejas	$8.50
A. Daugulis — Viļņu dziesma, st.	$4.50
L. Cauka — Meklējot balto ceļu, dz.	$5.00
V. Hāzners — Laiks, telpa, ļaudis III	$26.00
A. Dzērvīte — Latvju raksti	$25.00
Omars Heijams	$13.00
Pravietis	$15.00
A. Niedra — Mana bērnība un puikas gadi	$10.00
Valmiera pulka vēsture	$18.00
J. Babre—Jēzus Nācarietis, mīl. der. II d.	$12.00
V. Hāzners Varmācības torņi, atm.	$24.00
P. J. Babris — Silent Churches	$19.50

DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNĪCĀ

491 College St. ,Toronto, Ont. M6G 1A5

Tālr. 921-7121

Darba laiks darbdienās no plkst. 12 — 7.30 vak., sestdienās no plkst. 9 — 1 dienā. No 15. jūn. līdz 15. sept. sestdienās slēgts.

Pasta sūtījumiem jāpieskaita 10%

Septiņas . . .

(Turpinājums no 9. lp.)

kas parādījās pirmais, mikrofonu atkārtoti satvēra Baiba Rubesa, protestējot pret uzrakstīto kandidātu secību un pieprasot visus vārdus no tāfeles nodzēst un sākt no jauna. Tie tomēr palika uzrakstītā secībā.

Pēc balsošanas rezultātu paziņošanas izrādījās, ka vislielāko balsu skaitu ieguvis E. Ziplāna nosauktais kandidāts G. Tannis — 198 no 395 nodotām balsīm. T. Kronbergs bija saņēmis par 8 balsīm mazāk — 190 balsis. Par I. Zamlovski bija nodotas 188 un I. Šķobi— 175 balsis, ievēlot tos valdē. Pārējie kandidāti bija ieguvuši šādu balsu skaitu: I. Jente 165 balsis, A. Kānbergs 153, K. Boris 98, A. Stikuts 85, V. Dreifelds 75, B. Logins 55, Ž. Epners 43, K. Zichmanis 35 un V. Palma 13. No līdzšinējiem locekļiem valdē paliek A. Putniņš, A. Bērziņš un H. Vilks, tāpat I. Zamlovskis, kuru ievēlēja no jauna.

Revīzijas komisiju un aizdevumu komisiju laika trūkuma dēļ vēlēja reizē ar atsevišķām balsošanas zīmītēm. Arī tad vēl balsotāju skaits bija 350, kaut jau bija krietni pāri pusnaktij.

Revīzijas komisijā ievēlēja N. Bulmani ar 166 balsīm, Ž. Grundmani ar 160 un Ž. Epneri ar 157 balsīm, visu komisiju jaunā sastāvā. E. Bērziņš ieguva 154 balsis, A. Tīcmanis 105 un A. Upeslācis 70.

Aizdevumu komisiju ievēlēja līdzšinējā sastāvā: L. Vēveri ar 218, J. Bāru — 182 un A. Kristapsonu ar 170 balsīm. A. Stikuts ieguva 134 un V. Dreifelds 115 balsis.

Kad paziņoja pēdējos balsošanas rezultātus, pulkstenis jau rādīja pustrešo rīta stundu.

K. S.

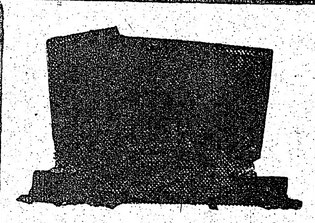

PIEMINEKĻI

487-5147, vakaros 445-6955

Kvalitātes darbs un

darbošanās gadi

Igaunu uzņēmums

YONGE MEMORIAL LTD.

2219 Yonge St., Toronto

Starp Eglinton un Davisville

Prasīt pie E. J. Kupp

Izdevīgs laiks pasūtināt vai atjaunot

spalvu un dūnu pēļus, segas un spilvenus.

Zvanīt 787-9021.

Dievkalpojums un koncerti Sanfrancisko

8. Rietumkrasta dziesmu svētku dievkalpojums Sv. Paula luterāņu baznīcā Sanfrancisko 4. jūlijā bija pulcinājis ap 500 dievlūdzējus. Apmēram tikpat daudz klausītāju bija garīgās mūzikas koncertā, tūliņ pēc dievkalpojuma. Dievkalpojumu vadīja mācītāji A. Ernstsons, E. Putniņš un G. Kņess-Kņezinskis. Vienu no draudzes dziedātajām dziesmām šim dievkalpojumam bija sarakstījis G. Grieze. Dievkalpojumu ar dziesmām kuplināja vietējo mākslinieku vokālais ansamblis: M. Grimma-Štrausa, M. Sarkanbārde, G. Simone, R. Rekšāne, A. Grīslis, S. Vozichs, R. Eglājs un G. Strads. Divas G. F. Hendeļa kompozicijas spēlēja koncertmeistars doc. E. Vīnerts (vijoles solo). Ērģelnieks bija doc. H. Štrauss.

Garīgajā koncertā ērģeļu solo spēlēja pazīstamā māksliniece Anita Rundāne. Klausītāji dzirdēja divas Alfrēda Kalniņa un vienu T. Ķeniņa kompoziciju. Ļoti patīkami pārsteidza Losandželosas jaunais, bet ļoti spējīgais ansamblis Solaris, kuŗa vadītāja ir Daira Cilne. Tanī dzied M. Caune, J. Cilnis, D. Kārkliņa, M. Kārkliņš, M. Rozentāle, A. Rubene (ansambļa soliste), Loma Sprūde un Z. Teteris. Pirmatskaņojums bija I. Mežraupa šiem dziesmu svētkiem komponētā Tu, mana dziesma pacelies ar A. Rubenes solo. Labas atsauksmes izpelnījās ansambļa pirmā dziesma Jēzus (vārdu autors nezināms, komponusts Tālivaldis Tālbergs, par ko vēl programmā bija minēts, ka viņš dzimis ap 1952. g.).

Pilnīgi izpārdots bija Bostonas ansambļa Kolibrī koncerts pirmās svētku dienas vakarā. Ansambļa snegums klausītājiem patika, kā par to liecināja neatlaidīgās prasības pēc piedevām. Jācer, ka ansamblis neaizmirsīs arī pārējos latviešu centrus Rietumu piekrastē.

Koncerta programmā bija tautasdziesmas gan Anitas Kuprisas, gan arī Lailas Saliņas mūzikālā izveidojumā. Klausītājiem bija iespēja dzirdēt arī daudzus seno laiku mūzikas instrumentus. Varbūt vienīgi priekšnesuma vienmērīgo balsu trauceja biežā instrumenta maiņa un izmaiņa. Ansamblī piedalās: L. Aldiņa, L. Saliņa, A. Kuprisa, R. Ruice, M. Aldiņš, J. Broks, P. Ozols, J. Sils, Lalita Saliņa un P. Aldiņš.

Nav šaubu, ka ansambļa sniegumu atzinīgi novērtētu visur, kur vien viņam būtu iespējams apmeklēt latviešus.

K. E.

☆ Ar padomju iestāžu rīkojumu Minskā nojaukts pieminekļis „naci" upuriem — žīdiem, ko uzcēla drīz pēc Otrā pasaules kaŗa. Izrādās, ka tieši tajā vietā esot jāceļ jaunas dzīvojamās mājas. Baltkrievi Anglijā izsakās — ja arī uzceltu jaunu pieminekli, tad uz tā uzraksts vairs nebūšot ebreju, bet tikai krievu valodā. Rusifikācija neliek pat mirušajiem mieru.

Kapitālisma kaites arī Pad. savienībā

Padomju prese un propagandas avoti neatlaidīgi apgalvo, ka Pad. savienība neslimo ar kapitālistu zemēs raksturīgo „inflācijas kaiti". Pasekojot pēdējiem saimnieciskiem rīkojumiem šajā strādnieku paradīzē, atklājas, kā mūsu paruna saka — tie paši vēži citā kulītē! Padomju valdība paziņojusi, ka dažu preču pieprasījums esot tik liels, ka to nevarot apmierināt, tādēļ pieprasījuma ierobežošanai paceltas cenas.

Ko tad nu padomju pilsoņi tik daudz pērk, ka jāpaceļ cenas? Neticami: visdažādākos luksa priekšmetus: automobiļus, zelta un sudraba rotas lietas, kažokādas, importētās mēbeles, paklājus; uzzinām arī, ka tiem patīk pārāk bieži apmeklēt restorānus un baudīt visdārgākos ēdienus. Tikai apm. vienai ģimenei no 50 pieder auto; pusdienot restorānā — labi, ja reizi gadā, var atļauties tikai viena ģimene no simts.

Tagad naudīgajiem biedriem būs jāmaksā 18 proc. dārgāk par jaunu auto, bet restorānos cenas paceltas pat par 45 proc. Ja šie divi cenu paaugstinājumi skars padomju „naudas aristokratiju", tad kažokādu cenas paaugstinājums par 50 proc. skars arī īstos strādniekus, jo kažoks padomju ziemā ir nepieciešamība, nevis greznums. Par 50% cenas paceltas arī rotas lietām, paklājiem un mēbelēm.

Pārtikas cenas tomēr necelšoties, apgalvojis Valsts cenu komitejas priekšsēdis Gluškovs. Diemžēl, viņš var noteikt tikai par tām precēm, ko pārdod valsts veikalos, un to ir gauži maz. T. s. kolchoznieku tirgos, kur pārdod kolchoznieku piemājas zemītēs audzētās saknes, ogas un augļus, kā arī šajās mazajās „privātsaimniecībās" ražotos piena produktus, gaļu un olas, cenas sakāps neierobežotā mērā; šie tirgi ir vienīgie, kur var nopirkt svaigas saknes, augļus un gaļu, kas trūcīgākiem padomju pilsoņiem ir tikpat nepieciešamas kā „izredzētai šķirai".

Lai cenu pacēlums pārāk neuztrauktu iedzīvotājus, to izdara pamazām — vienai, tad otrai preču šķirai. Piem. pagājušā gada martā paziņotās cenas bija kafijai 300 proc. augstākas nekā iepriekš, benzīnam 100 proc.; arī alkohola, šokolādes, kakao un citu preču cenas strauji sakāpa. Protams, par to ļaudis, kas šādas preces nevar ik dienas iegādāties, neuztraucās, jo tie vienkārši par to nekā nezināja. Tie ticēja: inflācijas nav!

Lai izvairītos no paaugstinātajām cenām, maskavieši esot pēdējā jūnija nedēļas nogalē pirkuši, ko vajaga un ko nevajaga. Maskavas veikali bijuši stāvgrūdām pilni. Oficiāli nekas nebija par cenu celšanos ziņots, bet par to runāts birojos, fabrikās un citās darba vietās.

A. L.

Latviešu karismātiskās lūgšanu grupas sanāksmes notiks no 19. līdz 22. jūlijam Viskonsinas dienvidos, apm. 70 jūdzes ziemeļos no Čikagas, Vandavēgā, pie 12. ceļa. Sanāksmes virstemats: Atjaunošanās Dieva spēkā un Svētā Gara darbība mūsu dienās. Mēs nākam kopā no vairākām ticību šķirām tikai ar vienu nolūku: lai viens otru stiprinātu ticībā un viens par otru aizlūgtu. Ja vēlaties iegūt dziļāku izpratni par šiem jautājumiem, tad nāciet uz šo sanāksmi. Piedalīšanās sanāksmē ir brīva. Tuvākas ziņas par sanāksmi un apmešanās iespējām var saņemt, rakstot uz adresi: Teodors Kriņģelis, Rt. 3, Box 366, Lake Zurich, I::. 60047 U.S.A., vai zvanot pa tālr.: dienā 1-815-385-9399, vakaros un svētdienās 1-312-438-7185.

Indianapoles, Viskonsinas un Čikagas karismatiskās lūgšanu grupas rīcības komiteja

Klausaities latv. radio raidījumu katru svētdienu pl. 2.45 pēcp. no Niagaras WHLD raidītāja. Viļņa 1270.
„Cilvēks nedzīvo no maizes vien, bet no katra vārda, kas iziet no Dieva mutes". Mateja ev. 4—4.

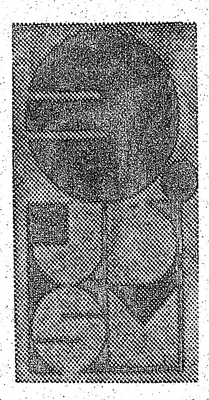

III LATVIEŠU JAUNATNES DZIESMU SVĒTKU, LAIKĀ NO 1979. GADA 31. AUGUSTA — 3. SEPTEMBRIM MONTREALĀ,

IEEJAS KARŠU PASŪTINĀJUMA ZĪME

1. SVĒTKU APVIENOTAIS DIEVKALPOJUMS 31. augustā, plkst. 20.00, QE		KOLEKTE	
2. SVĒTKU SKATES, visu svētku laiku		PRET ZIEDOJUMIEM	
3. DZIESMU SPĒLE — VARONDARBI	I v.	$ 8.....	$.....
1. septembrī, plkst. 14.00,	II v.	$ 6.....	$.....
Place des Arts. Bērniem un dalībn.		$ 4.....	$.....
4. SVĒTKU KONCERTS	I v.	$ 6.....	$.....
1. septembrī, plkst. 17.00	II v.	$ 5.....	$.....
Place des Arts. Bērniem un dalbn.		$ 4.....	$.....
5. SADRAUDZĪBAS VAKARS		$ 7.....	$.....
1. septembrī, plkst. 20.30. Vakariņas		$15.....	$.....
QE. Programmas izpildītājiem	brīvs	.....	—.....
6. JAUNDARBU KONCERTS	I v.	$ 6.....	$.....
2. septembrī, plkst. 13.30,	II v.	$ 5.....	$.....
Place des Arts. Bērniem un dalībn.		$ 4.....	$.....
7. TAUTAS DEJU UZVEDUMS	I v.	$ 6.....	$.....
2. septembrī, plkst. 17.00,	II v.	$ 5.....	$.....
M. Richard arēnā. Bērniem, dalībn.		$ 4.....	$.....
8. SVĒTKU BALLE. Spēlēs Runči.		$ 7.....	$.....
2. septembrī, plkst. 20.30, QE. Vakariņas		$16.....	$.....
9. ALJA UN LNJAK BROKASTIS		$ 6.....	$.....
3. septembrī, plkst. 8.00, QE			
10. RAKSTNIEKU UN MŪZIĶU RĪTS		$ 5.....	$.....
3. septembrī, plkst. 9.00, QE			
Bērniem, svētku programmas izpild.		$ 2.....	$.....
Pavisam kopā:		$.....	$.....

Visas cenas Kanadas dolaros. Bērniem un svētku dalībniekiem pazeminātās cenas tikai iepriekšpārdošanā! Svētku laikā pie kasēm pilnas cenas. Čeki rakstāmi uz LATVIAN YOUTH SONG AND DANCE FESTIVAL vārda un nosūtāmi — 3. Latviešu Jaunatnes Dziesmu Svētku rīcības komitejai, 291 Lorraine Drive, Baie d'Urfe, Que., Canada, H9X 2R2.

Pasūtinātāja vārds, uzvārds .....

Adrese .....

Kā izjuka Latvijas apmeklējums

KRIEVI BAIDĀS GOTLANDES BRAUCĒJU

Padomju okupācijas iestāžu patoloģiskās bailes no Pasaules brīvo latviešu Dziesmu dienu dalībnieku ierašanās Latvijā jūnija otrā nedēļā bija par iemeslu Maskavas gluži pāniskai reakcijai, aizliedzot 170 personu lielās Austrālijas latviešu grupas iebraukšanu Rīgā. Kaut iepriekš apsolīto vīzu atsaukums, kas kļuvā zināms tikai 4 dienas pirms grupas izlidošanas no Austrālijas, braucējiem sagādāja gan vilšanos, gan neērtības, galvenā zaudētāja tomēr bija Maskava. Par padomju bailēm no Austrālijas latviešu relatīvi nelielās grupas izcilā ietērpā rakstīja Austrālijas prese, ziņoja televīzija un radiofons. Nebija nekādu šaubu, ka Maskava ar savu nepārdomāto soli bija izdarījusi sev lāča pakalpojumu, kura sekas būs izjūtamas vēl nākamgad — Maskavas 1980. gada olimpisko spēļu laikā.

Par šī apmeklējuma izjukšanu Austrālijas Latvietis savā 29. jūnija numurā cita starpā rakstīja:

11 jūnijā Visbijas brauciena organizētājai L. Ļaužai Melburnā lidojuma oficiālie aģenti — Anseta transporta sabiedrība — negaidot paziņoja, ka tūristu grupai, kura pēc Visbijas 24. jūnijā caur Stokholmu, Helsinkiem un Tallinu bija paredzējuši 5 dienu apmeklējumam ierasties Rīgā, atsauktas padomju iebraukšanas vīzas. Interesējoties tālāk, SAS - Thai International lidmašīnu sabiedrības pārstāvim Gunāram Knudsenam Sidnejā paskaidrots, ka vīzu atsaukums pienācis ne no Intūrista, kas normāli kārto visas tūrisma lietas Pad. savienībā, bet gan no Pad. savienības ārlietu ministrijas. Par oficiālo atsaukuma iemeslu Knudsenam minēts „telpu trūkums" Rīgā tūristu novietošanai.

Lidmašīnu sabiedrību pārstāvjiem turpinot sūdzēšanos, tie izteica neizpratni, kā gan Rīgā var pēkšņi pietrūkt vietu viesnīcā, ja tās rezervētas un apstiprinātas jau mēnešiem iepriekš, tāpat kā vietas uz Helsingu - Tallinas kuģa un vietas Tallinas - Rīgas nakts vilcienā. Vienīgā atbilde, ko pēc 24 stundu vilcināšanās saņēma Knudsens Sidnejā, bija tā, ka vietu Rīgā nav, bet gadījumā, ja Austrālijas tūristi vēlas, tie var Rīgas vietā doties uz Tallinu vai Ļeņingradu, un viņu radi un paziņas no Latvijas iebraucējus var sastapt tur . . .

Vēlāk brauciena dalībnieki sāka saņemt Anseta oficiālos paziņojumus par Rīgas apmeklējuma izjukšanu. Daļa (ap 20) tad pat atteicās vispār piedalīties arī koplidojumā uz Visbiju, jo viņu galvenais brauciena mērķis bijis okupētās Latvijas apmeklējums pēc dziesmu svētkiem. Atlikušie 150 „Rīgas grupas" braucēji tomēr nolēma, kā plānots, doties vismaz uz Vizbiju. Kad un cik būs iespējams atmaksāt no tiem 500 dolariem, kas no katra braucēja jau martā iekasēti Rīgas ekskursijai, pagaidām nevar pateikt arī Anseta uzņēmums.

Austrālijas Latvieša redakcijai Melburnā piezvanījis žurnālists Pols Meklauds no laikraksta Geelong Advertiser, vēlēdamies pārbaudīt faktus, kas nonākuši viņa rīcībā attieksmē uz Rīgas vīzu atsaukumu. Redakcijas atbilde bijusi tāda, ka par atsaukuma iemesliem Meklaudam vislabāk paintereresēties pie atsaucējiem, kuŗus Austrālijā pārstāv padomju vēstniecība Kanberā un ģenerālkonsuls Sidnejā. Sekojis zīmīgs „riņķa dancis", ko vēlāk redakcijai atstāstījis austrāliešu kollēga.

Piezvanot padomju vēstniecībai uz Kanberu, atbilde bijusi tāda, ka vīzu jautājumu kārtojot ģenerālkonsuls Sidnejā. Piezvanot turp, Meklauda saņemtā atbilde bijusi, ka attiecīgais ierēdnis pašlaik izgājis, un visas steidzamās izziņas saņemamas vēstniecībā Kanberā.

Piezvanot uz Kanberu otrreiz, Meklauds teicis, ka gadījumā, ja tas līdz darba beigām no vēstniecības nesaņems nekādu atbildi, tas būs spiests un bez pārbaudes lietot tos materiālus, kādi pašlaik ir tā rīcībā. Tāds aizrādījums līdzējis, un jau pēc nedaudz minūtēm pie telefona atradies vēstniecības „otrais numurs" pēc vēstnieka: ministru padomnieks Jurijs Pavlovs. Pēdējais tagad pēkšņi zinājis tik daudz, ka padomju ģenerālkonsulāts Sidnejā esot piekritis izdot kopēju grupas vīzu Latvijas apmeklētājiem ar noteikumu, ka „Intūrists pieprasījumu apstiprina". Tad, pirms divām dienām, Intūrists no Maskavas esot savu apstiprinājumu atsaucis. Par iemesliem, viņam, Pavlovam, nekas neesot zināms.

Pēc sarunām ar Meklaudu, AL redakcija sazinājusies ar lielā Melburnas laikraksta The Herald pārstāvniecību Kanberā. Kad turienes darbinieks Hjū Krofords vēl tai pašā vakarā piezvanīja padomju vēstniecībai, tā nu jau „zināja" vēl vairāk: brīvās pasaules latviešu pulcēšanās Visbijā esot vērsta pret Pad. savienību, un „būtu neloģiski sagaidīt, ka padomju iestādes ļautu šiem ļaudīm iebraukt Latvijā kā tūristiem." — „Cik man zināms," izteicies vēstniecības pārstāvis, „viens no galvenajiem Visbijas festivāla organizātoru mērķiem ir tagadējās valdības gāšana Latvijā."

Bērnu svētki Mūsmājās, Anglijā. Priekšnesumos piedalījās Notinghamas, Bradfordas un Līdsas skolēni. Attēlā — sacensības virves vilkšanā. Foto: Harijs Blezūrs

15. jūnija rītā Visbijas ceļotāju grupai dodoties uz Melburnas lidlauku, bija vajadzīga papildus informācija laikrakstiem, radiofonam, televīzijai. Vai braucējiem būtu iebildumi, ja uz lidlauku nosūtītu fotografus? Bija grūti iedomāties kādus iebildumus, tādēļ Melburnas The Herald pēcpusdienas izdevumā zem liela virsraksta — „Vīzas atteikums — beigas kādam sapnim", bija iespiests sirmas latviešu māmuļas attēls ar parakstu: „Latviešu sievietes sapnis par atgriešanos mājās novīst".

Tas pats The Herald savā rakstā sīkāk pastāstīja arī par Pasaules brīvo latviešu Dziesmu dienām Visbijā, izjukušo Rīgas ekskursiju, intervējot arī grupas vadītāju L. Ļauļu un 24 g. v. Uvi Zosāru, kas Rīgā vēlējies apmeklēt savu 94 g. v. vectēvu, ko viņš savā mūžā nav redzējis. Rakstā pieminēts arī padomju vēstniecības apgalvojums par „valdības gāšanu Latvijā", tam pretī liekot E. Dēliņa paskaidrojumu, ka dziesmu svētki pirmā un galvenā kārtā ir kultūras sarīkojums. Dēliņš The Herald pārstāvim arī apšaubījis padomju apgalvojumus par viesnīcu telpu trūkumu Rīgā, kas ir „visai savādi, jo Rīgā tikko kā atklāta jauna viesnīca ar 750 gultām, trīskāršojot līdzšinējo tūristu vietu skaitu."

Trīs Melburnas radiofoni sniedza informāciju par vīzu atsaukumu latviešu grupai, kamēr LAAJ prezidija padomnieku E. Dēliņu vakara ziņu raidījumā intervēja 7. televīzijas raidītājs. Izjautāts par iemesliem, kādus viņš saskata vīzu atsaukumā, E. Dēliņš teica, ka padomju režīms ir celts uz bailēm, un bailes nosaka arī padomju attieksmes ar ārpasauli. Tās var būt pat bailes no tādas relatīvi niecīgas grupas kā 170 Austrālijas latviešu ierašanās Rīgā. Reportieris Alisters Pētersons Dēliņam pēc tam vaicājis, vai incidents latviešu vīzu lietā spēj ietekmēt arī tūrismu uz Pad. savienību 1980. gada olimpisko spēļu laikā. E. Dēliņa atbilde bijusi:

„Man liekas, ka jūsu skatītāji paši spēj izdarīt attiecīgos secinājumus. Ja vīzas iespējams apsolīt 6 mēnešus pirms brauciena, ja starplaikā iespējams savākt visu attiecīgo informāciju, nokārtot formalitātes, iekasēt naudu, bet pēc tam 3 dienas pirms brauciena var vīzas anullēt, tad katram pašam iespējams spriest par šādas rīcības raksturu."

Pamatīgs raksts latviešu brauciena lietā parādījās arī Džilongas The Advertiser 15. jūnija izdevuma 1. lp. ar 5 sleju virsrakstu: „Sagrauj latviešu svētceļojumu; Padomju iestādes liedz vīzas dažas dienas pirms ceļojuma."

Morālie un materiālie zaudējumi, kādus nācās ciest apturētajiem Rīgas apmeklētājiem, nebija niecīgi. Zaudējumi, kādus pāniskā soļa dēļ cieta un vēl cietīs padomju režīms, ir neaplēšami.

A. L.

To: **Latvija Amerika Publ. Ltd.**
125 Broadview Ave.
Toronto, Ont. M4M 2E9.

RE: COMPLAINT ABOUT DELAY IN NEWSPAPER DELIVERY.

Subscribers name: .....

Address: .....

..... Postal Code .....

Latvija Amerika number ..... dated on ..... and mailed two days earlier from Toronto was delivered to my address on ..... This is ..... days after posting.

Sometimes the second class mail ha sbeen delivered in ..... days. Please inquire as to the cause of this delay. I would appreciate more rapid postal service.

Yours truly

(Date of complaint) (Signature)

Jūsu apdrošināšanas lietas būs labi un ērti nokārtotas ar šo latviešu aģentūru palīdzību. — Zvaniet pēc izvēles.

Vald. Bebris
Beaverbrook Insurance & Real Estate Ltd.
1262A Victoria Park Ave., Scarborough
750-0266 750-2771

Arnolds Bērziņš
Bernkas Realty Ltd.
72 Northdale Rd.,
Willowdale, Ont. M2L 2M1
445-5325

Ilmārs Jankovskis
Skyline Real Estate Ltd.
2160 Dundas St. West, Toronto
533-8553

Andrejs Šteinbachs
6016 Drummond Road
Niagara Falls, Ontario
354-1258

Latviešu aģentūras ir pelnījušas jūsu atbalstu, jo tikai latviešu aģentūras atbalsta latviešu sabiedriskos pasākumus.

RELIĢISKĀ DZĪVE

Darbus daris

Patiesi, patiesi es jums saku, kas man tic, tas arī tos darbus darīs, ko es daru, un vēl lielākus par tiem darīs, jo es noeimu pie Tēva. Jāņa ev. 14,12.

Kungs, mūsu Pestītāj!

Dodi mums spēku ticībā saņemt Tavus brīnišķos apsolījumus, lai ticēdami Tev un Tavam vārdam, mēs būtu spējīgi darīt tos darbus, ko Tu esi darījis. Vadi mūs, lai mēs varētu sekot Tavam paraugam.

Kungs, mūsu Pestītāj!

Tevis bezgalīgi mīlēti, lai mīlam cits citu, jo visi cilvēki ir Tavi brāļi un māsas.

Tavas upurnāves dēļ piedošanu nepelnīti saņēmuši, lai esam gatavi piedot bez kavēšanās.

Kungs, mūsu Pestītāj!

Tu nemeklēji sev ērtu dzīvi un ilgu mūžu, bet dzīlu un pilnvērtīgu dzīvi. Māci mums saredzēt tādas dzīves vērtību un dzīvo to. Pasargi mūs no seklas dzīšanās pēc bagātības mantā vien, bet māci mums saredzēt, ka daudz lielāka ir bagātība Dievā.

Kungs, mūsu Pestītāj!

Tu, kas esi pasaules gaišums, palīdzi, ka Tavā gaismā redzam dzīves īstos mērķus. Tavs Gars lai vada mūs visā patiesībā, ka nenorobežojam savus skatus tikai ar apvāršņiem, kas sasniedzami ar zināšanām, bet lai skatāmies arī uz to, ko daudz tālāk redz ticība.

Kungs, mūsu Pestītāj!

Māci mums saprast, ka mēs nekļūstam lielāki, paceldamies augstāk citiem pāri, bet vienīgi kopā ar visiem pazemodamies Dieva priekšā.

Māci mums dzīvot pilnvērtīgu un skaidru dzīvi šai pasaulē, dalotiės Tavās ciešanās viņas dēļ un apliecinot viņā Tavu mīlestību uz visu cilvēci, lai reiz mēs varētu dalīties ar Tevi Tavā godībā.

Kungs, mūsu Pestītāj, paklausi mūs.

Žanis Kristbergs

Saules dziesma

Tev pieder diena un nakts, Tu esi radījis gaismu un sauli. Psalmi 74,16.

Slava Tev, Dievs, ar visiem Taviem radījumiem! Tu sūti mums sauli, mūsu cēlo māsu, Viņa mums dāvā dienu, un Tu atspīdi viņā, jo viņa ir skaista un pilna starojošas godības kā Tu.

Slava Tev, mans Dievs, ar mūsu brāļiem — mēnesi un

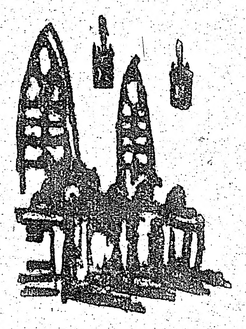

zvaigznēm, kuŗus Tu radīji pie debesīm tik skaidrus, mirdzošus un skaistus!

Slava Tev, mans Dievs, ar mūsu brāli vēju. Tu sūti mākoņus, vētru un spožu zibeni, un tad atkal Taviem radījumiem uzsmaida debess, tiem iedvesmodama dzīvību un drosmi!

Mans Dievs, Tevi teic mūsu brālis — miesīgā nāve, kuŗai neizbēg neviens dzīvais. Vai tiem, kuŗus tā atrod grēkos! Svētīgi tie, kas mirst Tavā gribā, ka otra nāve tiem nedrīkst tuvoties!

Pateiciet Kungam, mūsu Dievam, dziediet un slavējiet Viņu un kalpojiet Viņam lielā pazemībā!

Asīzes Francisks, 1182 — 1226

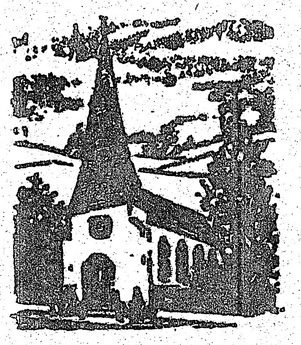

Baznīcas ziņas

TORONTO

Māc. I. Gaide, 12 Worthington Cr., Toronto, Ont. M4V 1J6, tālr. 766-5525. Sv. Jāņa draudze, tālrunis 921-3327, 200 Balmoral Ave.

Māc. I. Gaides runas *stundas Sv. Jāņa baznīcā: otrdienās no pl. 10—12.30, trešdienās no pl. 18—20. Citā laikā pēc iepriekšējas vienošanās.*

15. jūlijā pl. 19.30 dievkalpojums dievnamā. Saulainē pl. 10.30 dievkalpojums.

22. jūlijā pl. 19.30 dievkalpojums dievnamā. Saulainē pl. 10.30 dievkalpojums.

29. jūlijā pl. 19.30 dievkalpojums dievnamā. Saulainē pl. 10.30 dievkalpojums.

Māc. J. Cālītis, Sv. Andreja draudze, tālr. 924-1563, Carlton St. un Jarvis St. krustojumā, Toronto, Ont. Tālr. mājā 482-5743, 8 Rolland Rd., Toronto, Ontario M4G 1V5.

Sv. Andreja draudzes māc. J. Cāliša runas stundas Sv. Andreja baznīcā, trešdienās no pl. 10—12 un pl. 18—20, bet ceturtdienās no pl. 10—12. Citā laikā pēc iepriekšējas sazināšanās.

15. jūlijā pl. 10 dievkalpojums Sidrabenē.

22. jūlijā pl. 10 dievkalpojums ar dievgaldu dievnamā. Pl. 10 dievkalpojums Sidrabenē.

29. jūlijā pl. 10 dievkalpojums Sidrabenē. Bērnu svētki.

Māc. A. Briedis, 44 Marylin Cr., Toronto, Ont. M4B 3C6, tel. 757-2739. Toronto Austrumu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā 361 Danforth Avenue.

15. jūlijā pl. 11 dievkalpojums Tālavā.

29. jūlijā pl. 11 dievkalpojums Tālavā.

Māc. A. Arājs, 9 Kingsbridge Court, Apt. 402, Willowdale, Ont. M2R 1L6; tālr. 638-3822. Toronto latviešu baptistu draudzes sanāksmes Walmer Rd. baptistu dr. dievnamā.

Bībeles stundas — lūgšanu sanāksmes katru trešdienu pl. 19.30.

Prāvests Dr. B. Kokins, 100 Sunnyside Ave., M6R 2N8, tālr. 533-9456.

Toronto katoļu vienības dievkalpojumi notiek Kristus Augšāmcelšanās (lietuviešu) baznīcā, 1021 College Str. Dievkalpojumi katra mēneša otrā svētdienā, pulksten 13.00.

HAMILTONA

Hamiltonas latviešu ev. lut. Kristus draudze — 18 Victoria Ave. South. Māc. K. Kuškēvics, 55 East 44th St., Hamilton, Ont. L8T 3G6, tālr. 385-9838.

Māc. K. Kuškēvica runas stundas baznīcas telpās ceturtdienās no pl. 19.30—21.30. Tālr. 527-5810. Ieeja birojā no baznīcas aizmugures.

15. jūlijā pl. 10 dievkalpojums ar dievgaldu.

22. jūlijā dievkalpojuma nebūs.

29. jūlijā dievkalp. nebūs.

5. augustā pl. 10 dievkalpojums.

12. augustā pl. 10 dievkalpojums.

19. augustā pl. 10 Kapu svētki Woodland kapsētā, dziesmu lapiņas.

BAFALO

Māc. Artūrs Dūmiņš, P.O. Box 655 Port Colborne, Ont. L3K 5X8. Tālr. (416) 834-6081 North Park Lut. baznīcā Starin un Vingate, Buffalo, N. Y.

MONTREALĀ

Prāv. A. Voitkus 3438 Rosedale Ave., Montreal H4B 2G6 P.Q. Tel. 489-3224.

Montrealas latv. ev. lut. Trīsvienības dr., Sv. Jāņa baznīcā, 4345 Marcell Ave.

15. jūlijā pl. 11 Tērvetē bērnu vasaras nometnes atklāšanas dievkalpojums.

22. jūlijā pl. 11 dievkalpojums Tērvetē. Pl. 19 dievkalpojums Montrealā baznīcā.

28. jūlijā Tērvetē 15 gadu darbības atceres svētbrīdis.

29. jūlijā pl. 11 dievkalpojums Tērvetē.

4. augustā pl. 20 nometnes slēgšanas dievkalpojums Tērvetē.

5. augustā pl. 13.30 dievkalpojums.

12. augustā pl. 11 Brīvības cīņu piemiņas dievkalpojums Ezerkalnos.

19. augustā pl. 13.30 dievkalpojums.

26. augustā dievkalpojuma nebūs.

31. augustā pl. 20 Jaunatnes dziesmu svētku dievkalpojums. Dziesmu lapiņas. — Mūzikāli priekšnesumi.

2. septembrī dievkalpojuma nebūs.

OTAVAS MIERA DRAUDZE

Māc. E. Lange, 364 Pleasant Pk. Rd., tel. 733-3906. Otavas latv. ev. lut. Miera draudze Sv. Pētera lut. baznīcā, 400 Sparks ielā.

15. jūlijā pl. 11 dievkalpojums Sprīdīšos. Lietainā laikā telpās.

22. jūlijā pl. 11 Kapu svētki Beechwood kapsētā, 24. sekcijā. Lietainā laikā pl. 19.30 baznīcā. Dziesmu lapiņas.

29. jūlijā Kapu svētku dievkalpojums Soo draudzē.

Latviešu misijas
radio raidījums
„BRĪTIŅŠ AR DIEVU"
nepārtraukti 28 gadu gājumā
Katru svētdienas rītu no
plkst. 9 — 9.30
Vilnis 1270 AM
No Niagaras WHLD raidītāja
Vadītājs A. Laksmanis
106 Dorset Rd. Scarboro,
Ont. tālr. 261-4218

PRIEKA VĒSTS
Kristīgo latviešu
radio raidījums
katru svētdienu pl. 2.45 pēcp.
no Niagaras WHLD raidītāja
Vilnis 1270 AM
Vadītājs Dāvids Miķelsons,
60 Stevenson Rd., Rexdale,
Ont., tālrunis 749-6332

KLAUSAITIES GARĪGOS RAIDĪJUMUS
Global TV 6. un 22. stac.
100 Hunting St., Toronto,
no pirmd. — piektd. pl. 9.30
no rīta, sestd. pl. 10 no rīta.
Bafalo TV stac. 29, 700 Club,
ik dienas pl. 11.30 no rīta un
pl. 9.30 vakarā.
Radio FM CBN 107.7
24 stundas Tel. 889-2126.

Mūžībā aizgājis

Jānis Krasovskis

dzimis 1912. gada 6. novembrī Subatē,
miris 1979. gada 19. jūnijā Toronto.

Miers nu Tavai sirdij!

Piemiņā paturēs

svainis, sievas māsa ar bērniem un viņu ģimenēm

BROADVIEW WOOLS, ARTS & CRAFTS

Īpašn. Elza Avots

Veikali Toronto:

674 Broadview Ave., pie Danforth, tel. 469-2005

9 Queen St. East, pie Yonge ielas 368-5011

Liela izvēle īstas un sintētiskas vilnas dziju, vietējās un ārzemju; aužamās dziju, vilnas dzijpari. Materiāli dažādu latvisku rokdarbu gatavošanai, linu materiāli, diegi, audekli, kanva visādos rupjumos. Dāvanām dažādi rokdarbi un audumi, atsevišķi tautas tērpu gabali. Padomi rokdarbu jautājumos.

Veikali atvērti:

Pirmd., otrd. un trešd. no 9 rītā — 6 vak.;
ceturtd. un piektd. no 9 rītā — 8 vak.;
sestdienās no 9.30 rītā — 4 pēcp.

DALT'S HONDA

2343 Eglinton Ave. W.,
(pie Caledonia)) Toronto, Ont.
M6E 2L6. Tel. 789-4101

Vecākā un lielākā HONDA auto pārstāvība Kanadā

Iegūvusi augstāko atzinību Kanadā par klientu izcilu apkalpošanu. Esot DALT'S HONDA pārstāvis, ceru uz tautiešu tādu pašu uzticību un atsaucību, kādu tie man parādījuši manos ilgajos darbības gados, strādājot EATON firmā. Tel. mājā 742-6368. **Nikolajs (Nick) Mednis**

Labo visāda veida automašīnas
CREST MOTORS CUSTOM SERVICE
Latviešu uzņēmums, īpašnieks SAMS MIĶELSONS
253 Merton Str. (starp Yonge un Mt. Pleasant),
Tel. 485-5537
Sestdienās strādā līdz 12.00.

FOAM-TECH
INSULATION CONTRACTOR
Namejs BATRAKS — (416) 274-3938

TAUPIET — izolējiet savu māju un vasarnīcu griestus un sienas, kā arī treileļus. Speciālistu darbs ar vislabākiem izolācijas materiāliem. Aprēķini bez maksas.

P. O. Box 1, Station A, Mississauga, Ont. L5A 2Y9

LATVIEŠU VĒSTURES MUZEJS

meklē dažādus priekšmetus, kas liecina par latviešu dzīvi, ģimeni, darbu un kultūru.

Informācijai — A. Brumelis, 210 Kirk Dr., Thornhill, Ont. L3T 3L8, Canada.
Tel. 1-416-889-0472

Ja esat nodomājuši iegādāties
JAUNU 1980. GADA AUTOMAŠĪNU
apmeklējiet mūsu skates telpas

CITATION
CHEVROLET ***OLDSMOBILE***
CHEVELLE ***OMEGA***
CAMARO ***CHEVETTE***

Sazinieties nekavējoties ar mūsu latviešu pārstāvi

Hans Plaude **Tālr. HO 6-1131**

Robertsons Motors Ltd.
1555 Danforth Ave., Toronto, Ont.

LATVIEŠU KREDITSABIEDRĪBA
LATVIAN CREDIT UNION

491 College St., Toronto, Ont., M6G 1A5

Tālrunis 922-2551

Birojs atvērts no otrdienas — piektdienai no pl. 10 rītā — 7.30 vakarā. Sestdienās no pl. 9 rītā līdz pl. 1.00 pēcp.

TORONTO NODAĻAS BIROJS
1539 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A5
Tālr. 533-9415

Atvērts no pirmdienas līdz piektdienai no pl. 10 rītā līdz pl. 7 vak. Sestdienās no pl. 9 rītā līdz pl. 1 pēcp.

HAMILTONAS NODAĻAS BIROJS
16 Queen Street North, Hamilton, Ont. L8R 2T8
Tālr. 527-4344

Birojs atvērts no otrdienas līdz piektdienai no pl. 4 pēcp. — 8 vak. Sestdienās no pl. 9 rītā līdz pl. 1 pēcp.

Augšminētie biroji vasaras brīvlaikā — no 15. jūnija līdz 15. septembrim SESTDIENĀS SLĒGTI.

LONDONAS NODAĻAS BIROJS
R. Bērziņa mājās
Birojs atvērts trešdienās no pl. 7.00 — 9.00 vakarā

„SAVINGS" NOGULDĪJUMA KONTS
Maksā 9% gadā, procentus aprēķina par katru dienu no mazākās summas kontā un izmaksā mēneša beigās.

PAR BRĪVU ČEKUS VAR RAKSTĪT
Par čeku kontu maksā 4% gadā, procentus izmaksājot katru mēnesi, bet tikai, ja konta minima atlikums pārniedz $500.

ILGTERMIŅA NOGULDĪJUMI
1 gada noguldījums $1000 min. par 9.75% gadā
3 gadu noguldījums $1000 min. par 9.50% gadā
Procentus izmaksā par gada ceturkšņiem.
3 gadu noguldījums $1000 min. par 9.75% gadā.
Procenti saņemami tikai pēc termiņa izbeigšanās.

Visiem minētajiem noguldījumiem ir dzīvības apdrošinājums. Ja noguldījumu uzsaka pirms termiņa, tad %% likme samazinās par 1%.

TERMINĒTI NOGULDĪJUMI
1 gada noguldījums $2000 min. par 10% gadā
Procentus izmaksā pēc noguldījuma termiņa izbeigšanās.
3 gadu noguldījums $1000 min. par 9.75% gadā
5 gadu noguldījums $1000 min. par 9.75% gadā

Procentus pieskaita noguldījumam reizi gadā, bet tiem nav dzīvības apdrošinājumu, un ir uz noteiktu laiku. (Tas ir, tos never pirms termiņa notecēšanas izņemt).

PENSIONĀRU NOGULDĪJUMS
1 gada noguldījums $1000 min., par 9,75% gadā, procentus aprēķina katra mēneša beigās.

RRSP UN RHOSP
Par katru noguldījuma veidu maksā 9.5% gadā.

HIPOTĒKAS AIZDEVUMI
Atkārtota pirmā hipotēka līdz $100.000 par 11.25%.
Atkārtota otrā hipotēka par 12.5% gadā.

AIZDEVUMI
Aizdevumi līdz $10.000 nodrošinātmi pilnā apmērā ar noguldījumu kreditsabiedrībā par 12% gadā.
Personīgi aizdevumi līdz $10.000 par 13% gadā.
Jaunu automobiļu iegādei izsniedz aizdevumus līdz 80% no mašīnas vērtības, par 12% gadā ar tās ieķīlāšanu (chattel mortgage).

MONTREALA

● Montrealā 14. jūnija sarīkojumu šogad kārtoja igauņi Kanadas laukumā pie kritušo karavīru pieminekļa nolika vainagu. Uzrunāja igaunis, Baltijas tautu federācijas Montrealā vadītājs P. Moldre. Viesis runātājs bija Kvebekas provinces liberāļu partijas prezidents L. Vilsons. Viņš savā uzrunā angļu un franču valodā atgādināja baigos notikumus pirms 38 gadiem un baltiešu tautu nebrīvību, kas turpinās visu laiku. No pieminekļa visi kopīgā gājienā devās uz netālo Karalienes Marijas katedrāli, kur notika kopīgs dievkalpojums. Lietuvieši piedalījās ar soļo dziesmām, igauņi — ar jauktu kori, bet latvieši ar vīru kori Junda diriģenta D. Vītola vadībā. Sprediķi angļu valodā teica prāv. A. Voitkus. Kuplākais apmeklētāju skaits bija lietuviešiem, bet mazākais igauņiem. Latviešiem bija kuplākais jauniešu skaits, taču daudz mazāk nekā pagājušā gadā.

● Montrealas latvieši un daļa jaunās paaudzes no Otavas Jāņus svinēja 23. jūnijā Tērvetē. Jāņu jūdzes skrējienā, kas notiek katru gadu, startēja 12 dalībnieki (2 meitenes), visi arī distanci beidza. Uzvarēja Ģirts Sīpoliņš no Otavas ar laiku 4 min. 58,9 sek. un saņēma Tērvetes apvienības dāvāto ceļojošo kausu. Otrā vietā ierindojās Jānis Ģiga no Ņudžersijas, bet trešais bija pagājušā gada uzvarētājs Andris Ortmanis no Montrealas. Līgotāji pirmo sētu sāka aplīgot agrā pievakarē un līgošana, no sētas uz sētu, turpinājās kādas 4 stundas. Līgotāju pulks pārsniedza simtu un vairākās sētās pretlīgošanā piedalījās „mājas ļaudis", tā līgošanu padarot dzīvāku un jautrāku. Katrā mājā vajadzēja baudīt alu un garšot sieru. Ačkupieši krāšņos tautas tērpos iepriecināja ar vairākām tautas dejām, līdz laiks sauca pulcēties pie lielā ugunskura. Te bija jo dedzīga aplīgošanās meitu un puišu starpā. Deju prieki un citas izdarības turpinājās „līdz saulīte rotājās" pār Labrenču kalniem. Jāņu dienas rīta pusē L. Strenge gādāja par Jāņu brokastīm, kur par nelielu maksu (atlikums bērnu nometnei) varēja mieloties ar olām un siļķi krējumā. Viesiem no Ņujorkas un Ņudžersijas mājup vajadzēja doties jau Jāņu dienā, bet kvebekiešiem šis bija „garais" Jāņu svinējums, un tā vairums priecājās Tērvetē trīs dienas. Grupa jauniešu palīdzēja vadības ēkas celšanas talkā bērnu nometnei.

● Montrealas pensionāri Jāņus svinēja 21. jūnijā, kur piedalījās 27 prieka pilni svētītāji. Jāņu māte Katrīna Lapsa visus cienāja ar garšīgu cienastu, ko pa daļai sanesa paši dalībnieki. Netrūka ne alus, ne siera, ne citu padzērienu un dažādu gardumu. Līgošana, kā jau Jāņos, skanēja visu laiku, un ar klavieņu mūziku palīdzēja E. Rēveliņš, bet K. Lapsa skandēja solo dziesmas.

P. A.

Ligo svētki Gaŗezerā

Lai gan amerikāņi cieš no degvielu trūkuma un spēkrati nespēj pietiekami kustēties, Gaŗezerā bija saradies liels līgotāju pulks. Lilijas Gleškes uzvedumu Jāņu nakts noskatījās ap 1000 jāņubērnu, kas „ieradās no maliņu maliņām".

Jāņu dienas nedēļā autotransporta darbinieku streika dēļ radās vēl nepiedzīvots degvielu ierobežojums, tāpat nepiedzīvota zemā temperātūra šinī gada laikā radīja bažas par līgotāju ierašanos. Tomēr uzņēmīgo netrūka. Gaŗezerā ieradās aptuveni lielākais skaits nekā tas bija iepriekšējos Jāņos. Arī materiālā ziņā šī gada sarīkojums Gaŗezera kasē pagājušo gadu pārsniedza par apm. 1.500 dolariem.

Lilijas Gleškes veltījums — plašais uzvedums Jāņu vakars, kurā piedalījās 115 tēlotāju no Indianapoles, Kalamazū, Čikagas, Gaŗezera, Milvokiem, Ludingtonas un vēl citām vietām, daudzus bija ieinteresējis doties uz Gaŗezeru. Vistālāko ceļu bija mērojis solists Indulis Glieške no Madburijas. Tautiskais uzvedums bija 4 ainās, un to vadīja pati autore Lilija Glieške, tēlojot arī Jāņa māti. Mūzikālais vadītājs Valdemārs Meļķis; Vigo Burģis kopīgi ar Liliju Gleški vadīja režiju, Silvija Jansone daudz bija piestrādājusi, dodot jau esošiem estrādes dekorējumiem piemērotus papildinājumus. Par skaņu iekārtu rūpējās Rūdolfs Kalnmals. Dziesmu apmācītāji bija A. Brugmane un V. Meļķis no Indianapoles, D. Galēna un J. Zuika no Kalamazū. Par tautisko deju priekšnesumiem rūpējās Guna Asone un Valdemārs Dzelme. Solo koklētāja bija Irisa Asone, bet grupas koklētāji no Čikagas.

Uzvedumā bez grupu dziedātājiem, spēlētājiem un dejotājiem bija 26 atsevišķi tēlotāji un solo dziedātāji. Par visu 115 dalībnieku „kopā saturēšanu" gādāja administrātore Guna Asona. Četru ainu uzvedums ar savu saistošo un raito spēli guva skatītājos lielu atsaucību. Dekorātīvais ietērps ar greznajiem tautas tērpiem, Jāņu vainagiem, darvas mucu un citām izdarībām skatītājos radīja īstu Jāņu noskaņojumu.

Uzvedumu ar uzrunu ievadīja V. Miķelsons, bet beigās pateicības vārdus teica A. Tīdemanis. Lilija Glieške saņēma ziedu veltes.

Pēc uzveduma lielo ugunskuru aizdedzināja bijušais Gaŗezera padomes priekšsēdis J. Meija. Ballē deju mūziku spēlēja Indianapoles Atmiņas. Pirms uzveduma Kronvalda zālē risinājās 6. Dziesmu dienu koru kopmēģinājums, kurā piedalījās pāri par 100 dziedātāju.

Mākslinieks Arnolds Sildegs atklāja arī pirmo šīs sezonas gleznu izstādi, kuŗā ar saviem darbiem piedalījās Ņujorkas mākslinieki: Austra Balode, Konstantīns Čerņoks, Māra Kraukle, Alfreds Krūkliņš, Mārtiņš Krūmiņš, Valdis Kuoris, Ēriks Magons un Jānis Siliņš. Bija izstādīti arī nelaika gleznotāja Jaņa Gaiļa darbi. Jāņu dienas rītā dievkalpojumu vadīja evaņģelists L. Vīksne.

V. Bokis

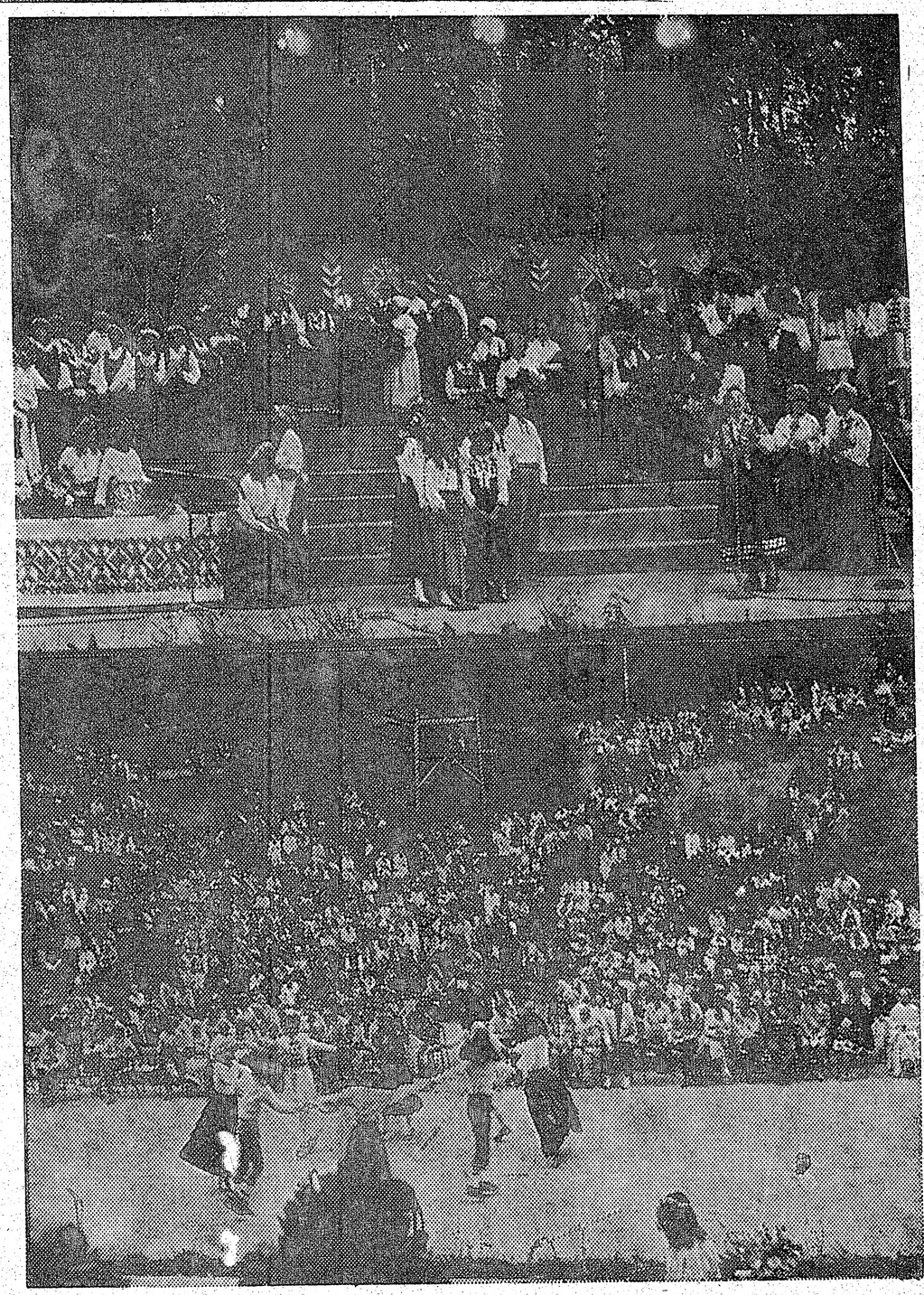

Jāņi Gaŗezerā. Augšējā attēlā L. Gleškes uzvedums Jāņu vakars. Apakšā skatītāju simti vēro izrādi. Foto: V. Namatēva

Dziesmu svētki ASV — 1983. gadā

Milvoku organizāciju un draudžu pārstāvju sanāksmē izveidoja un apstiprināja prezidiju 1983. gadā rīkojamiem vispārējiem dziesmu svētkiem Milvokos. Par priekšsēdi darbosies Ēriks Krūmiņš, viņa vietnieks V. Gailāns, bet sekretāri Vilma Bolšteina un R. Prūsis.

Mūzikas nozari vadīs V. Aparjods ar palīgiem G. Blaumani un Latviešu koŗu apvienības pārstāvi E. Brusubārdi. Par tautas deju nozares vadītāju un Latviešu tautas deju apvienības pārstāvi darbosies Ildze Rudzīte, viņas palīdze — Ilga Inveisa. Finanču nozari vadīs J. Kozulis, viņa vietnieks un galvenais kasieris — P. Rudzītis. Administrātīvo nozari vadīs U. Inveiss, izstāžu — J. Mintiks, teātŗa izrāžu — J. Valters, literātūras sarīkojumus koordinēs V. Nollendorfs ar J. Rumpēteri, bet saimnieciskō nozari vadīs O. Ozoliņš. Pagaidām nav sarunāti vadītāji informācijas un politisko sarīkojumu nozarēm.

Prezidija locekļi dažādu priekšdarbu veikšanai un plānošanai pulcēsies rēgulārās sēdēs reizi mēnesī. Prezidijs nolēma jo cieši sadarboties ar Amerikas latviešu apvienību un Latviešu koŗu un tautas deju apvienībām atsevišķo sarīkojumu organizēšanā, kuŗos tās būtu ieinteresētas.

Dziesmu svētku galvenie sarīkojumi notiks 1983. g. no piektdienas, 1. jūlija, līdz pirmdienai, 4. jūlijam.

R. Č.

Starptautiskais . . .

(Turpinājums no 4. lp.)

teātŗu apvienībām, lai noskaidrotu visu kanadiešu teātŗu pārstāvēšanu.

Ik pa diviem gadiem Vispasaules amatieŗu teātŗu apvienībai notiek teātŗu festivāli Monoko un starplaikā dažādās citās zemēs pasaulē. Vispasaules amatieŗu teātŗu apvienība par nākamās starptautiskās amatieŗu teātŗu festivāla vietu 1980. gadam izraudzījusi Kanadu.

—ls—

Lai rakstu
LATVIJA
AMERIKĀ
atsevišķus numurus
var pirkt Toronto
latviešu veikalos un
DV grāmatnīcā
491 College St.,
kā arī spiestuvē

Mūsu mīļais filistrs

ARCHITEKTS

Valdemārs Andersons

miris 1979. gada 10. jūlijā Toronto

Ja kādu brāli vest uz kapu klusu . . .

Philyronia's konvents

DV Hamiltonas nodaļas biedrs

Eduards Bāliņš

miris 1979. gada 8. maijā Hamiltonā

DV Kanadā Bēŗu fonds

Latvijas karogs Baltijas jūrā

Īpatnējs Gotlandes svētkos šoreiz bija bērnu un jaunatnes sarīkojums, kas vienīgais nebija varējis iztikt ar mūsu tautas kultūras un mākslas vērtībām, bet bija „aizņēmies" motīvus no mūsu austrumu kaimiņu folkloras. Par cik bērniem patika līdz vulgāritātei attēlotā pasaka Zeme deg (starp citu — vai senos laikos latvieši smēķēja cigaretes?!), ir jautājums, kur atbilde ilgi nebija jāmeklē. Jaukas bija bērnu koŗa dziedātās un tēlotās tautas dziesmas, ko izpildīja Stokholmas latviešu bērnu koris Aijas Cīrules vadībā. Mālu ansamblim būtu ieteicams izvēlēties tēlojumam mūsu folkloras skaistākās un pozitīvākā noskaņojuma pasakas un teikas, kam ir tikpat daudz laba humora un dzīvu izdarību kā šajā uzvedumā redzētām.

Minsteres latviešu ģimnazijas skolnieku leļļu teātris bija patiesi „Bezjēgas". Tik lielam sarīkojumam šis priekšnesumu veids nav piemērots, jo bērni, sevišķi mazākie, nespēja izsekot nedz tekstam, nedz ļoti ātrajai leļļu secībai. Saturā derētu mazliet pasijāt svešās „sēnalas", kam nav vietas latviešu bērnu audzināšanā. Sarīkojumu izskanēja ar Minsteres ģimnazijas kokļu un flautu ansambļa tautas dziesmu un deju atskaņojumu.

Jauks bija aicinājums mazajiem klausītājiem piedalīties mūzicēšanā, un dažs kautrīgi, dažs gluži droši kāpa uz skatuves, lai skandinātu trejdeksni vai tamburīnu dziesmas ritmā. Minsteres latviešu ģimnazijas skolnieku programmu bija sastādījušas un vadīja Edīte Zeile-Annuse, Zuze Sila un Liene Ozola. Stokholmas Mālu ansambļa režiju vadīja Juris Rozītis.

Minsteres latviešu ģimnazijas skolēniem vēl bija uzticēts Jāņu vakara ievadījums: Baltijas jūras krastā. Tajā piedalījās ģimnazijas 6. — 13. klases skolēni Edītes Zeiles-Annuses aranžējumā un režijā. Viss uzvedums bija iedalīts 7 daļās, sākot ar Jāņu gaidīšanu un nobeidzot ar Jāņu dienas atvadām. Ozollapu vainagiem greznojušies, skolēni dziedāja, dejoja un stāstīja par senām Jāņu vakara parašām. Alus kauss bija uzticēts Jāņu tēvam Reinim Birzgalim, bet siera dalīšana — vanadžu priekšniecei Austrai Liepiņai.

Līgotāju bija saradies tik liels pulks, ka kopēja līgošana nemaz nebija iespējama. Bet dziesmas un deju mūzika skanēja visur. Gar krastu jūrā slīdēja jachta ar Latvijas karogu, bet no kāda plosta gaisā traucās raibu raibās raķetes.

Gotlandē saulīte lec agri. Un kad visi Jāņi bija aplīgoti, alus izdzerts un siers apēsts, līgotājiem nebija grūti atrast ceļu mājup: saulīte jau rotāja ne vien mežu galus, bet arī Visbijas doma torņus.

A. L.

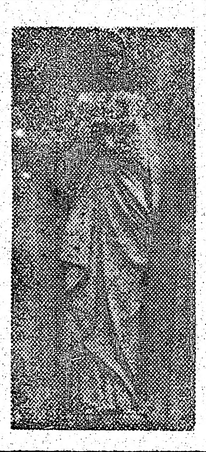

Gatavo piemineklus un skulptūras

CANADIAN ART MEMORIALS LTD.
Port Credit, Ont.

Tēlnieks P. POLNA
16 Bowden Street,
Toronto, Ont. M4K 2X2
Tel. 466-7580

SAIŅI UZ BALTIJAS VALSTĪM un P.S.R.S.

Mēs pārsūtām apdrošinātus drēbju un apavu sainīšus līdz 19¾ märc. netto

LIELA MANTU IZVĒLE MŪSU VEIKALĀ

Biroja laiks — pirmd., otrd., ceturtdien un piektdien no pl. 9.00 — 17.00
Piektdienās vēlākā laikā — iepriekš sazinoties pa telefonu.
Sestdienās no pl. 9.00 — 16.30, trešdienās birojs slēgts.

Baltic Exporting Co.

482 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M6R 2N5

Tālr. 531-3098

LAIKRAKSTAM **LATVIJA AMERIKA**

125 BROADVIEW AVE., TORONTO ONT. M4M 2E9

Lūdzu sūtiet man LATVIJU AMERIKA uz

☐ vienu gadu	$30.00
☐ 6 mēnešiem	$16.00
☐ 3 mēnešiem	$ 8.50

Mr., Mrs., Miss. .....

Adrese .....

Jauns abonents ☐ pagarinājums ☐

Čeku lūdzu rakstīt uz

LATVIJA AMERIKA PUBLISHING, LTD. vārda

Lasītāju vēstules

(Turpinājums no 2. lp.)

(1924. g. liekas pareizs), Ziemeŗa pagasta Skrejās, Valkas apriņķī, piedzimst „krietnais tautietis" Jānis Anerauds. Viņš skolēna gados mācās Ziemeŗu pagasta pamatskolā Kaktiņos, darbojas skolas mazpulku pulciņš, kļūstot tā vadītājs. Ziemeŗu pagasta Kaktiņi ir Jāņa Anerauda vienīgā skoliņa. Ir pienācis 1940. gada pavasaris, un lūk, Jānis iestāda pieminas kociņu kritušajam kpt. K. Skrejam sava tēva tīruma malā. Bet klāt ir arī 17. jūnijs.. Piemiņas kociņš „pazūd" kā nebijis — lietām taču jābūt „likumsakarīgām"!

Jānim Aneraudam rodas iespēja tikt pāri Malienas robežām, „iepeldot" plašos Rīgas ūdeņos un izkopjot savu talantu partijas skolas žurnālistu kursos. Tāpat kā visā Latvijā, arī ziemeriešus spiež un smacē Baigā gada sarkanais tvans. Klāt ir 14. jūnijs — apmācies un miglains rīts. Starp pagasta trīs aizvesto ģimenēm ir arī Oskara Anerauda sieva un mazgadīgie bērni. Oskars gan pats iebēg mežā, be lielās rūpēs par savu ģimeni, neiztur un aizbrauc uz Valku pieteikties čekā. Viņu liktenis nav zināms — varbūt komisārs Jānis Anerauds ko zina?

Viktors Kalniņš savā rakstā piemin Jāņa Anerauda tieksmi lielīties „paziņu" lokā. Te der atcerēties viņa mātes vārdus, kuŗa bieži, dēlu cēldama, teikusi: „Mans Jānis jau tikai uz ko lielu, labāku!" V. Kalniņš turpinājumam var pievienoties tikai ar dziļu nožēlu par Jāņa Anerauda „nopelniem" viņa un Baltijas federācijas grupas tiesāšanā. Bet cik daudz vēl nav tādu citu?

Sākoties vācu okupācijai, Jānis Anerauds pārradās Skrejās. Ziemeŗu pagastā viņu apcietināja vairākas reizes par komūnistisku darbību, bet vienmēr tam izdevās atbrīvoties.. Par labu nāca tēva brāļa liktenis. Tagad Jāņa Aneraudа tēvs miris, māte dzīvojot Rīgā, arī māsa Asja, un it kā strādājot par grāmatvedi bibliotēkā.

Jānis Anerauds, sākoties latviešu apmeklējumiem okupētajā Latvijā, „stūŗa mājas" uzdevumā kādu laiku bijis tūristu pavadonis un ziņotājs Maskavas un Rīgas lidojumos.

A. Brūklenājs ASV

Aicinājums daiļamatniekiem

Gaŗezera 6. Dziesmu dienu rīcības komiteja aicina daiļamatniekus un lietiskās mākslas māksliniekus piedalīties etnografijas un lietiskās mākslas izstādē Gaŗezerā 17., 18. un 19. augustā. Izstādei domātie darbi pieteicami līdz 24. jūlijam izstādes vadītājam Osvaldam Grīnam, 419 Birch St., Westfield, Ind. 46074, tālr. (317) 896-5040. Vēlams darbus atvest pašam, kā arī pašam tos saņemt atpakaļ.

Atbalsti Latvijas Brīvības Fondu —

un Tu būsi veicinājis brīvības atgūšanu Latvijai. LBF jākļūst par mūsu Centrālo financiālo bazi, kas savus līdzekļus sadala pēc stāvokļa vajadzības. Tuvojas Madrides konference un daudzi citi notikumi, kur jāskan arī mūsu balsij. LBF rūpējas par visu to.

Čeki rakstāmi uz Latvijas Brīvības Fonds Ltd. vārda un nosūtāmi —

Kanadā:

LNAK
P.O. Box 285, Station A
Toronto, Ont. M5W 1B2

A.S.V.

Post Office Box 16
Rockville, Maryland 20850
U.S.A.

☐ Vēlos iestāties LATVIJAS BRĪVĪBAS FONDĀ. Apsolos tajā iemaksāt $ ..... (vismaz $500). Šo summu, sākot ar 1979. gadu —

☐ Iemaksāšu vienā reizē;

☐ nomaksāšu pakāpeniski ..... gados, katru gadu iemaksājot $ .....

☐ novēlēšu testamentā un uzdošu Fondam testamenta parakstīšanas datumu.

Ziedojums Latvijas Brīvības Fondā ierakstāms kā novēlē jums —

☐ no .....

☐ .....

☐ Nevēlos iestāties Latvijas Brīvības Fondā, bet tekošai nacionālpolitiskai darbībai pievienoju $..... ziedojumu.

Paraksts: .....

Vārds un adrese: .....

Datums: .....

125 Broadview Ave.
Tel. 465-5225

Daugavas Vanagu nams
PIEDĀVĀ ZĀLI
DAŽĀDIEM SARĪKOJUMIEM
PIIEPRASIET TELEFONISKI
SVĒTDIENĀS DZĒRIENI TIKAI PIE MALTĪTĒM

Daugavas Vanagu klubs
ATVĒRTS BIEDRIEM UN VIESIEM
no pirmd. līdz ceturtd., iesk., no pl. 12 dienā — 12 naktī,
piektdienās un sestdienās no pl. 12 dienā līdz 1 naktī,
svētdienās no pl. 12 dienā līdz 9 vakarā.

kas? kur? ko?

Town & Country Real Estate Ltd.
V. Palma - pārstāvjs

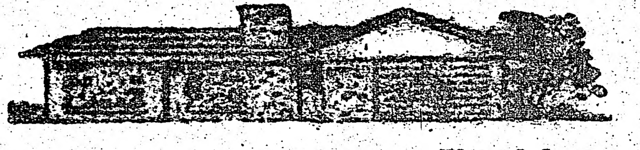

41 Heathcote Ave., Willowdale, Ont. M2L-1Y9
Tel. 444-2447

Pērkot un pārdodot savu nekustamu īpašumu, zvaniet nesaistīgai informācijai 444-2447. Mājas lielā izvēlē visā pilsētā. Palīdzam sagādāt obligācijas un iemaksas māju pirkšanai uz izdevīgiem noteikumiem.

Vasara aizsteidzas - atmiņas paliek

BENJAMIŅA FILMU LABORATORIJA
247 Richmond St. E., Tor., Ont. M5A 1P2 (416) 863-1166

LATVIEŠU NAMS
IZĪRĒ TELPAS
491 College St.
KLĀJ
VIESĪBU
GALDUS
Tel. 922-2931

BROADVIEW DELIKATEŠU VEIKALS
141 DANFORTH AVE.
Tel.: HO 5-9905 ***Ausma Miķelsone***

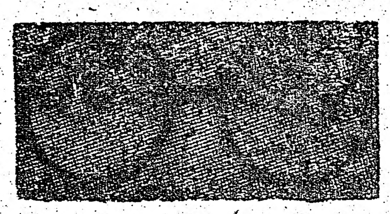

RATAS

— IGAUŅU OPTIĶIS

274 Danforth Avenue. Tel. 465-6251

Gatavo brilles pēc receptēm.

Zeiss • Rodemstock • Crist Dior rāmji.

Speciālitāte — dubultlēcu brilles • Kontaktlēcas (soft).

Pulksteņi: Omega, Triosot, Bulova.

Latviešiem atlaide

TRANSPORTA UZŅĒMUMS

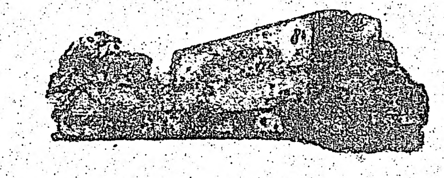

BALTIC MOVERS

TĀLR. 534-1403, Toronto

Plašā izvēlē
latviska un modernā keramika, skulptūras, sienas segas
Pieņem pasūtinājumus [illegible] un pusdienu traukiem (īpatnēji latviski medus [illegible] un zaļi).
ZIGFRIDS [illegible] — ZIGFRIDS ART POTTERY
[illegible] Bloor St. W., Toronto [illegible], tālr. [illegible]

M. LUNSKY, O.D., M. Sc.
LOUIS LUNSKY, R. O.
OPTIĶI
Iepriekš pieteikšanās Tālr. 921-3924
470 College St. (Pie Bathurst) Toronto M5G 1A5

Alcan Building Products
Authorized Dealer

Māju īpašnieki!

Sazinieties ar uzņēmuma īpašnieku—bez starpniekiem

ir trīs veidi, kā varat ietaupīt ar ALCAN SIDING:

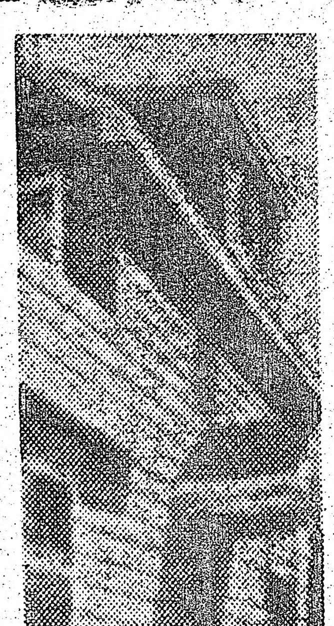

2) Instalācijas un apkures (izdevumus
1) Ietaupa darbu un laiku
3) Uzlabo izskatu un līdz ar to mājas vērtību, ieskaitot ALCAN 20 gadu garantiju.

Δ LIETUS NOVADA CAURULES
Δ LOGUS
Δ DURVIS
Δ MARĶĪZES (Awnings)
Δ JUMTA PĀRKARES (Soffit and fascia)

CENTURY ALUMINUM ISTALLERS

534-2864 Īpašnieks Artūrs Mime
2226 Dundas St. W., Toronto, M6R 1X3

OPTICAL STUDIO
R. Schmid, Optician
VĀCU OPTIĶIS —

Specializējies kontaktlēcu nozarē. Lielā izvēlē eiropiešu aceņu rāmji.

1586 Bloor St. W. Toronto, vienu bloku no Latviešu kreditsab. Dundas - Bloor nodaļas. Telef. 535-6252.

Latviska dāvana

SVĒTKOS
un vienmēr
Laikraksts Latvija Amerikā
Latvija Amerikā Publishing, Ltd.
125 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4M 2E9

Lūdzu piesūtīt manu dāvanu (L. A. abonementu), uz vienu gadu, sākot ar ....

Mr., Mrs., Miss. ....

Adrese ....

....

Lūdzu pievienot 1. numuram kartīti ar dāvinātāja vārdu: ....

Esmu Latvija Amerikā abonents, tādēļ nosūtu speciāli dāvanām pazemināto maksu $22.

....
(Vārds un uzvārds)

Adrese ....

A. Eglītis — TV RENTALS
1708 Queen St. W., Toronto M6R 1B3
Tel. 537-1401

R. S. KANE Ltd.
apbedīšanas birojs
4812 YONGE STREET
(Sheppard Avenue tuvumā)
Willowdale, Ont.
221-1159

Ko ziņo tūristiem par Rīgu

Okupētajā Latvijā izdota brošūra par mūsu galvaspilsētu Rīgu, domāta tūristiem. To sarakstījuši A. Sproģis un A. Markss. Brošūra tulkota arī angliski: „Rīga — Tourist Guide". Tā domāta ārzemju latviešiem, jo kādu gan ieskatu par Rīgu var gūt vietējais no maza apmēra 64 lappušu brošūras! Tā sākas ar vairākiem Rīgas foto attēliem un ļoti maza mēroga Rīgas plānu, kur atzīmētas tikai dažas galvenās ielas ar Vecrīgas stereotipisko plānu. Seko vispārēja, ļoti īsa informācija par Rīgu, kurā minēts, ka brošūras izdošanas laikā tanī dzīvo 800.000 iedzīvotāju no 2,4 milj. kopējā Latvijas iedzīvotāju skaita.

Ceļvedī uzrādīti teātri, kino, sporta laukumi un minēts, ka Rīga ir otra lielākā ostas pilsēta pie Baltijas jūras, tāpat minēti mūzeji, to atrašanās vietas un apmeklējuma laiki. Vēsturiskajos datos par Rīgu minēts tās dibināšanas gads (1201.), bet par Latvijas valsts nodibināšanos, 1918. gada 18. novembri, nekas nav teikts. Ir gan runa par „buržuāzisko valdību" Latvijā, bet kad tā radusies — noklusēts. Visādi gan nomelnots agrākais Latvijas neatkarības laiks. Teikts, ka Latvija agrāk bijusi cariskās Krievijas province, kas „buržuāziskajos 20 gados" nav pat sasniegusi 1913. gada rūpniecības līmeni. Seko komūnistu pašslavināšanās un vēsturisko faktu sagrozījumi, meli gan politiskā, gan saimnieciskā laukā.

Vēl pieminams, ka Latvijas brīvības piemineklis nosaukts tikai par „Brīvības piemineklī" un ierindots saraksta pēdējā vietā, minot skulptoru K. Zāli un architektu Z. Štālbergu. Angļu valodas izdevuma beigās atrodama arī īsa angliski latviska vārdnīca ar ikdienas dzīvē biežāk lietojamiem vārdiem un dažiem īsiem teikumiem.

O. Dz.

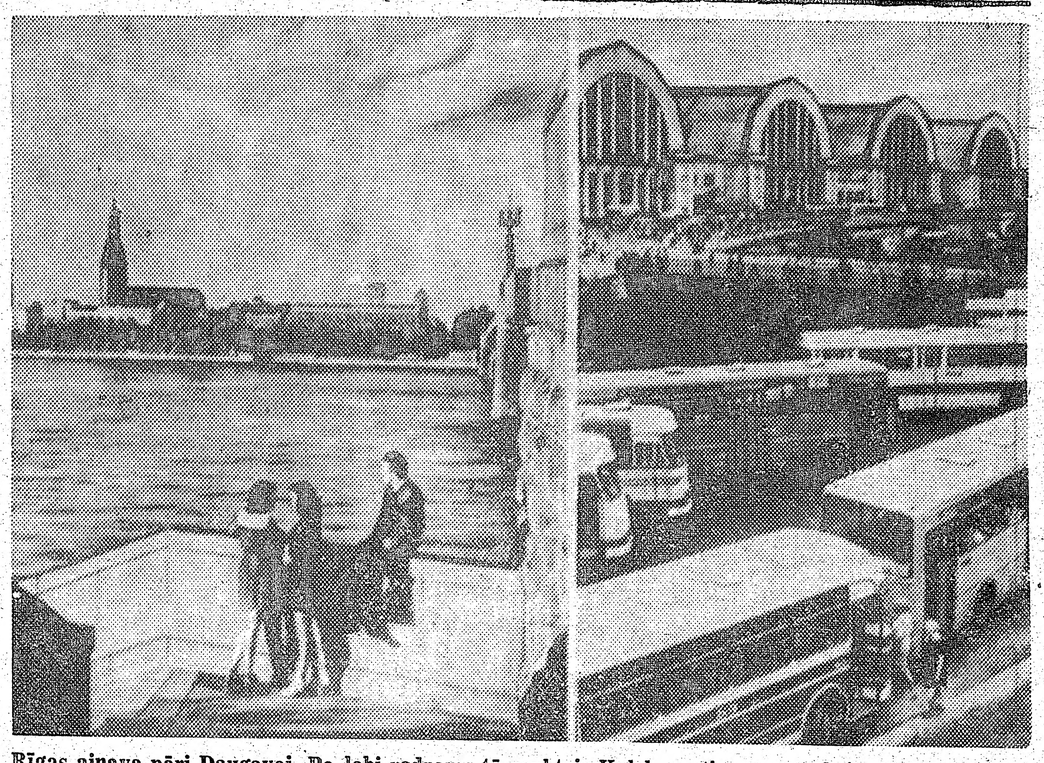

Rīgas ainava pāri Daugavai. Pa labi redzams tā sauktais Kolchozu tirgus, agrākais Centrāltirgus, kas bija jau Latvijas neatkarības laikā. To uzcēla, pārvedot no Vaiņodes (Kurzemē) tur atstātos lielos vācu cepelīnu angārus no Pirmā pasaules kara laika. Tagadējie Rīgas valdnieki tagad bieži lepojas ar šo kolchozniekiu tirgu. Šie attēli ievietoti Rīgas ceļrādī, lai palepotos ārzemniekiem ar svešām spalvām.

Problēmas Kemp...

(Turpinājums no 1. lp.)

darbināšanai. Kā zināms, tad Latvijas brīvības laikā automašīnu dzinējspēkam izmantoja tā saucamo latolu, kurā importētajam benzīnam bija piejaukta trešā daļa pašu zemē ražotā spirta.

Kārtera Kemp Dēvida šķīstīšanās galvenais uzdevums nenoliedzami būs jautājums par tautas uzticības atgūšanu. Kārtera valdīšanas laikā amerikāņi zaudējuši lielu daļu no pašpaļāvības un nožēlojamā kārtā arī gribu pretoties tirannijai. Amerikāņu presē parādījušies vairāki kritiski raksti par prezidenta pesonību un līdzšinējo politisko karjēru. Atstājot Džordžijas gubernātora amatu, Kārters savam pēctecim atstājis pilnu katlu ar neatrisināmu saimniecisku problēmu putru. Prezidents esot solījis visiem visu. Nav brīnums, ka tagad lielākā daļa no šiem solījumiem palikuši neizpildīti. Ne par velti viņu dēvējot par „Džordžijas chameleonu", jo dažādās politiskās sanāksmēs par vienu un to pašu jautājumu Kārters esot bieži devis gluži pretējas atbildes. Visu kopā saņemot, Kārters nebūt neesot taisnais baltais bruņinieks balta zirga mugurā. Patiesībā viņš esot tikai ļoti godkārīgs individs ar visām politiska profesionāļa vainām, kas veikli uzsēdies demokrata partijas ēzeļa mugurā. Vai Kārters Kemp Dēvida slepeno apspriežu rezultātā forumā iznāks jauns, atdzimis ASV prezidents? Grūti iedomāties, bet ASV ir vienīgā zeme, kur pa laikam brīnumi notiek vēl šodien.

Bez liela tokšņa ASV jau labu laiku uzturas Brežņeva padomdevējs Ziemeļamerikas jautājumos Garbātovs. Ne jau bez Kārtera ziņas. Šis Kremļa emisārs amerikāņu intellektuāļu sanāksmēs cenšas iestāstīt, cik lieliska un amerikāņiem izdevīga ir SALT-II līguma parakstīšana. Laikā, kad, kāda amerikāņu autora vārdiem runājot, „marksisms ir liberāļu opijs", marksista Garbātova melīgais vēstījums droši vien atradīs ne vienu vien dzirdīgu ausi. Tanī pašā laikā ASV atgriezies NATO spēku virspavēlnieks ģenerālis Heigs. Kārteram par lielām dusmām, ģenerālis no krasta līdz krastam vēstījis amerikāņiem, cik kļūmīga bijusi līdzšinējā militārā un arī ārpolitika. SALT-II līguma ratificēšana senātā ir gauži problēmātiska, vēl jo vairāk tādēļ, ka daudzi ievērojami demokratu partijas politiķi nostājušies opozicijā.

ASV diplomātiskā intervencija Nikaragvā droši vien piespiedīs prezidentu Samozu atteikties no varas. Tad, kad Samozam Vašingtonas palīdzība bija visvairāk nepieciešama, amerikāņu sūtnis Nikaragvā mēģināja pierunāt Samozas bruņoto spēku augstākos virsniekus gāzt savu prezidentu. Amerikāņi naīvi tic, ka Samozas atkāpšanās gadījumā tiem radīsies iespēja izveidot liberālu pārejas valdību, kas menoliedzami būs draudzīga ASV. Dzīves īstenība ir tā, ka radikālie sadinisti jau tagad sastāda garu garās ienaidnieku apšaušanas listes, kurās bez Samozas atbalstītājiem ir arī mērenie pilsoņi un pat sociālisti. Nav šaubu, ka šīs illūzorās Vašingtonas diplomātiskās akcijas rezultātā beigās pie varas nāks komūnisti, un tā Kremlim radīsies jaunas priekštilta pozicijas pašas Amerikas kontinentā. Kremlis saviem atbalstītājiem nekad neatraujroku, jo galu galā viņi kalpo Kremļa ekspansijas mērķiem.

Aleksandrijā šonedēļ pēc ilgāka pārtraukuma triju dienu apspriedē atkal satikās Begins ar Sadatu. Nav sagaidāmi nekādi izšķirīgi lēmumi, jo pat vairāki Izraēlas politiķi atzinuši, ka par palestīniešu jautājuma atrisināšanu varēs sākt runāt tikai tad, kad Begins būs atstājis savu amatu.

Sašutuma vētru Izraēlā radījusi palestīniešu līdera Arafata ceremoniālā uzņemšana Vīnā. Austrijas kanclers Kreisks acīm redzot nostājies Arafata pusē, un to pašu demonstrē arī Rietumvācijas sociāldemokratu partijas vadītājs Vilijs Brants. Droši vien viņi abi nostāsies Arafata pusē arī priekšā stāvošajā sociālistu kongresā Stokholmā. Žīdu sašutums par Kreisku ir vēl lielāks tādēļ, ka viņš ir pašu ciltsbrālis.

Itālijā Andreoti neizdevās sastādīt jauno valdību, un tagad šis uzdevums uzticēts italiešu sociālistu līderim Betino Krasi. Ja viņam izdosies pārvarēt sešu mēnešu ilgo valdības krizi, tad Itālijai pirmo reizi būs sociālistu ministru prezidents.

Lielbritanijā ministru prezidente Tačere iesniegusi parlamentam vairākus likumprojektus arodbiedrību aktivitātes ierobežošanai. Atzīmējams, ka pagātnē arodbiedrību radīto streiku rezultātā valsts bija novesta tuvu bankrotam.

Pārsteidzoša ziņa nāk no Kubas: Kastro esot apsolījis atbrīvot 860 politiskos cietumniekus. Pēc tam Kubā vairs nebūšot neviena politiskā ieslodzītā. Vai tas nebūtu pasaules septītais brīnums, ja šai neticamajai Kastro priekšzīmei sekotu Brežņevs.

Par brīnumu nav jāuzskata tas, ka, tāpat kā iepriekšējos gados, Kremlis iepirks no rietumiem labības krājumus biljoniem dolaru vērtībā. Diemžēl, rietumi savu dzelteno zeltu — labību — neprot likt svaru kausos, tā kā to prot arabi ar savu eļļu.

Cik ilgi kapitālistu tuvredzīgā mantkārība turpinās palīdzēt Kremlim un tā atbalstīt morāliski bankrotējušo komūnismu? Vai Kārters, nokāpis no Kemp Dēvida kalna šķīstīšanās ugunīm, citām acīm raudzīsies ne vien uz iekšu, bet arī uz ārpolitiskām problēmām? Ja šis brīnums notiktu, tad pasaulei būtu radies vadonis, uz kuru tā varētu paļauties.

Aleksandrs Ķegumnieks

Paveiktais...

(Turpinājums no 1. lp.)

zijas jautājumu skaidrošanu Toronto, bet Ontario provinces likumi pieļauj valsts skolu tikai ar divām valodām — angļu un franču. Tagad radies projekts par eksperimentālu skolu ar divām valodām, no kurām viena būtu etniskā. Skolas uzturēšana jāsedz pašiem.

Ilgākas pārrunas bija par PBLA inkorporāciju ASV. Valde vienojās šo jautājumu vēl apspriest centrālās organizācijās.

Ls

Izīrējamas

2 nemēbelētas istabas,
virtuve un vannas istaba
otrā stāvā, Coxwell -
Gerrard rajonā.
Tel. 463-0338.

Baltijas valstu okupācija rūpīgi gatavota

Baltiešu preses apspriedē Igauņu namā Ņujorkā pārrunāja jaunākos triju Baltijas valstu notikumus. — Igauņu nacionālā pasaules apvienības valde 6 cilvēku sastāvā sanākusi uz sēdi 9. jūnijā Ņujorkā. Valdē pārstāvētas sešas zemes ar vienu delegātu katrā. Ieradušies pārstāvji no Zviedrijas, Kanadas un ASV, pārējās trīs zemes pārstāvēja deleģētie pārstāvji no ASV. Par jauno Igauņu pasaules apvienības priekšnieku ievēlēts Ilmārs Plērs. Līdzšinējais priekšnieks Andersons slimības dēļ vairs nekandidējis. Sēdē pārrunāja arī olimpiadas jautājumu Tallinā (Maskavas olimpiadas laikā ūdenssporta spēles notiek Tallinā.). Ienākušas ziņas, ka Tallinā ceļ jaunas ēkas viesu un sportistu vajadzībām, bet bēdīgi ar pārtiku. Turienes režīms it kā devis lielāku brīvību tūristiem, iekārtojot autobusu satiksmi ar vietām, kur agrāk tūristi varējuši doties tikai ar taksametriem.

Igauņiem ienākusi informācija, ka krievi būvējot jaunu pilsētu Tallinas tuvumā, bet vietas nosaukums nav zināms. Igaunijā pastiprināti izmantojot degakmeni degvielu iegūšanai. Ap 25 km no Narvas atrasti urāna krājumi. Arī te izveidota jauna pilsēta — Sillamē, bet civilistiem tā slēgta, un nevienu bez atļaujas neielaižot.

Nākamajā gadā okupētajā Igaunijā plāno dziesmu un sporta svētkus. Trimdas igauņi tādus nodomājuši nākamajā vasarā savukārt rīkot Stokholmā kā ESTO-80.

Igauņi saņēmuši kopiju no kādas 1940. gadā Ļeningradā izdotas vārdnīcas, kas lietojama kā mācību grāmata krieviem. Daudzi teikumi liek domāt, ka tā sagatavota krievu karavīru vajadzībām, kas okupēs Baltijas valstis. Tur ir frazes: „Rokas gaisā!" — „Klusu!" — „Nāciet pie mums!" — „Sarkanarmija ir laba!" un līdzīgas. Igauņiem esot informācija, ka līdzīgas vārdnīcas 1940. gadā Ļeningradā izdotas arī Latvijas un Lietuvas vajadzībām.

Uz PEN kluba konferenci šī gada augustā Brazilijā igauņi sūtīs no ASV Aleksi Rannitu un Astu Vilmani, kas šādās konferencēs piedalījušies jau vairākus gadus. Igauņi norāda, ka šāda piedalīšanās ļoti svarīga, jo krievi gribot igauņus un latviešus no PEN kluba izstumt.

Lietuvieši 15. jūnijā nodevuši 144.000 parakstus Apvienoto Nāciju pārstāvim Edvardam Mezvinskim, kas ir ASV cilvēku tiesību delegācijas loceklis. Parakstus sāka vākt pirms trim gadiem lietuviešu jaunatnes kongresā, bet līdz šim nevarēja atrast personu, kas savāktos parakstus pieņemtu. Tagad Mezvinskis solījis parakstus nodot Apvienoto Nāciju ģenerālsekretāram Valdheimam.

Arī lietuvieši rīkoja rietumkrasta dziesmu svētkus, no 1. līdz 8. jūlijam Losandželosā. Latviešiem šinī pašā laikā tādi notika Sanfrancisko. Lietuviešiem uz Losandželosu no Ņujorkas devās divas speciāllidmašīnas.

Igauņi ziņoja, ka pēc viņu informācijas ļoti trūcīgi pārtikas krājumi Ziemeļlatvijā. No turienes latvieši braucot uz Igauniju, pat līdz Tartu. No Ziemeļlatvijas pienākušās vēstulēs rakstīts par sliktajiem klimatiskiem apstākļiem un pārplūdušām upēm pagājušo vasaru. Ja arī raža nav bijusi laba, tas laikam nav vienīgais apstāklis, kāpēc latviešiem nav ko ēst. Krievi arī neražas laikā prasa savas nodevas. V. I.